

Η ΟΜΟΛΟΓΙΑ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΚΑΤΑ ΜΗΝΑ.

ΥΠΟ

ΙΩΑΝΝΟΥ .Α ΡΑΖΗ.

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ.

Ἡ ἐμβρόθεια καὶ ἡ σπουδαιότης τῆς διατριβῆς τὴν ὁποίαν δημοσιεύομεν, καὶ ἡ ἐπιστημονικὴ ἀνάλυσις μεθ' ἧς ὁ Συγγραφεὺς ἐγκύπτει εἰς τὸ περὶ τῆς Ἰουλοῦ Τραπεζῆς ζήτημα, τὸ τοσοῦτον ζωτικὸν καὶ περισπούδαστον, τὸ τοσοῦτον ἐνδι-
αφέρον' καὶ εἴπερ τι ἄλλο ἐπασχολοῦν τὴν προσοχὴν καὶ τὴν μέριμναν ἀπάντων τῶν Ἰονίων, μᾶς δικαιολογοῦσιν ἀρκούντως ἂν ἐσπεύσαμεν νὰ τὴν καταχω-
ρίσωμεν ὀλοτελῆ ἐν τῷ φυλλαδίῳ τούτῳ, ἵνα μὴ, παρενηρομένης καὶ ἐτέρας ἕλης, διακοπῇ ἡ ἐνόησις τῶν πρὸς ἀλλήλας συνδεομένων διαφόρων ἐπόψεων, ὑφ' ἧς ὁ Συγγραφεὺς κατοπτρεύων τὸ οἰκονομολογικὸν τοῦτο ζήτημα διαποικίλλει τὴν
πραγματικεῖαν τοῦ πλήρη σκέψων καὶ δεσινῶν ἐπιχειρημάτων πρὸς κοινὴν πλη-
ροφορίαν καὶ διαφώτισιν. Εὐχαρίστως δὲ θέλομεν καὶ ἀκολούθως καταχωρῆσαι
τοιαῦτα ἄρθρα οὐχ ἥττον σπουδαῖα καὶ ζωτικά.

Ὁ Ἐκδότης.

ΕΝ ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑ:

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ « Η Κ Ε Φ Α Λ Λ Η Ν Ι Α . »

1858.

Η ΘΕΛΕΣΙΝΟΗ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΦΥΛΛΑΔ. Ε΄.

ΕΤΟΣ Α΄.

Κ Ε Φ Α Λ Λ Η Ν Ι Α

Σ Ε Π Τ Ε Μ Β Ρ Ι Ο Σ

Α Ν Α Σ Κ Ε Υ Η

ΤΗΣ ΔΙΑΤΡΙΒΗΣ ΕΠΙΓΡΑΦΟΜΕΝΗΣ

α Σταυροφορία κατά τῆς Ἴονικῆς Τραπεζῆς. *

ὑπὸ τοῦ Δικηγόρου

Δρος **Ι. ΣΚΑΛΤΣΟΥΝΗ.**

Μέγα καὶ περισπούδαστον οικονομολογικὸν ζήτημα ἔπασ-
χολεῖ σήμερον ἅπασαν τὴν Ἑπτάνησον. Κατὰ τὸ ἔτος 1839
ἐσυστήθη Τράπεζα ἔργω μὲν Ἀγγλικῆ, φιλῶ δὲ ὀνόματι Ἴόνιος,
διευθυνομένη παρ' ἑνὸς Συμβουλίου ἐδρεύοντος ἐν Λονδίῳ καὶ
ἐργαζομένου εἰς τὰς Ἴονίους Νήσους. Ἡ Ἴόνιος Κυβέρνησις ἐ-
θέσπισεν ὑπὲρ τῆς Τραπεζῆς ταύτης τὸ ἀποκλειστικὸν δικαίωμα
τοῦ ἐκδίδειν Τραπεζογραμμάτια, δικαίωμα ὅπερ ἀπενέμετο
αὐτῇ ὡς ἀποκλειστικὸν προνόμιον ἐπὶ εἰκοσαετίαν ὀλόκληρον.

Προσεγγίζοντας τοῦ τέρματος τῆς προθεσμίας ταύτης ἡ
ἐνεστῶσα Βουλὴ ἐν ὀνόματι τοῦ Ἴονίου λαοῦ, ἐκήρυξεν δικαίαν
συνάμα καὶ ἐπωφελῆ τὴν μὴ ἀνανέωσιν τοῦ ἐπὶ εἰκοσαετίαν
χορηγηθέντος προνομίου.

Ἡ δημοσιογραφία τῆς Ἐπτανήσου ἐπιληφθεῖσα τοῦ ἀντικειμένου συζητεῖ τοῦτο πρὸ δύο μηνῶν, ὁμόθυμος συνάδουσα ὡς πρὸς τὴν ἀνάγκην καὶ δικαιοσύνην τῆς μὴ ἀνανεώσεως τῶν προνομίων.

Ὁμηγύρεις συνήλθον εἰς τὰς διαφόρους Νήσους ἐν αἷς κοινῇ ἀνεγνωρίσθη ἡ ἀνάγκη τῆς ἀντικαταστάσεως Ἐθνικῆς Τραπεζῆς, ἀντὶ τοῦ ἐπικρατοῦντος ὀλεθρίου συστήματος τῆς Ἰονίου, ἀφ' ἐνὸς μὲν ἐπαπειλοῦντος οἰκονομικὴν καταστροφὴν, ἀφ' ἐτέρου δὲ κωλύοντος ὅλα τὰ προνόμια ὅσων ἀπολαύουσι τὰ ἔθνη ἐκεῖνα, ἐν οἷς ἡ ἐγκαθίδρυσις τοιούτων τραπεζικῶν καταστημάτων βασιζέται ἐπὶ τῶν ἀρχῶν τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς εὐθύτητος.

Καὶ τῶνόντι. Οὐδέποτε οἰκονομικὸν ζήτημα ἐν ᾧ πλεῖστα, πολυειδῆ καὶ ἀντίθετα συμφέροντα ἐνδιαλαμβάνονται ἔτυχε τοσαύτης ὁμοφροσύνης καὶ συμπνοίας, ὅσης τὸ περὶ τῆς Ἰονίου Τραπεζῆς προτιθέμενον.

Ἡ Βουλὴ, ὁ τύπος, οἱ Ἰόνιοι ἅπαντες συμφωνοῦν ἐπὶ τῶν ὀλεθρίων ἀποτελεσμάτων τῶν προκυψάντων ἐκ τῶν ἀρχῶν ἐφ' ὧν ἐρείδεται τὸ τῆς Ἰονίου Τραπεζῆς σύστημα.

Ἐπὶ τέλους ὁ κύβος ἔρριπται. Ἡ Ἰόνιος Τράπεζα διεκινδύνευσε τὴν ὑπεράσπισίν της. Πρὸ τινῶν ἡμερῶν ἐδημοσιεύθη διατριβὴ κατὰ τῆς ὁμοθύμου τῶν Ἰονίων γνώμης καὶ βουλήσεως φέρουσα ὡς ἐκ τούτου τὸν τίτλον. « Σταυροφορία » κατὰ τῆς Ἰονικῆς Τραπεζῆς. »

Τὴν ἀνασκευὴν τοῦ ἀνωμόμου τούτου φυλλαδίου ἐπιχειροῦντες θέλομεν τηρήσει τὴν σταθερὰν ἐκείνην μετριοπάθειαν, ἧς ἀνευ οὔτε ἀξιοπρεπῶς συζητοῦνται οὔτε δεόντως διεξάγονται αἱ ἐπιστημονικαὶ ἀλήθειαι καὶ τὰ οἰκονομικὰ ζητήματα.

Τοιαύτην ἀπαρεγκλίτως πορείαν θαδίζων καὶ ὁ Ἰόνιος λαός, καὶ τοὶ δικαίως δυσανασχετῶν κατὰ τῶν Διευθυντῶν τῆς Τραπεζῆς αἰτούντων τὴν ἀποκλειστικὴν ἀνανέωσιν τῶν προνομίων αὐτῆς, καὶ τοὶ ἐνθουσιωδῶς ὀργῶν πρὸς σύστασιν Ἐθνικῆς Τραπεζῆς, οὐδέποτε ὅμως οὐδὲ κἂν ἐπὶ μικρὸν ἤξιωσεν ὅπως παρεκκλίνῃ ἐκ τῆς εἰς τὴν συζήτησιν προσηκούσης σοβαρότητος ἢ ἐκ τῆς ὀφειλομένης ἐντὸς τῆς Ἐπτανήσου ἀνασκοπῆς πρὸς τοὺς ξένους καὶ πρὸς τὰ ξένα κεφάλαια.

Ἀκολουθοῦντες τὰς ἀπαιτήσεις ταύτας τοῦ Ἰονίου λαοῦ, ἰδοὺ μετὰ παρρησίας καὶ ἐν πλήρει πεποιθήσει ἀποφαινόμεθα.

Τὸ σύστημα τῆς Ἰονίου Τραπεζῆς καταμαστίζει τὴν κοινωνίαν μας ἐπὶ εἴκοσιν ὅλα ἔτη, ἐπαπειλεῖ τὴν παντελῆ τῆς ἰδιοκτησίας καταστροφὴν, παρεμποδίζει τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ συνεταιρικοῦ πνεύματος, ἐπιτυγχάνει ὑπέρογκα ἀθέμιτα κέρδη πληρονόμιστα παρὰ τῶν Ἰονίων καὶ δαπανώμενα παρὰ τῶν Διευθυντῶν, παρίσταται ὡς ὁ ἐπιβλαβέστερος ἐχθρὸς εἰς τὸ Ἐμπόριόν μας κατὰ τὰς δυσχερεῖς οἰκονομικὰς περιστάσεις, ὑπεραυξάνει τὸν τόκον τῶν κεφαλαίων ἂν οὐχὶ ἐν δικαίῳ τοῦλάχιστον ἐν πράγματι.

Καὶ ὅμως οἱ Ἰόνιοι δὲν ἀπαιτοῦν τὴν κατάργησιν τοιοῦτου Καταστήματος, ἐπιθυμοῦν μάλιστα τὴν διατήρησίν του, καὶ προσφέρονται ἔτοιμοι νὰ παραδεχθῶσι οἰονδήποτε συμβιβασμὸν συνάδοντα πρὸς τὸ συμφέρον τῶν μετόχων καὶ τοῦ τόπου. Καὶ ἐὰν μὲν ταῦτα παραδεχθῇ ἡ Ἰόνιος Τράπεζα, οἱ Ἐπτανήσιοι ἐπιθυμοῦν νὰ συνυπάρχωσι μετ' αὐτῆς καὶ ἕτερα πάτρια Καταστήματα, ἐὰν δὲ προκρίνη τὴν διάλυσιν τῆς προτιθέμεται τὴν σύστασιν Ἐθνικῆς Τραπεζῆς, ἵνα καὶ τὸν

τόπον βοηθήσει καὶ τὴν εἰσπραξιν τῶν δανείων τῆς Τραπεζῆς διευκολύνῃ.

Ἐκ τοιοῦτου συνετοῦ καὶ μετριοπαθοῦς πνεύματος ὄρμητο ἦτε Βουλῇ, καὶ αἱ γινόμεναι συνεδριάσεις, καὶ ἡ διὰ τοῦ τύπου συζήτησις.

Πλὴν οἱ ἐν Ζακύνθῳ διαχειρισταὶ τῆς Ἰονίου Τραπεζῆς, μῆτε τοὺς ὅρους τῆς καλῆς ἀγωγῆς φυλάττοντες, μῆτε τὸν λαὸν σεβόμενοι ἐν μέσῳ τοῦ ὁποῖου ζῶσι βίον ἡδυπαθῆ καὶ ἀνετον, καὶ ἐκ τῶν ἰδρώτων τοῦ ὁποῖου πλουσίαν κατέχουσι περιουσίαν, ἀναιδῶς ἐξυβρίζουσι καὶ χλευάζουσιν αὐτὸν, ἀποκαλοῦντες ραδιουργίας τὰς γινομένας παρά τε τῆς Βουλῆς, καὶ τῆς Δημοσιογραφίας, καὶ τοῦ Ἰονίου Λαοῦ ἀποπειράς πρὸς ὠφελίαν τοῦ τόπου, χαρκτηρίζοντες ὡς ἐμπαθεῖς τοὺς διενεργούντας τὴν εὐδῶσιν τῆς πατρίου ἐπιθυμίας, ὡς τοκογλύφους τοὺς ὡς ἐκ τῆς οἰκονομικῆς των θέσεως ἀνωτέρους πάσης ἀπειλῆς ἢ δισφθορέας, καὶ θεωροῦντες ἐπὶ τέλος ὡς φαντασιοσκοπίας τὰς πρασπαθήσεις τῶν Ἰονίων πρὸς βελτίωσιν τραπεζικοῦ συστήματος. Ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα ληρήματα ἀπαντῶνται εἰς τὴν πρώτην σελίδα καὶ εἰς τοὺς πρώτους στίχους, τῆς ὑπερασπίσεως τῆς Ἑταιρίας τῆς Ἰονίου Τραπεζῆς.

Πᾶς τις εὐκόλως ἐννοεῖ διατὶ ἀποστρεφόμεθα τὸ νὰ συγκατέλωμεν εἰς τὴν παλαίστραν τῶν ἀγενῶν ὕβρεων μετὰ τῶν ἀνωτύμων διατριβογράφων. Κατὰ τοῦ ἐν παραβύστῳ περιυβρίζοντος λαοῦ ὀλόκληρον, ἡσωματεῖον, ἡ ἀτομον καὶ μὴ ἀποτολμῶντος νὰ παραστῆ κατὰ πρόσωπον, ἀρκεῖ ἐν μόνον περιφρονητικὸν βλέμμα. Οἱ ἐνεργούντες ἐπὶ τοῦ Οἰκονομικοῦ τούτου ζητήματος εἶναι οἱ Ἰόνιοι ἅπαντες. Οἱ συγκροτοῦντες

τὰς ἐπιτροπὰς, οἱ συζητοῦντες διὰ τῆς δημοσιογραφίας εἶναι πασίγνωστοι καθὸ δημοσία λέγοντες καὶ πράττοντες. Οἱ τοιοῦτοι δὲν καταβιβάζονται εἰς ὑπερασπίσεις· ἐὰν δὲ καὶ ἰδίᾳ ἕκαστον τῶν μελῶν τῶν ἀπαρτιζόντων τὰς Ἐπιτροπὰς τῶν διαφορῶν Νήσων λάβωσιν ὑπ' ὄψιν οἱ ἀνώνυμοι διατριβογράφοι, θέλουσι πληροφορηθῆ, ὅτι οὐδὲν προσωπικὸν πάθος, οὐδεμίαν ἰδιοτέλεια δύναται νὰ ὑποκινή αὐτοὺς μῆτε πρὸς κατάργησιν τοῦ Κασταστήματος, τῆς συνδρομῆς τοῦ ὁποῖου οὐδὲ ὀλιγωρῶς χρήσουσι, μῆτε πρὸς ἀντικατάστασιν νέου ἐξ' ἧς οὔτε κοινωνικὴν οὔτε οἰκονομικὴν ἐπιδιώκουσι θέσιν, ταύτην καὶ ἐκείνην ἔχοντες καλῶς ἐξησφαλισμένην εἴτε ἐκ τῆς ἱκανότητός των, εἴτε ἐκ τῶν ἐντίμων κόπων των, εἴτε ἐκ τῆς πλουσίας περιουσίας των, καὶ ἅπαντες ἐκ τῆς ἐντίμου αὐτῶν διαγωγῆς.

Καὶ προκαλούμενοι καὶ ὑβρίζόμενοι ἐν τῇ γενεθλίῳ ἡμῶν γῆ, ὀφείλομεν ὁμῶς νὰ ἐμμείνωμεν ἐντὸς τῶν ὅρων τῆς φιλοξένου ἐκείνης ἀβροφροσύνης, ἣν ἡ αἰδῶς καὶ ἡ ὀρθὴ ἀγωγή μᾶς ἐπιβάλλουσι ἀπέναντι τῶν διευθυνόντων καὶ διαχειριζόμενων τὰ τῆς Ἰονίου Τραπεζῆς. Ἐπανάγομεν ὅθεν τὸ ζήτημα εἰς τὴν ἐπιστημονικὴν αὐτοῦ σοβαρότητα καὶ ἐμβρίθειαν, εὐγινώσκοντες ὅτι ὁ διερεθισμὸς τὸν ὁποῖον προκαλοῦσιν οἱ ἀνώνυμοι συγγραφεῖς, ἐνδέχεται νὰ ἀποβῆ οὐ μόνον ἀλυσιτελής εἰς τὸν τόπον, ἀλλὰ καὶ ἐπιζήμιος ἢ μᾶλλον εἰπεῖν ὀλέθριος καὶ εἰς αὐτὰ τὰ συμφέροντα τῶν μετόχων τῆς Ἰονίου Τραπεζῆς, ἅτινα ἡμεῖς ἐπιποθοῦμεν νὰ ἐξασφαλίσωμεν. Δεσπόζει οὕτως εἰπεῖν καὶ προηγείται τοῦ συζητουμένου οἰκονομικοῦ ζητήματος, τὸ Συνταγματικὸν καὶ προεισαγωγικὸν ἀφορῶν τὴν ἀρμοδιότητα τῶν Ἰονίων Ἀρχῶν ἐπὶ τῆς ἀναγεώσεως τῶν προνομίων τῆς Τραπεζῆς.

Δυνάμεθα μάλιστα να εἰπώμεν ὅτι ἡ οἰκονομικὴ τοῦ ζητήματος ἐποψίς, εἶναι πρόωρος ἢ ἀπλῶς προπαρασκευαστικὴ, καθότι ἡ πρωτίστη καὶ οὐσιώδης σημερινὴ διένεξις περιστρέφεται ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς τῶν Διευθυντῶν τῆς Ἰονίου Τραπεζῆς δι' ἧς ἐξαιτοῦνται τὴν ἀνανέωσιν τῶν ἀποκλειστικῶν τῆς Ἑταιρίας προνομίων παρὰ τῆς Κυβερνήσεως.

Ἡ Γερουσία ἔχει ἄρα γε Συνταγματικὴν ἀρμοδιότητα νὰ ἐπιληφθῇ τοῦ ἀντικειμένου, καὶ νὰ χορηγήσῃ προνόμια εἰς Τραπεζικὸν Κατάστημα ;

Ἐὰν ἡ Γερουσία κηρύξῃ ἑαυτὴν ἀναρμόδιον, τί ἔσεται κατὰ τὴν προσεχῆ Σύνοδον τῆς Βουλῆς, καὶ τίνα θέλουν ληφθῆ μέτρα; Ἴδου τὰ δύο κυριώτερα ζητήματα, ἐξ ὧν τὸ μὲν πρῶτον εἶναι εἰσέτι ἐκκρεμὲς, τὸ δὲ δεύτερον συζητεῖται μόνον ὅπως προπαρασκευασθῇ παρὰ τῆς δημοσιογραφίας ἡ ὁδὸς τὴν ὁποῖαν θέλει βαδίσει ἡ Βουλὴ πρὸς ὠφέλιμον καὶ δικαίαν τοῦ ἀντικειμένου διευθέτησιν.

Οἱ Ἴόνιοι ἀπαξάπαντες διατείνονται, ὅτι ἡ Γερουσία δὲν ἔχει δικαίωμα δι' ἀπλοῦ διατάγματος, νὰ χορηγήσῃ Τραπεζικὰ προνόμια. Καὶ ἰδοὺ διὰ βραχέων οἱ ἐπιφερόμενοι λόγοι.

Τὸ προνόμιον εἶναι διάταξις δι' ἧς περιστέλλονται τὰ χορηγούμενα παρὰ τῶν κειμένων νόμων δικαιώματα πρὸς τοὺς πολίτας.

Προνόμιον ἄρα δὲν δύναται νὰ χορηγηθῇ εἰμὴ παρὰ τῆς Νομοθετικῆς ἐκείνης ἐξουσίας τῆς δυναμένης νὰ μεταρρυθμίσῃ τὰ ἀποτελέσματα τῶν κειμένων νόμων, ἢ ἄλλως παρὰ τῆς Ἀρχῆς ἐκείνης πρὸς ἣν ἡ Νομοθετικὴ Ἐξουσία παρέχώρησε δι' ἐπὶ τούτου νόμου τὸ δικαίωμα τοῦ ἀναγνωρίζειν ἐπὶ τινῶν ἀντικειμένων προνόμια.

Παρ' ἡμῖν ἡ Νομοθετικὴ Ἐξουσία διενεργεῖται παρὰ τῆς Βουλῆς, τῆς Γερουσίας, καὶ τοῦ Ἀρμοστοῦ. Προκειμένου ὅθεν περὶ προνομίων, τὸ Κοινοβούλιον ἐδύνατο ταῦτα νὰ χορηγήσῃ καὶ νὰ παραδεχθῇ.

Ἐπάρχει δὲ παρ' ἡμῖν καὶ ὁ Νόμος 78.ος τοῦ Ε' Κοινοβουλίου χορηγῶν τὸ δικαίωμα πρὸς τὴν Γερουσίαν τοῦ παραδέχεσθαι διευκολύνσεις τινὰς πρὸς ἐμφύχωσιν τῶν ἀνώνυμων ἐταιριῶν Γεωργίας καὶ Βιομηχανίας. Ἄλλ' ἐν ταύταις δὲν συμπεριλαμβάνονται καὶ τὰ Τραπεζικὰ Καταστήματα, ὡς καταδεικνύεται ἐξ αὐτοῦ τούτου τοῦ Νόμου ἰδίως δὲ ἐκ τοῦ μεταγενεστέρου 83.ου τοῦ αὐτοῦ Κοινοβουλίου, οὐδὲ αὐτὸς ὁ 78.ος Νόμος ἐπιτρέπει τὴν παραδοχὴν προνομίων ἀντιβαιόντων εἰς τοὺς κειμένους καὶ ἰσχύοντας Νόμους.

Ἄλλως τε ἐν Εὐρώπῃ καὶ ἐν Ἀμερικῇ, ἰδρύνονται μὲν τακτικαὶ Τράπεζαι δι' ἀπλῶν Κυβερνητικῶν διαταγμάτων, ἀλλ' οὐδεμίαν ὑπάρχει προνομιοῦχος ἐξασκοῦσα διὰ Κυβερνητικῆς ἀποφάσεως τὰ προνόμια αὐτῆς. Καὶ ἐν αὐτῇ τῇ Ἑλλάδι ὅπου κατὰ τὸ ἔτος 1843 καθ' ἣν ἐποχὴν ἐσυστήθη ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα, αἱ Νομοθετικαὶ καὶ Νομοτελεστικαὶ Ἐξουσίαι συνεκεντροῦντο εἰς τὸ τοῦ Βασιλέως πρόσωπον, ἐξέδοτο πρῶτον τὸν ἀπὸ 19 Ἰουλίου 1843 Νόμον, δι' οὗ τὰ προνόμια τῆς σχεδιασθείσης Ἐθνικῆς Τραπεζῆς ἀνεγνωρίσθησαν, εἶτα δὲ διὰ διατάγματος τῆς 24 Ἰουλίου ἐπεκυρώθη τὸ κατὰ τὸν ἐκδοθέντα νόμον συνταχθὲν Καταστατικόν.

Πρὸς ταῦτα οἱ Ἴόνιοι προσθέτουσι, καὶ τὴν γνώμην αὐτῶν τῶν ἰδίων μετόχων τῆς Ἰονίου Τραπεζῆς ἀπαιτησάντων ἀπ' ἀρχῆς τὴν ἐκδοσιν Κοινοβουλευτικοῦ νομοῦ, καὶ τὴν τοῦ ἀντιπροσώπου τῆς Αὐτῆς Μεγαλειότητος, ἀπαιτήσαντος κατὰ

τὸ ἔτος 1838 τὴν ἔγκρισιν τῆς Βουλῆς. Ἡ ἐπίνοια δὲ τῆς διὰ Κυβερνητικῆς ἀποφάσεως ἰδρύσεως, ἐπῆλθε μετὰ τὴν ἐν τῇ Βουλῇ ἐγερθεῖσαν ἀντιπολίτευσιν κατὰ τοῦ προτεινομένου σχεδίου.

Ἄρθρα πλεῖστα καὶ ἐμβριθῆ ἐδημοσιεύθησαν ἐπὶ τοῦ Συνταγματικοῦ τούτου ζητήματος καταδεικνύοντα δι' ἀκαταγώνιστων λόγων καὶ ἐπιχειρημάτων, ὅτι ἡ Γερουσία δὲν ἔχει ἀρμοδιότητα συνταγματικὴν νὰ παραδεχθῆ τὴν ἀνανέωσιν τῶν προνομίων τῆς Ἰονίου Τραπεζῆς. Ἐπὶ τούτου οὐδεμία δύναται νὰ ἀναφυῇ ἀμφιβολία, καὶ οὐδεὶς ἐν καλῇ πίστει δύναται νὰ ὑποστηρίξη τὰ ἐναντία. Ἡθέλαμεν δὲ θεωρηθῆ ὡς καταγέλαστοι ἐν τῇ Εὐρώπῃ ἀπάση θέτοντες ὑπὸ συζητήσιν ἀλήθειαν ἀναγνωρισμένην ὡς συνταγματικὸν ἀξίωμα, ἐὰν ἀρχούτως δὲν μᾶς ἐδικαιολόγει ἡ ὑπαρξίς τῆς ἀποφάσεως 23 Ὀκτωβρίου 1839 δι' ἧς παρὰ μόνης τῆς Κυβερνήσεως ἰδρύθη προνομιούχον τραπεζικὸν Κατάστημα, ἀπόφασις ἥτις καθὸ πρωτοφανῆς καὶ μοναδικῆς εἰς τὸ εἶδός της, ὀρθῶς ἐχαρακτηρίσθη ὡς Κυβερνητικὸν τέλημα.

Ἄλλ' ἐφεύσθημεν τῶν προσδοκιῶν περιμένοντες παρὰ τῶν συγγραφέων τῆς Σταυροφορίας, νὰ ὑποστηρίξωσι πρῶτον τὴν προσαχθεῖσαν ἐνώπιον τῆς Γερουσίας ἀναφορὰν τῶν διευθυντῶν, νὰ ἐπιληφθῶσι τοῦ κυρίου σημερινοῦ ζητήματος τοῦ μόνου μάλιστα κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην ἐπασχολούντος καὶ τοὺς Ἰονίους καὶ τὴν Κυβέρνησιν, τοῦ προεισαγωγικοῦ καὶ οὕτως εἰπεῖν προδικαστικοῦ, ἐξ οὗ ἤρτηται ἡ ἀρμοδιότης τῆς ἐπικαλουμένης Ἀρχῆς, ἀκολούθως δὲ νὰ μεταβῶσι καὶ εἰς τὴν παράδοσιν τῶν οικονομικῶν ἐκείνων μαθημάτων, τῆς ἀγαλῆσεως τῶν ὁποίων θέλωμεν κατωτέρω ἐπιληφθῆ.

Ἀπέναντι δὲ τῶν τοσούτων καὶ τοιούτων ἐπιχειρημάτων, ἀπέναντι τῆς δημοσιεύσεως τῶν νόμων, καὶ τῶν ἐπιστολῶν τῶν Διευθυντῶν τῆς Ἰονίου Τραπεζῆς τοῦ ἔτους 1839, ἀπέναντι τῆς δημοσιογραφίας τῆς Ἐπτανήσου, καὶ τῶν εἰς τὰς ὁμηγύρεις παρ' ἀπάντων ὁμοφώνως ἐκφρασθεισῶν γνωματεύσεων, τί ἀντιτείνουσιν οἱ συγγραφεῖς τῆς Σταυροφορίας, τίνα βουλευμάτα κενὰ μελετῶσιν ἐν τῇ πολυφύλλῳ διατριβῇ; Ἴδου αὐτολεξεῖ ἀντιγράφομεν πᾶν ὅ,τι ἐν αὐτῇ, ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐντυγχάνομεν.

«Νὰ συζητῆ τις τῶρα ἐὰν ἡ Γερουσία ἐνόμως ἢ ὄχι ἔπραξε περὶ τὸ ἔτος 1839· χορηγήσασα τὸ προνόμιον τῆς κυκλοφορίας τοῦ χαρτονομίσματος ἀποβαίνει πάντῃ ἀνωφελές. 1.ον Διότι ἡ προθεσμία τοῦ προνομίου σχεδὸν παρῆλθε· 2.ον Διότι ἐπελθόντος τοῦ Ἐμπορικοῦ Κώδικος περὶ τὸ ἔτος 1841· ἐπεκυρώθη ἡ ἴδρυσις τῆς Ἰονικῆς Τραπεζῆς διὰ θετικῶν διατάξεων, καὶ δυνάμει τοῦ ἄρθρου 50· ἐκανονίσθη τὸ δικαίωμα τῆς Γερουσίας περὶ ἐξουσιοδοτήσεως Τραπεζῶν».

Ταῦτα λέγοντες οἱ δεινοὶ συζητηταὶ ὑπεκφεύγουσι τὸ πρῶτιστον, καὶ κύριον ζήτημα, ὅπερ πρόκειται σήμερον νὰ λυθῆ, καὶ ἐφ' οὗ ἡ Κυβέρνησις καὶ οἱ Ἰόνιοι στρέφουσιν ἤδη ὄλην τὴν τὴν προσοχὴν. Ἐχρήσαντο ἄρα ῥητορικῶ σχήματι, ἢ ἠκολούθησαν τὴν συμβουλὴν Δικηγόρου τινὸς εἰπόντος ὅτι εἰς τὰς συζητήσεις δὲν πρέπει νὰ ἐπιμένωμεν πολὺ εἰς τὰ σαθρὰ ἐπιχειρήματα; Ῥητορικὴ ἀδέξιος, ἀπερίσκεπτος συμβουλή!!

Εἶναι λοιπὸν περιττὸν νὰ ἐξετάσωμεν ἀν νομίμως ἢ ἀνόμως ἐγκαθιδρύθη ἡ Ἰόνιος Τράπεζα, διότι τὸ προνόμιόν της λήγει ἐντὸς ὀλίγων μηνῶν; Καὶ τίς ποτε εἰσιώπησεν βλέπων δη-

μοσίως προσβαλλομένην τὴν νομιμότητα τῆς υπάρξεώς του ; Καὶ τίς γνήσιος γέρων χαρακτηρισθεὶς νόθος ἀπέκρουσεν ἀφ' ἑαυτοῦ τὴν κατηγορίαν ταύτην λέγων, ἐντὸς ὀλίγου ἀποθνήσκω ; Ὅχι, δὲν ἔχετε τὴν καρτερίαν νὰ ἀτενίσετε τὸ βλέμμα εἰς τὸν χρόνον τῆς ἐγκαθιδρύσεως τῆς Ἰονίου Τραπεζῆς. Συναγματικαὶ παραβιάσεις, καὶ πρὸς τοὺς μετόχους ἀπάται, καὶ ψεύδη, καὶ παραποιήσεις, καὶ Κυβερνητικὸν τόλμημα, ταῦτά εἶναι τὰ γενέθλια τοῦ Καταστήματος οὗ τινος ἀναδέχεσθε τὴν υπεράσπισιν.

Πλὴν ὑμεῖς συναισθανόμενοι τὴν νοθείαν προσφεύγετε ἤδη εἰς τὴν γνησιοποίησιν. Ἐπεκυρώθη, λέγετε ἡ ὑπαρξίς τῆς Ἰονίου Τραπεζῆς καὶ ἀνεγνωρίσθη κατὰ τὸ ἔτος 1841· διὰ τῆς παραδεχθείσης Ἐμπορικῆς Νομοθεσίας. Ὅρθός ὁ συλλογισμός σας. Ἡ ἐγκαθιδρύσις ἀνομος, ἀλλὰ ἀκολούθως ἐνομιμοποιήθη, ἡ γέννησις νόθος καὶ ἐγκληματικὴ ἀλλ' ἐγνησιτοποιήθη διὰ τῆς ἐπομένης παραδοχῆς. Ἐπικύρωσις καὶ ἀναγνώρισις δὲν ἦσαν ποσῶς ἀναγκαῖαι ἐὰν ἡ Γερουσία ἐννόμως καὶ συναγματικῶς ἐνήργησε κατὰ τὸ ἔτος 1839, ἐπικύρωσιν καὶ ἀναγνώρισιν ἐπιχαλεῖσθε τοῦ ὅλου Κοινοβουλίου, καὶ ἀναγνωρίζετε ὑμεῖς αὐτοὶ ὅτι ἡ Νομοθετικὴ Ἀρχὴ τοῦ Κράτους δύναται καὶ νὰ ἀναγνωρίσῃ καὶ νὰ ἐπικυρώσῃ τὴν ἄλλως ἀντισυναγματικὴν πράξιν. Ἀλλὰ τίνι τρόπῳ ἐγένετο καὶ ἡ ἀναγνώρισις αὕτη; δι' ἐμμέσου, διὰ τεχνικοῦ τρόπου, ἡ ἄς εἴπωμεν τὴν ἀληθῆ τοῦ πράγματος κατάστασιν, διὰ τῆς ἀπάτης τοῦ ἀναδόχου τῆς Ἰονίου Τραπεζῆς, παρεισάξαντος ἐν τινὶ ἄρθρῳ τῶν Κωδίκων παραδεχθέντων κατὰ τὸ ἔτος 1841· χωρὶς νὰ ἀναγνωθῶσι ἐνώπιον τῆς Βουλῆς, τὴν ἀπόφασιν 23 Ὀκτωβρίου.

Ἄρθ. 536 Ἐμπορικῶν Κώδικος.

« Τὰ Ἐμποροδικεῖα δικάζουσιν εἰσέτι ἀποκλειστικῶς περὶ πάσης διαφορᾶς τῆς Ἰονίου Τραπεζῆς, κατὰ τὸ ἄρθρον 6 τῆς ἀπὸ 23 Ὀκτωβρίου 1839 πράξεως τῆς Γερουσίας. »

Ἄλλ' ἡ ἀναγνώρισις αὕτη ἰσχύει ἐφ' ὅσον ἰσχύει καὶ ἡ ἀναγνωρισθεῖσα ἀπόφασις. Σήμερον πρόκειται περὶ ἐκδόσεως νέας ἀποφάσεως φερούσης χρονίαν 1859, καὶ περὶ ἧς τὸ ἄρθρον 536 οὐδεμίαν ποιεῖται μνειάν. Νομίζετε ἴσως ὅτι ἐκδοθείσης ταύτης νέα γνησιοποίησις θέλει λάβει χώραν ; Πλανᾶσθε πλάνην οἰκτράν! Ἡ ἐποχὴ τοῦ ἔτους 1841, διὰ τὴν Ἰόνιον Βουλὴν τοῦλάχιστον, παρῆλθεν, καὶ παρῆλθεν ἀνεπιστρεπτεί.

Ἄλλ' ἐπικαλοῦνται οἱ διατριβογράφοι τὸ ἄρθρον 50 τοῦ Ἐμπορικῶν Κώδικος. Περιέργον ὅτι τσσαῦτα ραφωδῆσαντες καὶ ἀντιγράψαντες καὶ ἐπὶ τσσαύτας προβάντες λεπτομερείας παρέλειψαν νὰ ἀναφέρουν τὸ κείμενον τοῦ νόμου τούτου. Ἴδου αὐτό.

« Αἱ ἀνώνυμοι Ἐταιρεῖαι δὲν δύνανται νὰ υπάρξωσιν, εἰμὴ ἀδεία τῆς Κυβερνήσεως, καὶ ἐγκρίσει τοῦ Καταστατικοῦ αὐτῶν ἐγγράφου. »

Ἀλλὰ μήπως ἄρα γε πρόκειται περὶ ἐπικυρώσεως Καταστατικοῦ ἀνωνύμου τινὸς Ἐταιρείας ἔστω Τραπεζικῆς ἢ βιομηχανικῆς ἢ δημοσίας ὠφελείας ; Ἄλλ' οὐδεὶς διαμφισβητεῖ πρὸς τὴν Κυβέρνησιν τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικυρώσεως τῶν Καταστατικῶν συμβολαίων. Τίς εἶναι ἡ ἔννοια καὶ ἡ ἐπέκτασις τῶν παρὰ τοῦ νόμου τούτου χορηγουμένων πρὸς τὴν Γερουσίαν δικαιωμάτων ; Τὸ λέγουν αὐτοὶ οὗτοι οἱ ἀντίπαλοι ; « δυνάμει τοῦ ἄρθρου 50 ἐκανόνισθη τὸ δικαίωμα τῆς Γε-

ρουσίας περί εξουσιοδοτήσεως Τραπεζῶν. » Θαυμασίως. Ἡ Γερουσία ἔχει δικαίωμα νὰ ἐξουσιοδοτήσῃ τὴν ἰδρυσιν Τραπεζῶν. Καὶ ἐὰν οἱ Διευθύνται τῆς Ἰονίου Τραπεζῆς εἰς τοῦτο περιορίζωνται, καλῶς ἐπραξαν ἀπευθυνθέντες πρὸς τὴν Γερουσίαν, καὶ συνταγματικῶς καὶ νομίμως θέλει ἐνεργῆσαι ἡ Κυβέρνησις παραδεχομένη τὴν αἴτησίν των.

Πλὴν δυστυχῶς δὲν πρόκειται περὶ ἰδρύσεως Τραπεζῆς, δὲν πρόκειται περὶ ἐπικυρώσεως Καταστατικοῦ, πρόκειται περὶ προνομίων, περὶ ἀφαιρέσεως δικαιωμάτων χορηγημένων παρὰ τοῦ νόμου, πρόκειται περὶ ἀποφάσεως ἣτις θέλει εἰπεῖ πρὸς ἡμᾶς. « Ἰόνιοι ἀφαιρῶ τὸ δικαίωμα ὅπερ ἔχει ἕκαστος καὶ ἐκάστη Ἑταιρία τοῦ ἐκδίδειν γραμμᾶτια εἰς τὸν προσφερτὴν, καὶ παραχωρῶ τοῦτο πρὸς ἓνα καὶ μόνον, πρὸς τὸν Σκῶττον Κ. Λῶφναν. » Ἴδου τίνα παρὰ τῆς Κυβερνήσεως ζητεῖτε ἀπόφασιν, ἰδοὺ τὸ δηλητήριον ὅπερ θέλετε νὰ ἐγχύσητε ἐν ἡμῖν, ἰδοὺ τὰ δικαιώματα ἅτινα σπεύδετε ὅπως ἀφαιρέσητε ἀπὸ τοὺς Ἰόνιους ἐντὸς τῆς πατρίδος των. Καὶ ὅμως ἐπιμαρτύρεσθε τὸ δίκαιον καὶ τὴν νομιμότητα! καὶ ὅμως ἐπικαλεῖσθε τὸ 50 ἄρθρον τοῦ Ἐμπορικοῦ Κώδικος! Φεῦ τῆς ἀναισχυντίας! Τοιαῦτα σαθρὰ καὶ ὄλως ἀνυπόστατα ἐπιχειρήματα ὑποστηρίζετε καταδεικνύοντα τὴν σαύτην θρασύτητα, ὅσην καὶ διὰ τῆς προσαχθείσης ἀναφορᾶς σας περὶ ἀνανεώσεως τῶν προνομίων τῆς Ἰονίου Τραπεζῆς! Διότι ἂς ἄρωμεν τὸν πέπλον τῆς ἀνωθυμίας καὶ ὑποκρύψεως! Οἱ ἀνυποστόλως τοιαῦτα λέγοντες ἢ γράφοντες ἐστὲ ὑμεῖς οἱ ὑπἄλληλοι καὶ διαχειρισταὶ τῆς Ἰονίου Τραπεζῆς.

Ὅτι δὲ ἀφοῦ ἀπαξ ὑπερβῆ τις τοὺς κανόνας τῆς αἰδοῦς καὶ τῆς κοσμιότητος, δὲν γνωρίζει πλέον ὅρια εἰς τὰς ὁρ-

μάς του, ἐτραχειλιζόμενος εἰς τὸ ἔπακρον τῆς ἀκολασίας καὶ ἰταμότητος, τοῦτο ὅπερ σαφέστατα ἐπιβεβαίωσεν τὸ παράτολμον καὶ αὐθάδες τῶν ἀπαιτήσεών σας, ἐπιχειροῦμεν καὶ ἡμεῖς νὰ ὑπαινιξώμεν ἂν οὐχὶ πρὸς ὑμετέραν ἐπανόρθωσιν τοῦλάχιστον πρὸς διατράνωσιν τῆς ἀληθείας.

Πᾶς πολίτης, καὶ πᾶσα Ἑταιρία ἔχει δικαίωμα νὰ δανείζεται ἀπέναντι ὁμολόγων τοκοφόρων. Πάτριός τις Ἑταιρία Κεφαλληνίας, ἀπεφάσισεν ἐν γενικῇ τῶν μετόχων συνεδριάσει συγκροτηθεῖσα κατὰ τὸ ἔτος 1856 νὰ ἀπαντήσῃ δάνεια, δίδουσα πρὸς τοὺς δανειστὰς τοκοφόρα γραμμᾶτια. Χάριν μεγάλης ἀνασκοπῆς τῶν δικαιωμάτων τῆς Γερουσίας ἐπὶ τῶν ἀνωτύμων Ἑταιρειῶν, ἡ ἀπόφασιν τῶν μετόχων ὑπεβλήθη πρὸς τὴν Κυβέρνησιν καὶ ἡ Γερουσία ἐπεκύρωσε τὴν ληφθεῖσαν ἀπόφασιν. Ἄμα πληροφορηθεὶς τοῦτο ὁ Κ. Λῶφναν προσήγαγε κεραυνοβόλον ὑπόμνημα ἐνώπιον τοῦ Ἀρμοστοῦ, κατήγγειλε τὴν Ἑταιρείαν ὡς προτιθεμένην νὰ ἐκδίδῃ γραμμᾶτια ἅτινα καὶ τοὶ ἔντοκα καὶ μὴ δυνάμενα νὰ χαρακτηρισθῶσιν ὡς τραπεζογραμμᾶτια ἐδύναντο νὰ φέρωσιν ἐμμεσόν, τίνα προσβολὴν εἰς τὸ ἀποκλειστικὸν τῆς Ἰονίου Τραπεζῆς προνόμιον. Γινώσκομεν ὅτι προσκληθεὶς τότε ὁ νῦν προεδρεύων τὴν Γερουσίαν, ἐντίμως ἐγνωμάτευσεν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου εἰπὼν ὅτι τὸ προνόμιον τῆς Ἰονίου Τραπεζῆς οὐδαμῶς προσβάλλεται. Μολαταῦτα ἡ τολμηρὰ τοῦ Ἐπιτηρητοῦ ἐπιμονὴ καὶ τὰ ραδιουργήματα αὐτοῦ, ἐπέφερον τοιαύτην εἰς τὴν παρὰ τῆς Γερουσίας ληφθεῖσαν ἀπόφασιν τροπολόγησιν, ὥστε ἀπέβη ἀτελεσφόρητος πρὸς τὴν Κεφαλληνιακὴν Τράπεζαν.

Τοιαύτης φύσεως εἶναι τὸ προνόμιον τὸ ὁποῖον ἐπικαλεῖσθε. Νὰ ἀφαιρέσητε τὸ δικαίωμα τῆς ἐν ὄψει ἐκδόσεως γραμ-

ματίων, νὰ ἀφαιρέσητε καὶ αὐτὸ τὸ δικαίωμα τῶν ἀνωτέρων
 'Εταιρειῶν τοῦ δανείζεσθαι ἀπέναντι ἐντόκων ὁμολόγων, καὶ
 ὅμως ἐπικαλεῖσθε τὸ 50.ον ἄρθρον τοῦ 'Εμπορικοῦ Κώδικος,
 καὶ ὅμως ὑποστηρίζετε ὅτι ἡ Γερουσία ἔχει δικαίωμα δι' ἀ-
 πλοῦ διατάγματος νὰ περιστείλῃ τοὺς κειμένους νόμους, καὶ
 τροπολογήσῃ τὸ ἄρθρον 536. τοῦ 'Εμπορικοῦ Κώδικος!

Κύριοι ὑπερασπισταὶ τῆς 'Ιονίου Τραπεζῆς σὰς ὁμολογῶ
 εὐσυνειδότης, ἡ ὑπεράσπισίς σας εἶναι λίαν ἀδέξιος. Μόνος
 ὁ Κ. Λάφραν ἐπενόησε τὸν δραστικώτερον τρόπον τῆς ὑπε-
 ρασπίσεως. Μεταβαίνει εἰς 'Αγγλίαν ἵνα ἐπιζητήσῃ παρὰ
 τινος τῶν 'Υπουργῶν τῆς Αὐτῆς Μεγαλειότητος συστατικὴν
 τινα ἐπιστολὴν, ὅπως κατορθώσῃ διὰ τῆς βίας νὰ ἐπιβληθῇ
 ἡ ἀνανέωσις τῶν προνομίων τῆς 'Ιονίου Τραπεζῆς. 'Ιδοὺ ἡ
 πραγματικὴ ὑπεράσπισις. 'Ιδοὺ τὸ μόνον ἀκαταμάχητον
 ἀμυντήριον τὸ ἀποκροῦον οἰανδήποτε δικαίαν καὶ λογικὴν
 ἔφοδον. 'Επεβλήθη διὰ Κυβερνητικοῦ τολμήματος, ἀνάγκη
 πᾶσα ἤδη νὰ ἀνανεωθῇ δι' ἑτέρας Συνταγματικῆς παραβιά-
 σεως. Μόνος ὁ ἐπιτηρητὴς κατενόησε τὴν ἀληθῆ θέσιν τοῦ
 ζητήματος. Ἡ πρέπει νὰ λυθῇ διὰ τῆς βίας, ἢ ἡ λύσις του
 ἔσεται κατὰ τῆς 'Ιονίου Τραπεζῆς.

'Επὶ τοῦ πρωτίστου ὅθεν καὶ κυρίου ζητήματος οἱ Σταυ-
 ροφόροι εὐρίσκονται ἐντὸς τοῦ Συντάγματος, τῶν Νόμων καὶ
 τῆς Δικαιοσύνης. Οἱ Διευθύνται ἀπ' ἐναντίας τῆς 'Ιονίου Τρα-
 πέζης ἐργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν, ἐπικαλοῦνται τὴν παραβίασιν
 τῶν Ἀρχῶν τοῦ Δικαίου καὶ τοῦ Συντάγματος, ἀπαιτοῦν τὴν
 διάπραξιν νέου Κυβερνητικοῦ τολμήματος. 'Επὶ τοῦτο προσ-
 καλοῦμεν τὴν συζήτησιν τῶν συγγραφέων. 'Αποτείνονται
 πρὸς τὴν Κυβέρνησιν ἀπαιτοῦντες παρ' αὐτῆς τὴν ἀνανέωσιν

τῶν προνομίων τῆς 'Ιονίου Τραπεζῆς. Ἄς μὴ ἐγκαταλείπωσι
 ἐπὶ τούτῳ τὴν Κυβέρνησιν, ἄς μὴ ῥίπτωσιν ἐπ' αὐτῆς πᾶσαν
 εὐθύνην, ἄς ὑποστηρίξωσι, ἔστω καὶ μετὰ σοφισμάτων, τὴν
 Γερουσίαν εἰς τὸ ὅποιον θέλουν νὰ τὴν ῥίψωσι βάραθρον. Ἄλλ'
 ὄχι. Ἀποσύρονται τῆς συζητήσεως, ἐγκαταλείπουσι τὸ πεδίον,
 καὶ ἀφίνουν τοὺς 'Ιονίους αὐτοὺς νὰ ἐκτελέσωσι τὸ τόλμημα
 τὸ ὅποιον δὲν ἔχουν τὴν γενναιότητα νὰ ὑπερασπίσωσι διὰ τοῦ
 τύπου, τὸ ὅποιον δὲν ἔχουν τὴν τόλμην νὰ ὑπερασπίσωσι
 δι' ἐνὸς ἀνωτέρου πονήματος.

'Οποία πραγμάτων θέσις! 'Ο ξένος λοιπὸν ἐκλαμβάνει
 ὡς ὑποδουλωθέντας καὶ ὄλως ἐξανδραποδισθέντας τοὺς ἐν
 τοῖς πράγμασιν 'Ιονίους! 'Οποία ὕβρις κατὰ τῆς 'Ιονίου Κυ-
 βερνήσεως! Οἱ Διευθύνται τῆς 'Ιονίου Τραπεζῆς προσήγαγον
 τὴν ἀναφορὰν των πρὸς ἀνανέωσιν τῶν προνομίων πρὸ δύο
 ἡδὴ μηνῶν. Οἱ 'Ιόνιοι ἅπαντες μετὰ τῆς Βουλῆς ἤρνήσαντο
 τὸ δικαίωμα πρὸς τὴν Γερουσίαν τοῦ χορηγεῖν προνόμια ἀ-
 ποκλειστικότητος πρὸς ἐν Τραπεζικὸν Κατάστημα, ἡ Δημο-
 σιογραφία, αἱ ὀμηγύρεις εὐπολήπτων πολιτῶν ἤρνήσαντο τοι-
 οῦτον δικαίωμα. Καὶ ἡ γενικὴ καὶ ὁμόθυμος αὐτῆ κατακραυγὴ
 ἤρξατο ἀφ' ἧς στιγμῆς ἐδημοσιεύθη ἡ ἀπόφασις τοῦ ἔτους 1839.
 « Perchè violare la Costituzione e rendere nulle le Leggi dello Stato
 qualificando una legge essenziale semplice Risoluzione? D' ora in-
 nanzi addunque quando il Senato vadi accordo col Lord Alto Com.
 può fare ciò che vuole, basta che deliberi in forma di Risoluzione,
 per evitare il necessario concorso dell' Assemblea Legislativa. »
 (Μουστοξύδης. Σκέψεις ἐπὶ τῆς ἀποφάσεως).

Καὶ ὅμως ἡ 'Ιόνιος Τράπεζα δὲν ἀνευρίσκει ἓνα μεταξὺ
 τῶν 'Ιονίων συνηγοροῦντα ὑπὲρ τῆς ἀρμοδιότητος τῆς Ἀρ-

χῆς τὴν ὁποίαν ἐπεκαλέσθησαν οἱ Διευθυνταὶ αὐτῆς ! Καὶ ὁμῶς τὸ Κατάστημα τοῦτο ὑπερασπίζεται ἐν ἐκάστη Νήσῳ παρ' ἀξιοτίμων ἱκανῶν Δικηγόρων. Οὐδεὶς εὐρίσκειται ἐν τῷ Ἴονίῳ ὑπερασπιζόμενος κἄν τὸ τακτικὸν τῆς πορείας ἣν ἐπὶ τήρησαν οἱ Διευθυνταὶ, οὐδεὶς ἀναλαμβάνει τὴν ἀπόδειξιν τοῦ θέματος ὅτι ἡ Γερουσία ἔχει δικαίωμα νὰ χορηγήσῃ τὰ ἐπιζητούμενα ἀποκλειστικὰ προνόμια. Καὶ τίς ὁ ἀρμοδιώτερος ἐπὶ τῶν Συνταγματικῶν τούτων ζητημάτων τοῦ Ναπολέοντος Ζαμπελίου μετόχου ἅμα καὶ Συμβούλου τῆς Ἰονίου Τραπεζῆς; Ἄλλ' οὗτος καὶ οἱ λοιποὶ τῆς Ἰονίου Τραπεζῆς Δικηγόροι τηροῦσι σιωπὴν. Καὶ ὁ τσαῦτα μὲν ἀκούων τσαῦτα δὲ ἀναγινώσκων Νομομαθῆς Σύμβουλος, τηρεῖ μὲν ἔντιμον ἀποχὴν ἀπὸ τῆν κινήθεισαν κατὰ τοῦ συστήματος τῆς Ἰονίου Τραπεζῆς ὁμόφωνον παρ' ἀπάντων ἀντιπολίτευσιν, ἀλλ' ἅμα καὶ εὐσυνείδητον καὶ πατριωτικὴν ἀποχὴν πάσης ἀνόμου καὶ ἀπρεποῦς ὑπερασπίσεως. Καὶ αὐτοὶ οἱ φύσει τολμηταὶ καὶ βίαιοι συγγραφεῖς τῆς διατριβῆς θρασεῖς κατὰ τὰς ὕβρεις, ὠχρίασαν ἐπ' αὐτοῦ τοῦ κέντρου τῆς συζητήσεως, ὠπισθοπόρησαν, καὶ ἐπὶ τέλος ἐντρομοὶ ἐδραπέτευσαν ἐντεῦθεν ὡς ὁ ἐγκληματίας ἐκ τοῦ τόπου τοῦ ἐγκλήματος.

Ἐνῶ δὲ οὐδεὶς τῶν ὑπερασπιστῶν, ἢ τῶν ἐνδιαφερομένων διὰ τὴν τύχην τῆς Ἰονίου Τραπεζῆς δὲν ἀποτολμᾷ κἄν νὰ ὑποστηρίξῃ ὅτι ἡ Γερουσία τοιαῦτα περιβάλλεται δικαίωματα, ἐπικαλοῦνται τὸν Πρόεδρον καὶ τὰ μέλη αὐτῆς νὰ παρασταθῶσι μόνον ἐξ ἀπέναντι τῶν Ἰονίων ἀπάντων, ἀπέναντι τῆς Δικαιοσύνης, καὶ τοῦ Συντάγματος, ἀθετοῦντες τὴν κοινὴν γνώμην, καὶ τὰ ζωτικώτερα τοῦ τόπου προδίδοντες συμφύροντα, καὶ πάντα καταπατοῦντες καὶ ἀποσκυβαλίζοντες νὰ

παραδώσουν δεσμίαν τὴν Κοινωνίαν τῆς Ἐπτανήσου εἰς τὰς χεῖρας τῶν Διευθυντῶν τῆς Ἰονίου Τραπεζῆς δι' ἑνὸς ἀπλοῦ διατάγματος, καὶ ἀνευ τῆς παρεμβάσεως τῶν ἐντὸς μικροῦ συνεργομένων ἀντιπροσώπων.

Πλὴν ἡμεῖς θέλομεν παρακολουθήσει τοὺς διευθυντὰς τῆς Τραπεζῆς ἐπὶ παντὸς ἔστω καὶ τοῦ πλέον σοφιστικοῦ καὶ σαθοῦ τῶν ἐπιχειρημάτων ἀναφερομένου εἰς τὸ ἀνώνυμον φυλλάδιον, ἐγκαταλείποντες μόνον εἰς αὐτοὺς πᾶν εἴτι γλευαστικὸν ἢ ὕβριστικὸν ὡς ἀπόλυτον ἰδιοκτησίαν των, ὡς ἀναφαίρετον αὐτῶν κειμήλιον.

Ἴδου τὸ κύριον καὶ θεμελιῶδες τῶν ἐπιχειρημάτων τῶν συγγραφέων, δι' οὗ ὑποστηρίζουσι τὴν ἀποκλειστικότητα τῶν προνομίων τῆς Ἰονίου Τραπεζῆς.

Ἐὰν ἡ τράπεζα δὲν τύχῃ τῆς ἀνανεώσεως τῶν προνομίων αὐτῆς, εἶναι πιθανὸν νὰ προβῇ εἰς τὴν ἐκκαθάρισιν τῶν πιστωμάτων τῆς. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἐπίκειται εἰς τὴν Ἰόνιον πολιτείαν κίνδυνος προσοδικῆς κρίσεως, ἢ καὶ μιᾶς ἀληθοῦς καταστροφῆς, καθότι ἡ Τράπεζα θέλει ἐπιφέρει οἰκονομικὴν κρίσιν ὡς μὴ εὐρισκομένων τῶν Ἰονίων εἰς τὴν θέσιν νὰ ἀντικαταστήσουν ταῦτα. Τὰ δὲ σχέδια ἐπὶ σχεδίων ὑποσχόμενα φανταστικὰ κεφάλαια, εἶναι πομπώδεις λέξεις, γοητευτικαὶ ἐλπίδες, εὐφυσεῖς προσφοραὶ, ἀλλὰ λελανθασμένοι ὑπολογισμοί.

Αἱ σκέψεις αὗται τῶν συγγραφέων ἐμπλέκουσιν αὐτοὺς ἐχόντας ἄκοντας εἰς τὸ ἐφεξῆς δίλημμα.

Ἡ διὰ τῶν σκέψεων τούτων ἀποπειρῶνται νὰ ἐκφοβίσωσι τοὺς Ἰονίους, ἀλλὰ τότε ἡ βᾶσις των εἶναι ψευδῆς καὶ ἀνυπόστατος.

Ἡ ἐὰν ὀρθαί αἱ σχέψεις τῶν συγγραφέων, φεῖ! τὸ Ἀγγλικὸν πραξιοκόπημα ἤδη ἐτελέσθη. Οἱ Ἴόνιοι καταντώντες εἰλω-
τες μιᾶς ἐμπορικῆς Ἑταιρείας προπαρασκευάζονται καὶ προ-
κατηχοῦνται εἰς ἀγγλικὸν ἀποικισμὸν. Ἀπαραλάττως ὡς αἱ
Ἰνδαίαι πρότερον ἀποκτηθεῖσαι ὑπὸ μιᾶς Ἑμπορικῆς Ἑταιρείας,
προσαρτῶνται ἤδη εἰς τὸ Βρεττανικὸν Κράτος διὰ τοῦ τελευ-
ταίου Νόμου.

Καὶ αἱ Ἴόνιοι ἄρα Νῆσοι διήλθον τὸ πρῶτον στάδιον τῆς
δουλείας καὶ τῆς κατακτήσεως; Ἀνάγκη ν' ἀπαντήσωμεν κα-
ταφατικῶς, ἂν τῶντι μόνη ἡ ἀπειλή τῆς διαλύσεως τῆς Ἰο-
νίου Τραπεζῆς συνεπιφέρῃ ὡς ἀφευκτὸν ἀποτέλεσμα τὴν κα-
ταστροφὴν τοῦ Ἰονίου Λαοῦ, ἂν ἐκ τῆς θέσεως, ἢ ἄρσεως ἐκεί-
νης ἀναποσπάστως ἤρτηται ἡ ὑπαρξίς ἢ ὁ ὄλεθρος τούτου. Ναὶ
βέβαια ἐπὶ τῇ ὑποθέσει ταύτῃ τετέλεσται διὰ τοὺς Ἴονίους.
Ἐπραγματοποιήθησαν ἤδη ὅσα προεῖπε κατὰ τὸ ἔτος 1839,
ὁ γηραιὸς Μουστοξύδης, ἀναλύων τὴν ἀπόφασιν τῆς Γερου-
σίας τοῦ ἔτους ἐκείνου « Il risultato di questa lunga serie di
finzioni (della Risoluzione) farà come penso che le proprietà Na-
zionali Jonie diverranno proprietà di chi sa chi ».

Ἐὰν δὲ οἱ Διευθυνταὶ τῆς Ἰονίου Τραπεζῆς μετὰ εἰκοσαετῆ
διαχείρησιν παρίστανται μετὰ τοσαύτης τόλμης καὶ θρασύ-
τητος λέγοντες, ἡμεῖς ἐσμὲν οἱ διέποντες τὰς τύχας τοῦ Ἰο-
νίου, καὶ ἐξ' ἡμῶν ἐξαρτᾶται ἡ ὑπαρξίς σας, τί θέλουν μᾶς εἰπεῖ
μετὰ παρέλευσιν ἐτέρων εἴκοσι ἢ τεσσαράκοντα ἐτῶν, ὅτε τὰ
συμφέροντά των πολλαπλασιάζόμενα ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον
περιπλεχθῶσι; Τότε δὴ θέλουν ἀπροκαλύπτως μᾶς ἐκφωνήσῃν
καὶ τὴν τελευταίαν λέξιν τὴν ὁποῖαν ἐπὶ τοῦ παρόντος μᾶς ὑπο-
κρύπτου « Le vostra proprietà nazionali a noi tutte appartengono,

e dei vostri corpi stessi siamo arbitri avendo diritto di imprigionare
voi tutti che siete o debitori o fidejussori presso la nostra società »

Τὸ ζήτημα ὅθεν μετὰ τὴν δημοσίευσιν τῆς Τραπεζικῆς
πραγματείας ἀναλαμβάνει ἄλλοιον χαρακτήρα. Δὲν πρόκει-
ται πλέον περὶ οἰκονομικοῦ ἀντικειμένου, ἀλλὰ περὶ κατακτῆ-
σεως τῶν Ἰονίων Νήσων παρὰ μιᾶς Ἑμπορικῆς Ἑταιρείας.
Ἡ τύχη σας, λέγουν, ἀπὸ τῆς σήμερον, οἱ Διευθυνταὶ αὐτῆς,
ἡ τύχη σας εἶναι εἰς τὰς χεῖράς μας· ἡμεῖς δυνάμεθα νὰ σᾶς
καταστρέψωμεν καὶ τὸ « ὁμολογοῦμεν ἐλικρινῶς δυνάμεθα
νὰ ἐπιφέρωμεν ἀληθῆ καταστροφὴν » (Σελ. 25) « δυνάμεθα
νὰ ἐπιφέρωμεν τὸν ἀφανισμόν τῆς Κοινωνίας » (Σελ. 33).

Ἀπέναντι τοιούτων διαβεβαιώσεων πᾶν ζήτημα οἰκονομικὸν
παύει καὶ μετατρέπεται διὰ τῆς δημοσιευθῆσης ὑπερασπίσεως
τῶν ΚΚ: Διευθυντῶν εἰς ἐθνικὸν ζήτημα. Ἀλλὰ τί λέγομεν
ζήτημα; Ἄπαγε! Ὁ Ἴόνιος Λαὸς ἐνθερμος ζηλωτῆς, εἶπερ
τις ἄλλος, τῆς ἐθνικῆς του δόξης καὶ ἐλευθερίας, ὅτε πρόκει-
ται περὶ τοῦ ἐθνισμοῦ του, ὅτε μόλις τοῦ ὑποκεντᾶται τὸ ἄκρον
τῆς χορδῆς ταύτης τῆς τοσοῦτον περιπαθῶς συγκινοῦσης τὰ
ἐνδότατα τῆς ψυχῆς του, ὅτε μόνον καὶ πόρρωθεν προεικά-
ζεται ἑαυτὸν προσβαλλόμενον εἰς τὸ οὐσιῶδες καὶ κύριον τῆς
κοινωνικῆς ὑπάρξεως, δὲν ἀναλαμβάνει πλέον οἰκονομικὰς καὶ
πλουτολογικὰς συζητήσεις, δὲν ἀνέχεται παρατηρήσεις, δὲν
ἀντιτάττει ἐπιχειρήματα καὶ τραπεζολογικὰς ἐνστάσεις καὶ
διατριβὰς, ἐλλ' ἐν δυοὶ λέξεσιν ἐκφράζει συντόμως τὴν γνώ-
μην καὶ πεποίθησίν του.

Ἐὰν ἡ τύχη ἡμῶν ἐξαρτᾶται ἐκ μιᾶς ξένης ἐμπορικῆς
Ἑταιρείας, ἐὰν πέπωται νὰ γίνωμεν κτήμα ἅμα καὶ θύμα
αὐτῆς, ἂς διαλυθῇ ἀπὸ τοῦ νῦν, ἂς φέρῃ δὲ καὶ κοινωνικὸν

σάλλον ή διάλυσις αὐτή, καί τήν οικονομικήν καταστροφήν τῶν ὀφειλετῶν αὐτῆς, καί προσοδικήν κρίσιν, καί γῆ μιγήτω πυρὶ πρὶν ἢ καταστῶμεν ἄλλοι Ἴνδοί.

Πλὴν ἄς παρηγορηθῶσιν οἱ ἡμέτεροι συμπολίται. Δὲν πρόκειται οὔτε περὶ οικονομικῆς καταστροφῆς, οὔτε περὶ κτηματικῆς κρίσεως, οὔτε περὶ τινος τῶν τοιούτων. Αἱ ἀπειλαὶ τῆς Ἰονίου Τραπεζῆς, εἶναι ὡς τὰ ἐπισειδόμενα τῆς νηπίοις, μορμολύχεια. Ἡ Ἰόνιος Τράπεζα δὲν κατέχει σήμερον τὴν ὁποίαν κομπάζει ἰσχὺν, πλὴν δύναται νὰ προσκτήσῃ αὐτὴν ἐὰν νέαν ἀναλάβῃ ζωὴν καὶ διατηρήσῃ εἰς τὰς χεῖρας αὐτῆς τὰ ὄπλα τῶν ὁποίων εἶναι ἡ ἀποκλειστικὴ κάτοχος.

Ἴνα δὲ καταδείξωμεν καὶ εἰς αὐτοὺς τοὺς ἀπλοϊκωτέρους τὴν θέσιν τῆς Τραπεζῆς ἀπέναντι τῶν Ἰονίων, προβαίνομεν εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῶν πραγμάτων, βασιζόμενοι τὰς σκέψεις μας ἐπὶ αὐτῶν τῶν ἐγγράφων τῆς Ἰονίου Τραπεζῆς.

Ἐξάγεται ἐκ τοῦ δημοσιευθέντος τελευταίου ἰσολογισμοῦ τῆς Ἰονίου Τραπεζῆς ὅτι τὸ πιστωτικὸν αὐτῆς ἐνεργητικόν, συνίσταται εἰς Λ. Σ. 334,000. Τοῦτο ὁμολογεῖται καὶ παρὰ τῶν Συντακτῶν τῆς διατριβῆς. (σελίς 26).

Εἶναι γνωστὸν ὅτι μέγα μέρος τούτου δὲν ὀφείλεται παρὰ τῶν Ἰονίων, ἀλλ' ἀπαρτίζει μέρος τοῦ χαρτοφυλακίου τῶν παρὰ τῆς Ἰονίου Τραπεζῆς ἐκτὸς τῶν Νήσων ἰδρυθέντων Πρακτορείων.

Τὸ χαρτοφυλάκιον τοῦτο πρέπει βεβαίως νὰ ᾖ οὐχὶ μικρὸν λόγου ἄξιον, καθόσον πληρώνουσα ἡ Τράπεζα καὶ πράκτορας, καὶ ὑπαλλήλους, καὶ ἐνοίκια, πρὸς διατήρησιν τῶν πρακτορείων ἐκείνων, πρέπει βεβαίως καὶ νὰ ἀπολαμβάνῃ κέρδη ἀνάλογα, διὰ σημαντικῆς κυκλοφορίας.

Ἐχομεν ἡμειπισήμους πληροφορίας περὶ τῆς εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν κυκλοφορίας τῆς Ἰονίου Τραπεζῆς. Κατ' αὐτὰς ἡ κυκλοφορία αὐτῆ συνίσταται εἰς Λ. Σ. 104,000. Ἐὰν εἰς τὸν ἀριθμὸν τοῦτον ὑπάρχῃ τις ἀνακρίβεια προκαλοῦμεν τοὺς Διευθυντὰς νὰ ἐπιδιορθώσωσι ταύτην.

Ἄλλως δὲ καὶ οἱ συγγραφεῖς τῆς Σταυροφορίας δὲν υποκρύπτουν τὴν σημαντικότητα τῆς κυκλοφορίας τῶν πρακτορείων, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῆς 26.ης σελίδος τῆς διατριβῆς.

Τὸ ἐνεργητικὸν χαρτοφυλάκιον ὅθεν τῆς Ἰονίου Τραπεζῆς, ἐν τῷ Ἰονίῳ συνίσταται εἰς Λ. Σ. 230,000.

Τὸ δὲ εἰς τὰς νήσους παθητικὸν τῆς Ἰονίου Τραπεζῆς, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ τελευταίου ἰσολογισμοῦ συνίσταται εἰς Λ. Σ. 214,733.

Θέλομεν ἐξετάσει ἀκολούθως τὰ περὶ τῆς θέσεως τῶν ὀφειλετῶν. Ἐν τούτοις προτάττομεν τὸ ἀναμφισβήτητον τοῦτο γεγονός. Ἡ Ἰόνιος Τράπεζα διαλυομένη ἀπαιτεῖ ἀπὸ τὰς Νήσους Λ. Σ. 230,000 ὑποχρεοῦται δὲ νὰ ἀφήσῃ πρὸς πληρωμὴν τῶν χρεῶν τῆς Λ. Σ. 214,000.

Ποῦ δὲ εἶναι τὰ κεφάλαια τῆς Ἰονίου Τραπεζῆς τὰ παρακατατεθέντα παρὰ τῶν μετόχων; Ἴδου αὐτά.

Εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν ἔχουσι Λ. Σ. 104,000, ἐκεῖτε δὲ ἔχουν ὄλον τὸ χρηματικόν, καθότι δὲν κυκλοφοροῦν τὰ Τραπεζογραμμάτιά των.

Εἰς τὰ Ταμεῖά των Λ. Σ. 37,000.

Ἀπὸ περίσσευμα τοῦ ἐνεργητικοῦ εἰς τὰς Νήσους Λ. Σ. 16,000.

Ταῦτα ἀπαρτίζουν τὰ κεφάλαια καὶ κέρδη τῆς Ἰονίου

Τραπεζῆς συνιτάμενα εἰς Λ. Σ. 157,000, ὡς οἱ συντάκται τῆς διατριβῆς τὸ ὁμολογοῦσιν.

Εἰς τί συνίστανται ὅθεν αἱ μέχρι ναυτιάζσεως ἐπαναλαμβανόμενα ἀπειλαὶ ὅτι ἡ Ἴόνιος Τράπεζα θέλει ἀποσύρει τὰ κεφάλαιά της ἀπὸ τὰς Νήσους; Περὶ τίνων λαλοῦσι κεφαλαίων; Περὶ τῶν 230,000 Λ. Σ; Ἀλλὰ ταῦτα ἀνήκουν πρὸς ἡμᾶς, ἀκούετε Κύριοι Συντάκται, πρὸς ἡμᾶς τοὺς Ἴονίους, διότι ἐκ τούτων θέλομεν προαφαιρέσει Λ. Σ. 214,000, τὰς ὁποίας ὀφείλετε ἀπέναντι τῶν παρακαταθηκῶν καὶ τῶν τραπεζογραμματίων. Μᾶς ἀπειλεῖτε ὅθεν μὲ Λ. Σ. 16,000! Γετολοία ὅσον ἀνάνδρος ἀπειλή!

Ἄλλ' ὡς παρατηρεῖτε, τὰ τραπεζικὰ μυστήρια ἡμεῖς τὰ γινώσκομεν. Οὐδὲ κὰν τὰς Λ. Σ. 16,000 δύνασθε νὰ ἀποσύρετε ἀπὸ τὰς Νήσους ταῦτας. Καὶ ἰδοὺ ὁ λόγος.

Ἡ Ἴόνιος Τράπεζα ὀφείλει ἀπὸ ὅλας τὰς εἰσπράξεις της νὰ πληρώσῃ εἰς τὰς Νήσους Λ. Σ. 214,000, ἐκ δὲ τῶν Λ. Σ. 230,000 ὀφειλομένων εἰς αὐτήν, ἐὰν περιορίσωμεν τὰ μὴ δυνάμενα νὰ πραγματοποιηθῶσι δάνεια εἰς ἑπτὰ τοῖς ἑκατὸν, θέλομεν φθίσει εἰς τὸ ἐξυγόμενον ὅτι αἱ Λ. Σ. 16,000, τοῦλάχιστον δὲν θέλουν εἰσπραχθῆ καὶ ἐπομένως δὲν θέλουν ἀποσυρθῆ ἀπὸ τὰς Ἴονίους Νήσους.

Ἡ Ἴόνιος Τράπεζα ὅθεν διαλυομένη, δὲν ἔχει νὰ ἀποσύρῃ ἀπὸ τὰς Νήσους κεφάλαια. Ἡ Τράπεζα ἐργάζεται ἐντὸς τῆς Ἐπτανήσου διὰ τῶν παρακαταθηκῶν καὶ τῆς πίστεως τῶν Ἴονίων. Τὰ παρακατατεθέντα παρὰ τῶν μετόχων κεφάλαια κυκλοφοροῦσιν ἐκτὸς τῶν Ἰονίων Νήσων.

Συνειδότες οἱ Διευθυνταὶ συγγραφεῖς τὴν ἀλήθειαν τῶν προεκτεθέντων, παρίστανται ἐνώπιον τοῦ Κοινοῦ ἔξωθεν μὲν

περιβεβλημένοι Ἑλληνικὸν μανδύαν, ὑπὸ δὲ τὰς πτυχᾶς τούτου καλύπτοντες τὴν φονικὴν αὐτῶν μάχαιραν, ἀληθινὰ, λέγουσιν, δὲν κυκλοφορεῖ εἰς τὰς Ἴονίους Νήσους τὸ πιστωτικὸν ἐνεργητικὸν τῆς Ἰονίου Τραπεζῆς, ἀλλὰ εἶναι ὅλως ἀδιάφορον ἐὰν κυκλοφορῇ ἐνταῦθα ἢ ἀλλαγῶ, ἢ ἐντὸς τῆς μητρὸς ἡμῶν (sic) τῆς Ἐλευθέρας Ἑλλάδος. « Ἀδυνατοῦμεν νὰ πιστεύσωμεν ὅτι πολίτης Ἴόνιος θέλει εὑρεθῆ νὰ κάμῃ τοιαύτην διάκρισιν, καὶ νὰ ἀδιαφορῇ εἰς τὴν ὁποίαν βλάβην θέλουσιν ὑποστῆ διὰ κοινὴν αἰτίαν καὶ οἱ ἀδελφοὶ ἡμῶν Ἕλληνες.»

Ἄποια τρυφερὰ αἰσθήματα! Ἄποιος ἄδολος ἐλληνισμός! Ἄποια γενναιότης φρονημάτων! Μέχρι τοῦδε διεθρουλλεῖτο εἰς τὴν πολιτικὴν ὁ Πάλμερστον, ὡς ὁ πρῶτος ὑποκριτὴς ὁ τοῖς καιροῖς συµμεταβαλλόμενος, ὁ καθυβρίζων καὶ διασύρων αὐτοὺς τούτους, οὗς ὀλίγω πρότερον ἐθώπευε καὶ ἐξεθείαζεν. Ἦδη εὐμοιροῦμεν καὶ ἐν Ἐπτανήσῳ νέων Παλμερστώνων κηρυσσομένων δῆθεν προστατῶν τοῦ Ἑλληνικοῦ Βασιλείου.

Πλὴν μὴ πρὸς Θεοῦ ἐπὶ τοσοῦτον βραχυλαγεῖτε ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν μας. Ἄν δὲν ἀπατώμεθα ὑπάρχη ἐκεῖ καὶ Ἐθνικὴ Τράπεζα, καὶ Κυβέρνησις κηδομένη περὶ τοῦ λαοῦ της, ἀνεγνωμεν δὲ μάλιστα εἰς τινὰ Ἐσθημερίδα ὅτι νυχθημερόν ἐργάζονται ἐν Ἀθήναις περὶ τῆς οἰκονομικῆς τῶν ἀδελφῶν μας τύχης. Μὴ ταρασσέσθω λοιπὸν ὑμῶν ἡ καρδιά διὰ τοὺς ὑπηκόους τοῦ βασιλείου, στρέψατε δὲ μᾶλλον τὴν προσοχὴν καὶ τὰς μερίμνας σας ἐπὶ τῶν Ἰονίων.

Οὐδὲ πρέπει νὰ δισταζώμεν περὶ τούτου διότι ἐὰν οἱ κάτοικοι τοῦ Βασιλείου ἐπὶ τοσοῦτον ἐνδιαφέρωσιν ὑμᾶς, δὲν εἶναι βέβαιον ἐπόμενον ὅτι καὶ οἱ Ἴόνιοι καθὼ Ἕλληνες, καθὼ

τέκνα τῆς αὐτῆς μητρὸς, καθὼ τὴν αὐτὴν χώραν οἰκοῦντες νὰ ἀξιοῦνται καὶ αὐτοὶ τῆς στοργῆς καὶ τῆς συμπαιδείας τῆς εὐαισθητοῦ ψυχῆς σας; Καὶ οἱ Ἴόνιοι ἀδελφοὺς σὰς ἀποκαλοῦσιν, οικονομικῶς τοῦλάχιστον, λέγοντες πρὸς ὑμᾶς, ἔλθετε συνεργασθεῖτε μεθ' ἡμῶν ἐπὶ τῶν ἀρχῶν τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς ἀδελφότητος. Διατηρήσατε τὴν Ἴονιον Τράπεζαν ἀλλ' ἀνεχθῆτε τὴν σύστασιν καὶ ἄλλης ἢ ἄλλων τινῶν ὅπως ἐκ τοῦ συναγωνισμοῦ ὠφελῆθῃ ὁ Τόπος. Πλὴν βλέπω ὑμᾶς ἀποστρεφομένους τὰς προτάσεις ταύτας, διαρρήγνύω τὸ Ἑλληνικὸν περιβόλαιον ὅπερ ἐπενδύεσθε μόνον πρὸς φαναρισμὸν καὶ ἀποπλάνησιν, καὶ ἀναγινώσκω ὀπισθεν τοῦ προκαλύμματος τὰ ἀληθῆ ὑμῶν διαβουλεύματα εὐκρινῶς ἐγγεγραμμένα διὰ χαρακτῆρων οὐχὶ πλέον μελανῶν ὡς ἐν τῆ σελ. 26, ἀλλ' ἐρυθρῶν καὶ αἰμοδάπτων ἐμπνεόντων τοῖς ἀναγινώσκουσι τὸν τρόπον καὶ τὴν ἀπέχθειαν, διαβουλεύματα ἅτινα συγκεφαλαιοῦνται ὡς ἐφεξῆς. « Τοὺς Ἰονίους θέλομεν εἰλωτας, δουλοπαροίκους, πέννητας. Ἐὰν τολμήσωσι νὰ ὑψώσωσι φωνὴν, τοὺς μὲν θέλομεν ἐξυβρίσει, τοὺς δὲ θωπεύσει, τοὺς δὲ λοιποὺς ἐκφοβίσει. Ἐὰν δὲ παρατόλμως ἀκολουθήσουν τὸν λόγον, ἡ βία θέλει κατασιγάσει τὰ πάντα. »

Ἀφίνοντες λοιπὸν κατὰ μέρος τοὺς κατοίκους τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος, ἐπάναλαμβάνωμεν μυριάκις. Διαλυομένης τῆς Ἰονίου Τραπεζῆς, κεφάλαια δὲν θέλουν ἀποσυρθῆ ἀπὸ τὰς νήσους ταύτας, διότι ἐνταῦθα ὑπάρχει χάρτης Ἀγγλικὸς κεχρωματισμένος, ἀλλ' οὐχὶ Ἀγγλικά κεφάλαια.

Τοῦ γεγονότος τούτου τεθέντος ἔπεται, ὅτι οὐχὶ σχέδια ἐπὶ σχεδίων, οὐχὶ φανταστικά κεφάλαια προτείνονται, οὐχὶ γοητευτικαὶ ἐλπίδες, ἀλλὰ ἀλήθειαι καὶ πραγματικότητες.

Ἡ Ἰονίος Τράπεζα διατηρεῖ τὴν ἐν Ἑπτανήσῳ Τραπεζικὴν κυκλοφορίαν διὰ Λ. Σ. 230,000. Ἡ κυκλοφορία αὕτη σύγκειται ἐκ τῶν Ἰονίων παρακαταθηκῶν, καὶ ἐκ τῆς πρὸς τὰ Τραπεζογραμμάτια Ἰονίου πίστεως. Ἡ κυκλοφορία ἄρα τῆς Τραπεζῆς ἐν τῇ Ἑπτανήσῳ εἶναι Ἰόνιος, πρὸς ἡμᾶς ἀποκλειστικῶς ἀνήκει, καὶ ἡμεῖς διατηροῦμεν τὴν Τράπεζαν ταύτην εἰς τὰς νήσους μας διὰ τῶν ἡμετέρων κεφαλαίων καὶ διὰ τῆς ἡμετέρας πίστεως.

Καὶ ὅμως ἀποκαλεῖτε κεφάλαια φανταστικά τὰ προτεινόμενα διὰ μίαν ἐθνικὴν Τράπεζαν! Καὶ ὅμως λέγετε ὅτι κεφάλαια δὲν ὑπάρχουσιν εἰς τὰς νήσους πρὸς ἀντικατάστασιν τῆς Ἰονίου Τραπεζῆς! Ἀδέξιοι Συνήγοροι. Ἐὰν οἱ Ἰόνιοι προσέφερον παρακαταθήκας καὶ πίστιν, εἰς τὴν Ἰονιον Τράπεζαν μέχρι Λ. Σ. 214,000, εἰς ἐθνικὴν Τράπεζαν ἤθελον προσφέρει πολὺ μεγαλητέραν ταύτης.

Ἡ Διεύθυνσις τῆς Ἰονίου Τραπεζῆς ὑποκρύπτεται ὑπὸ τὸν ὀμιχλώδη τῆς Ἀγγλίας αἰθέρα, ἄγνωστος καὶ πρὸς ἡμᾶς ἀπρόσιτος. Τὰ Καταστατικά τοῦ Καταστήματος ἀγνοοῦνται. Ἡ θεσις τῆς, οἱ ἰσολογισμοὶ τῆς, τὰ πάντα εἶναι μυστήρια. Καὶ μολταῦτα οἱ Ἰόνιοι παρακαταθέτουν εἰς τοιοῦτον Κατάστημα Λ. Σ. 140,000. καὶ χορηγοῦν πίστιν εἰς τὰ γραμμάτια του δι' ἑτέρας Λ. Σ. 80,000. Τί τοῦτο σημαίνει; Ὅτι καὶ κεφάλαια ὑπάρχουσι, καὶ ἡ Τραπεζικὴ πίστις εὐκόλως ἀποκτᾶται ἐν Ἑπτανήσῳ. Ἐὰν δὲ σήμερον φυγαδεύωνται κεφάλαια εἰς τὰς ἐν τῇ ἄλλοδαπῇ Τραπεζῆς, ἢ ἐὰν τὰ ἐν τῇ Ἀνατολῇ Ἰόνια Καταστήματα δὲν παρακατατίθενται κεφάλαια εἰς τὴν ἄγνωστον ταύτην Τράπεζαν, ἢ ἐὰν ἡ πίστις ἢ ἡ κυκλοφορία τῶν γραμματίων τῆς, δὲν ὑπερβαίνῃ τὰ ὅρια τῶν Λ. Σ. 80,

000, συστασιμένη ἔθνικῇ Τράπεζα, διευθυνομένη παρ' εὐπολήπτων Ἴονίων, γενομένης γνωστῆς τῆς θεσεως τῆς, ἐργαζομένη πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ τόπου, καὶ πίστεως μεγαλύτερας περιβληθήσεται, καὶ κεφαλαια περισσότερα συρρέουσιν εἰς τὰ Ταμεῖα αὐτῆς, καὶ αἱ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ παρακαταθῆκαι ἀρθήσονται, καὶ τὰ ἐν τῇ Ἀνατολῇ ἐμπορικὰ Καταστήματα προθύμως παρακαταθήσονται ὅσα τῶν κεφαλαίων τῶν δὲν χρήζουσιν ἐμπορικῆς κινήσεως.

Πλὴν ἐναπολείπεται εἰσέτι τὸ τελευταῖον μορμολύκειον. Τί ἔσεται περὶ τῶν ὀφειλετῶν τῆς Ἰονίου Τραπεζῆς; Τίνι τρόπῳ θέλει γείνει ἡ ἐκκαθάρισις τῶν δανείων καὶ τῶν χρεῶν τῆς Τραπεζῆς; Ἡ ἐκκαθάρισις αὕτη δὲν θέλει ἐπιφέρει οἰκονομικὸν σάλον; Ἰδοὺ ἡ τελευταία ἀπειλὴ τῶν Διευθυντῶν συγγραφέων.

Ἐρωτῶμεν κατὰ πρῶτον, ἡ διάλυσις τῆς Ἰονίου Τραπεζῆς θέλει λάβει χώραν, μὲ πνεῦμα συμβιβαστικὸν καὶ μετριόφρον, ἢ ἡ Ἰόνιος Τράπεζα ἅμα λάβῃ γνῶσιν τῆς μὴ ἀνανεώσεως τῶν προνομίων τῆς θέλει ἀποφασίσει παράτολμον, ἄμεσον, καὶ ἐχθρικὴν διάλυσιν;

Ἡμεῖς πεποιθᾶμεν ὅτι οἱ μέτοχοι τῆς Ἰονίου Τραπεζῆς θέλου προκρίνει τὸ συμβιβαστικὸν καὶ μετριοπαθὲς πνεῦμα, ἢ τὸ ἐχθρικόν, καὶ τὸ πεισματῶδες. Τὴν πεποιθησὶν μας ταύτην στηρίζομεν ἐπὶ τοῦ συμφέροντος τῶν μετόχων.

Ἡ ἀπόφασις αἰφνιδίας, ὀλοσχεροῦς, καὶ ἐχθρικῆς διαλύσεως τῆς Ἰονίου Τραπεζῆς, ἤθελεν ἐπιφέρει τὴν πτώχευσιν αὐτῆς, ἐπειδὴ ἐν τῷ διαστήματι ἑνὸς μηνὸς δὲν εὕρισκετο ἀναμφιβόλως εἰς θέσιν, νὰ ἀποσβέσῃ τὸ πρὸς τοὺς Ἴονίους χρέος τῆς συνιστάμενον ἐκ Λ. Σ. 214,000.

Ἐκ τῆς πτωχεύσεως ταύτης ἤθελεν βεβαίως μεγάλως ζημιωθῆ ἢ καὶ παντάπασι ἀπολεσθῆ τὸ πλεῖστον μέρος τῶν κεφαλαίων. Καθότι αἱ δαπάναι, καὶ αἱ ἐκ τῆς πτωχεύσεως πηγάζουσαι ζημίαι, ἐπιπίπτουσιν ἀναμφιβόλως ἐπὶ τῶν μετόχων οἵτινες ἤθελον λάβει τὸ καθαρὸν ἐξαγόμενον τῆς ἐκκαθαρίσεως ἀφαιρουμένων τῶν χρεῶν, τῶν ἐξόδων, καὶ τῶν ζημιῶν.

Καὶ ἂν ἡ πτώχευσις δὲν ἐπῆρχετο, ἡ πολυχρόνιος καὶ πολυδάπανος ἐκκαθάρισις Καταστήματος παύοντος αἰφνιδίως καὶ ὀλοσχερῶς τὰς ἐργασίας του, ἤθελεν ἀπορροφήσει τὸ πλεῖστον μέρος τῶν κεφαλαίων τῆς Ἑταιρείας.

Τὸ συμφέρον ὅθεν τῶν μετόχων ἀπαιτεῖ νὰ ἀναδείξωσι πνεῦμα συνδιαλλακτικόν, καὶ ὁμοφώνως μετὰ τῆς Κυβερνήσεως, καὶ τοῦ τόπου, παραδεχθῶσι τὰ μεταβατικὰ ἐκεῖνα μέτρα, ἅτινα προλαμβάνουσι πᾶσαν οἰκονομικὴν δυσχερείαν, καὶ ἐξασφαλίζουσι τὰ συμφέροντα τῶν μετόχων.

Ὅτω, καὶ ὡς ἄλλοτε εἶπομεν, ἡ ἴδρυσις ἔθνικοῦ Τραπεζικοῦ Καταστήματος, συμβαδίζοντος μετὰ τῆς Ἰονίου Τραπεζῆς, ἐφ' ὅσον χρόνον οἱ μέτοχοι κρίνωσι κατάλληλον, ἤθελε φέρει ἐπὶ ὀλίγον κατ' ὀλίγον τὴν ἐλάττωσιν τῶν ἐργασιῶν καὶ τὴν ἐκκαθάρισιν τῶν συμφερόντων τῆς Ἰονίου Τραπεζῆς, ἐὰν μὴ αὕτη ἐπρόκρινε τὴν ἀνανεώσιν τῆς ἐπὶ τῶν αὐτῶν βάσεων ἐφ' ὧν καὶ τὸ ἔθνικόν ἴδρυμα εἰργάζετο.

Ἀποφασιστικὴν, καὶ ἐχθρικὴν, καὶ πεισματῶδη διάλυσιν δὲν δύνανται πώποτε νὰ ἀποφασίσωσιν οἱ μέτοχοι τῆς Ἰονίου Τραπεζῆς, καθὼ ἀντιβαίνουσιν εἰς τὰ ἴδια αὐτῶν συμφέροντα τῶν καὶ καταστρέφουσιν ταῦτα.

Ἄς ὑποθέσωμεν πλὴν τὴν ἀλλόκοτον καὶ παράλογον ταύτην ἀπόφασιν. Κατεστράφησαν ἄρᾳ γε διὰ ταύτης οἱ Ἴόνιοι

θέλουν ἅπαντες οἱ ὀφειλέται φυλακισθῆ, ἢ τὰ κτήματά των ἀμέσως ἐκτεθῆ εἰς ἀπόλυτον πλειστηριασμόν ;

Ἄς προβῶμεν εἰς τὴν ἐξέτασιν τούτου.

Μεταξὺ τοῦ χαρτοφυλακίου τῶν Λ. Σ. 230,000 εὐρίσκονται βεβαίως κατὰ τὰ δῶα τρίτα τοῦλάχιστον, ἢ συναλλάγματα πληρωτέα εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ἀπέναντι Ἰονίων ἐμπορευμάτων ἑλλαίου καὶ σταφίδος, ἢ συναλλάγματα ἐμπορευομένων ὧν ἡ εἰσπραξις δὲν ἤθελε βεβαίως ἀποβῆν πολὺ δύσκολος.

Μένουν ἔτι οἱ λοιποὶ ὀφειλέται οἱ μὴ δυνάμενοι ἐτοίμως νὰ ἀποσβέσωσι τὰ δάνειά των, καὶ τούτων οἱ μὲν ἀφερέγγυοι θέλουν καταδιωχθῆ ὡς καταδιώκονται καὶ μὴ διαλυομένης τῆς Ἰονίου Τραπεζῆς, οἱ δὲ φερέγγυοι θέλουν βεβαίως ἀνεύρει βοήθειαν εἰς τὴν συστηθησομένην πάτριον Τράπεζαν, καθότι ἀγνωσοῦμεν πῶς ἄλλως αὕτη ἤθελε μεταχειρισθῆ τὰ κεφάλαιά της εἰμὴ παρέχουσα πρὸς φερεγγύους ὀφειλέτας.

Εἶπομεν ἄλλοτε, ὅτι ἐὰν οἱ μέτοχοι τῆς Ἰονίου Τραπεζῆς πεισματωδῶς παρεδέχοντο ἐχθρικήν πρὸς τὸν τόπον ἀπόφασιν ἐπὶ σκοπῷ νὰ καταστρέψωσι τὸν λαόν, ὡς οὗτοι διατείνονται ὅτι ἐδύναντο νὰ πράξωσι, τὸ Κοινοβούλιον ἐδικαιοῦτο νὰ παραδεχθῆ μέτρα ἐξασφαλίζοντα μὲν τὸ δικαίωμα ἰδιοκτησίας τῶν μετόχων, ἀποκρούοντα δὲ πᾶσαν ἐχθρικήν καὶ πεισματώδη κατὰ τοῦ τόπου ἐπίθεσιν. « Διαλυομένης τῆς Ἰονίου Τραπεζῆς οἱ ὀφειλέται ταύτης ἤθελον ὑποστῆ τὰς καταναγκαστικὰς πράξεις τὰς χορηγουμένας παρὰ τοῦ Ἐμπορικοῦ Κώδικος (τὴν προσωπικὴν κράτησιν) καὶ στερηθῆ τῶν κτημάτων των διὰ τοῦ ἀπολύτου πλειστηριασμοῦ. Ἴδου ἡ ἀπειλὴ ἐν ὄλῃ αὐτῆς τῇ γυμνότητι. Ἄν δὲ ἡ Βουλὴ πειραθῆ νὰ ἀποτρέψῃ τοῦτο, ἡ Γερουσία καὶ ὁ Ἄρμοστής πῶποτε θέλει συναινέσουν. »

Ἄποια εἰς τὸν Ἄρμοστήν καὶ εἰς τὴν Γερουσίαν πεποιθήσις ! Εἰπόντες ὅτι τὸ Κοινοβούλιον ἐδικαιοῦτο νὰ παραδεχθῆ μεταβατικὰ τινὰ μέτρα ἀπέναντι τῆς πεισματώδους βουλήσεως τῶν μετόχων τῆς Ἰονίου Τραπεζῆς, ἐννοήσαμεν βεβαίως μέτρα δυνάμενα ὄχι νὰ ἐλαττώσωσι τὰ πιστωτικὰ δικαιώματα τῆς Ἰονίου Τραπεζῆς, ἀλλὰ ν' ἀποτρέψωσι τὰς ἐχθρικὰς πράξεις τοῦ Καταστήματος.

Χωρὶς δὲ νὰ ἀνιχνεύσωμεν παραδείγματα τοιοῦτου εἶδους ἐκ τῆς Ἀγγλικῆς Ἱστορίας καὶ ἄλλων ἐθνῶν, ἀρυόμεθα ταῦτα ἐκ τῆς Ἱστορίας τῆς Ἑπτανήσου.

Κατὰ τὸ ἔτος 1841 ἐγένετο παραδεκτὴ διὰ τοῦ πολιτικοῦ Κώδικος ἡ ἀρχὴ τοῦ ἀπολύτου πλειστηριασμοῦ διὰ τε τὰ ἐμπορικὰ καὶ πολιτικὰ δάνεια. Διτηρήθη δὲ ἡ ἀρχὴ αὕτη μέχρι τοῦ ἔτους 1849.

Ἐπελθούσης οικονομικῆς δυσχερείας εἰς τὰς Νήσους, ἡ Βουλὴ τοῦ Ἰ. Κοινοβουλίου παρεδέχθη Νόμον πρὸς διευκόλυνσιν τῆς θέσεως τῶν ὀφειλετῶν ὅσοι ἐδανείσθησαν κατὰ τὸ ἔτος 1849. Ἴδου δὲ αἱ διατάξεις τούτου, δημοσιευθέντος κατὰ τὴν 6 Αὐγούστου 1852.

« Διὰ τὰ γενόμενα πιστώματα ἀπὸ τῆς 1.ης Μαΐου 1841, μέχρι τῆς 1.ης Ἰουνίου 1849, οὐδεὶς δύναται νὰ προβῆ κατὰ τῶν ὀφειλετῶν εἰς τὴν διὰ πλειστηριασμοῦ καταναγκαστικὴν ἐκποίησην καθ' ἃ ὀρίζει ὁ ἐν ἰσχύει περὶ αὐτῶν νόμος μέχρι ὅλου Ἰουλίου 1856· ὑπὸ τὸν ὄρον νὰ πληρώσωσιν οἱ ὀφειλέται τοὺς μέλλοντας τόκους τοῦ ὀφειλομένου κεφαλαίου κατὰ τὰς συμφωνηθείσας προθεσμίας, καὶ ἐξοφλήσωσι προσέτι εἰς τέσσαρας ἴσας ἐτησίας δόσεις τοὺς καθυστεροῦντας τόκους οἵτινες δὲν ἀνακεφαλαιώθησαν »

Και ὁ Ἀρμοστής καὶ ἡ Γερουσία ἐνέκριναν τὸν παραδεχ-
θέντα νόμον.

Ἐρωτῶμεν νῦν. Ἐὰν ὁ Ἀντιπρόσωπος τῆς Αὐτῆς Μεγα-
λειότητος καὶ ἡ Γερουσία, παρεδέχθησαν ὡς ἐκ τῶν περισ-
τάσεων τὴν ἀναστολὴν τῶν καταναγκαστικῶν πράξεων ὅσας
ἐχորήγει ὁ νόμος τοῦ ἔτους 1841, ἀπέναντι δανείων πρὸς ἰδι-
ώτας ὀφειλομένων, θέλουσιν κρίνει ὡς ἀπαράδεκτον πᾶν μέτρον
ληφθησόμενον ἀπέναντι προνομίου Δημοσίου Καταστήμα-
τος ἐπαπειλοῦντος πεισματωδῶς τὰ συμφέροντα τοῦ τόπου;
Οὐχὶ βεβαίως.

Ἐὰν δὲ μᾶς ἀντιτείνωσιν ὅτι προκειμένου περὶ Ἀγγλικῶ
πείσματος καὶ βουλήσεως, ἡ Γερουσία καὶ ὁ Ἀρμοστής δὲν
θέλουσιν συμβουλευθῆ τὰ συμφέροντα τῶν Ἰονίων, ἐὰν μᾶς
ἀντιτείνουσιν ὅτι οἱ Διευθυνταὶ τῆς Ἰονίου Τραπεζῆς εἶναι πλέ-
ον Δεσπότες καὶ ἀπόλυτοι τῆς Ἐπτανήσου κυριάρχαι, τότε
ἐν ὀλίγοις δυνάμεθα νὰ ἀπαντήσωμεν. Ἄς γένη παραδεκτὴ
κατ' εὐθείαν διὰ Κυβερνητικοῦ διατάγματος ἡ ἀνανέωσις τοῦ
κατὰ τοῦ Συντάγματος κακουργήματος τοῦ ἔτους 1839, καὶ
τότε πᾶσι περαιτέρω συζήτησις.

Οἷονδ' ἦποτε δὲ μέτρον ἐλαμβάνετο παράτε τῆς Βουλῆς καὶ
τῆς Γερουσίας ἐν περιπτώσει ἐχθρικής τῆς Ἰονίου Τραπεζῆς
διαλύσεως, ἐδικαιολογεῖτο ἕνεκεν αὐτῆς ταύτης τῆς παραβι-
άσεως τοῦ διατάγματος τοῦ ἔτους 1839, ἐκ μέρους τῶν Δι-
ευθυντῶν τῆς Ἰονίου Τραπεζῆς, ὑπηγορεύετο ὑπ' αὐτῆς
ταύτης τῆς ἀπλήστου διαγωγῆς τῆς Ἰονίου Τραπεζῆς. Ἐ-
ξηγούμεθα.

Ἡ κυκλοφορία τῆς Τραπεζῆς εἰς τὰς Ἰονίους νήσους
καθὰ προκύπτει ἐκ τῶν Ἰσολογισμῶν αὐτῆς συνίσταται

κατὰ τὰς περιστάσεις εἰς Λίτ. Στερλ. 210, 000, μέχρι
230, 000. Τὴν δὲ κυκλοφορίαν ταύτην ἐδύνατο ἡ Ἰό-
νιος Τράπεζα νὰ διατηρήσῃ διὰ τῶν κεφαλαίων τῆς καὶ τῶν
γραμματίων τῆς.

Ἡ Γερουσία κατὰ τὸ ἔτος 1839, ἀπέναντι ὄλων τῶν γε-
νομένων παραβιάσεων διεσκέψατο ὅτι προκειμένου νὰ εἰσαχ-
θῶσι νέα κεφάλαια εἰς τὰς Ἰονίους Νήσους, καὶ οὕτω νὰ γεί-
νουν προσιτώτερα εἰς τε τὴν Βιομηχανίαν καὶ Γεωργίαν, κα-
λὸν ἦτον νὰ ἐξουσιοδοτηθῆ ἡ Ἰονίος Τράπεζα καὶ νὰ χορη-
γηθῆ αὐτῇ ἀποκλειστικὸν προνόμιον κυκλοφορίας γραμματί-
ων. Ῥητῶς ὁμῶς διέταξεν, ὅτι ἡ Ἰονίος Τράπεζα ὀφείλει νὰ
διενεργῇ καὶ ἔχῃ τὰ Καταστήματά τῆς ἐντὸς τῶν Νήσων.

« Lo stabilimento principale di detto Banco dovrà essere fi-
sato nella sede del Governo, e sarà facoltativo al comitato dei
Direttori di diramarlo, in altre parti delle Isole Jonie quando lo
crederà conveniente ». ἄρθρον 10 τῆς ἀποφάσεως τῆς 23 Ὀκτω-
βρίου 1839.

Τί δὲ ἔπραξε τὸ συμβούλιον τῶν Διευθυντῶν; Ἡ Ἰονίος
Τράπεζα ἵνα καταστῆ τὸ κέντρον ἀπάσης τῆς Ἐπτανησιακῆς
Οἰκονομίας, ἤνοιξε τὰ ταμεῖα αὐτῆς εἰς τὰς παρακαταθήκας,
ἐπεσώρευσεν ἐν αὐτοῖς μέγα μέρος τοῦ διαθέσιμου Ἰονικοῦ
πλούτου, ἐσύστησε πρακτορεῖα εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν ἐν πλήρει
τῆς Γερουσιαστικῆς ἀποφάσεως παραβιάσει, ὑπεξείρασε τὸ
χρηματικὸν ἐκ τῶν Ἰονίων Νήσων ἀποπέμψασα αὐτὸ πρὸς
τοὺς ἐξωτερικοὺς πράκτοράς τῆς, ἔμεινε δὲ εἰς τὰς Ἰονίους
Νήσους πρὸς κυκλοφορίαν γραμματίων καὶ ἀπογύμνωσιν
τοῦ Ἰονίου λαοῦ.

Τίς εἶναι ἡ σημερινὴ ἀποστολὴ τῆς Τραπεζῆς εἰς τὰς Νή-

σους ταύτας; Νὰ υπεραυξήσῃ τὰ κυκλοφοροῦντα κεφάλαια; Πολλοῦ γε καὶ δεῖ, καθότι τὸ κεφάλαιόν τῆς ἐργάζεται ἐκ-
τός τῶν Νήσων. Τίς λοιπὸν εἶναι αὕτη; Νὰ δέχεται παρὰ
τῶν Ἰονίων παρακαταθήκας ἐπὶ 4 0[0]. Νὰ ἐκδίδῃ ἐπ' αὐτῶν
ἄτοκα γραμμάτια. Καὶ τὰς παρακαταθήκας καὶ τὰ γραμμά-
τια ταῦτα νὰ δανείζῃ πρὸς Ἰονίους ἐπὶ τόκῳ 10 0[0]. Ἴδου
ἡ ἀποστολὴ, ἰδοὺ ἡ μόνη ἀποστολὴ τῆς Ἰονίου Τραπεζῆς.

Ἐὰν δὲ οἱ Διευθυνταὶ ταύτης παραβιάσαντες τὰς συνθήκας
καὶ τοὺς ὅρους οὓς ἐπέβαλλεν αὐτοῖς ἢ ὅπωςδῆποτε ἐκδοθεῖσα
Γερουσιαστικὴ ἀπόφασις, ἐφυγάδευσαν τὰ κεφάλαια ἅτινα ἔ-
πρεπε νὰ ὑπάρχωσιν ἐν ταῖς Ἰονίαις Νήσοις ἵνα γίνωσι προ-
σιτώτερα εἰς τὸ Ἐμπόριον καὶ εἰς τὴν Γεωργίαν καὶ ἐπιφέ-
ρῃσι τὴν ἐκπτώσιν τοῦ τόκου, ἐὰν ὡς ἐκ τούτου αὕτη ἐδη-
μιούργησε τὰς δυσκολίας εἰς ἃς θέλει περιπέσειν κατὰ τὴν
διάλυσίν τῆς πρὸς ἀπόδοσιν τῶν Ἰονίων παρακαταθηκῶν, ἐὰν
τὰς παρακαταθήκας ταύτας παρέλαβεν ἄνευ ἀνάγκης τινὸς
ἀλλ' ἐπὶ σκοπῷ κερδοσκοπίας ἐξωτερικῆς, ἐὰν, λέγωμεν, ὡς
ἐκ τούτων τὰ κεφάλαια τῆς Ἐταιρίας δὲν κυκλοφορῶσιν εἰς
τὰς Ἰονίους Νήσους, καὶ αἱ γενόμεναι παρακαταθήκαι δὲν
ῆναι εἰς χεῖρας τῶν Ἰονίων, ὑπάρχει τις εὐήθης ἢ κακεντρε-
χῆς ὅστις ν' ἀρνηθῇ τὸ δικαίωμα εἰς τὰς Ἰονίους Ἀρχὰς τοῦ νὰ
παραδεχθῶσι κατὰ τὴν ἐχθρικὴν διάλυσιν τῆς Ἰονίου Τραπε-
ζῆς μέτρα ἱκανὰ ὅπως ματαιώσωσι τὰς ἀπειλάς τῶν Διευθυ-
τῶν, καὶ νὰ θεραπεύσωσι τὰ ἀποτελέσματα τῶν παρανόμων
πράξεων τοῦ Καταστήματος τούτου; (α)

(α) Μὲ ὅλην τὴν ἐν Ἀμερικῇ ὑφισταμένην Τραπεζικὴν ἐλευθερίαν,
ἡ παραβίασις τοῦ Καταστατικοῦ μιᾶς Τραπεζῆς, ἤθελε συνεπιφέρει

Ἀνακεφαλαιοῦντες τὰ προεκτεθέντα συνάγομεν ὅτι ἡ ἐπα-
πειλουμένη αἰρνηθῖα, καὶ ἐχθρικὴ διάλυσις, εἶναι ἀπειλὴ ἀ-
πευθυνομένη ἐπὶ σκοπῷ νὰ πτοήσῃ τὰ πνεύματα τῶν Κυβερ-
νόντων καὶ Κυβερνουμένων. Ἄμα ἡ Κυβέρνησις γνωστοποι-
ήσῃ πρὸς τοὺς μετόχους τὴν σταθερὰν αὐτῆς ἀπόφασιν περὶ
τῆς μὴ ἀνανεώσεως τῶν προνομίων, τὰ φόβητρα θέλουσιν δια-
σκεδασθῆν, τῶν μὲν Διευθυντῶν ἐνδιδόντων, τῶν δὲ μετόχων
παραδεχομένων συμβιβαστικὰ μέτρα ἵνα μὴ ἐξ ὀλοκλήρου
ἀπολέσωσι τὰ κεφάλαιά των.

Ἄλλὰ καὶ ἂν ὑπῆρχέ τι πραγματικὸν εἰς τὴν ἀπειλὴν
ταύτην οἱ Ἰόνιοι εὐρίσκονται εἰς τὴν ἀκόλουθον θέσιν.

Ἡ ἡ Ἰόνιος Τράπεζα πρέπει νὰ διαιωνισθῇ εἰς τὰς Νή-
σους ταύτας καὶ ἀποκαταστῇ Ἰνδικὴ Ἐταιρεία.

Ἡ οἱ Ἰόνιοι πρέπει νὰ παραδεχθῶσι καὶ αὐτὴν τὴν διάλυ-
σιν περιφρονοῦντες πᾶσαν ἀπειλὴν, ἵνα μὴ μετὰ τὴν δευ-
τέραν καὶ τρίτην τῶν προνομίων ἀνανέωσιν τὰ συμφέροντα
τῆς Ἐταιρίας περιπλεχθῶσιν ἐπὶ τοσοῦτον ὥστε αἱ ἀπειλαὶ
νὰ προσκτῆσωσι ἐπιφοβὸν καὶ φοβερὸν χαρακτήρα.

παῦσιν τῶν ἐργασιῶν τῆς πρὶν τῆς λήξεως τῆς προθεσμίας. Ὁ διά-
σχυμος Dallas τῆς Φιλαδελφίας ἐν τινι περιπτώσει ἐπρότεινε τὴν ἀ-
κύρωσιν τοῦ νόμου δι' οὗ ἡ Πανσιλβανία παρεδέχθη τὴν σύστασιν τῆς
Τραπεζῆς τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν ὡς ἔκτινος ἀσημάντου παραβιά-
σεως τοῦ Καταστατικοῦ αὐτῆς, ὁ Κ. Dallas δὲ, οὐ μόνον τὴν παῦσιν
τῆς Τραπεζῆς πρὶν τῆς χορηγηθείσης προθεσμίας ὑπιστήριζεν, ἀλλὰ καὶ
Νόμον μὲ ὀπισθεργὰ ἀποτελέσματα ἐπρότεινε. Αἱ προτάσεις τοῦ Κ.
Dallas παρεδέχοντο ἂν μὴ ἡ Τράπεζα ἐνέδιδεν εἰς συμβιβαστικούς ὁ-
ρους (Michel Chevalier)

Οὕτω τεθέντος τοῦ ζητήματος οἱ Ἴόνιοι ἅπαντες ἐν μιᾷ ψυχῇ καὶ ἐν ἐνὶ στόματι ἀποδέχονται τὸ τελευταῖον.

Ἐπειδὴ ὅμως παρατηροῦμεν τοὺς συγγραφεῖς τοσαύτην ἀποδεικνύοντας πρὸς τοὺς Ἴονίους ὀφειλέτας στοργὴν καὶ ἀγάπην, καὶ τοσοῦτον ὑπὲρ αὐτῶν ἐνδιαφερομένους, ἐρωτῶμεν αὐτούς. Τί ἔσονται οἱ φερέγγυοι κτηματῖαι ὀφειλέται τῆς Ἰονίου Τραπεζῆς ἀποκλειστικῶς διατηρουμένης; Τίνι τρόπῳ θέλουν ἀποσβέσει τὰ χρέη των καὶ ἀπαλλάξει τὴν ἰδιοκτησίαν των διὰ τῶν ἐγγείων προσόδων πληρώνοντες ἀφ' ἐνὸς τόκους 10 0|0, καὶ ἀφ' ἑτέρου συνομολογοῦντες βραχυπρόθεσμα ἐμπορικὰ συναλλάγματα, καὶ πᾶσαν ἀπαντῶντες θυσίαν πρὸς πληρωμὴν ἢ ἀνανεώσιν των;

Περιμένοντες τὰς ἐπὶ τούτῳ θεωρίας τῶν ἀγαθῶν μας διατριβογράφων, ἡμεῖς ἐν τοσοῦτῳ προβαίνομεν εἰς τὴν ἀνάλυσιν τῶν λοιπῶν ὅσας μέχρι τοῦ νῦν ἐδημοσίευσαν.

Ἐπεσχέθημεν ὅτι θέλομεν ρίψει βλέμμα περιφρονητικὸν ἐπὶ τῶν ἀπευθυνθεισῶν ὑβρεων κατὰ τε τοῦ Ἰονίου λαοῦ, καὶ τῶν ἐνεργούντων ἤδη πρὸς μεταρρύθμισιν τοῦ καταστρεπτικοῦ συστήματος τῆς Ἰονίου Τραπεζῆς. Δὲν δυνάμεθα ὅμως νὰ παρατρέξωμεν ἀνευ ἐπικρίσεως τὸ χωρίον ἐκεῖνο τῆς διατριβῆς ἐν ᾧ χαρακτηρίζονται οἱ Ἴόνιοι ὡς τοκογλύφοι, ἐξυμνῆται δὲ ἡ Ἰόνιος Τράπεζα ὡς δῆθεν καταστρέψασα τὴν τοκογλυφίαν.

Πλὴν ὅπως στιγματισθῇ τόπος ὀλόκληρος, δὲν ἀρκεῖ ἡ ἀπλῆ διαβεβαίωσις, ἀπαιτοῦνται ἀποδείξεις καὶ γεγονότα. Ἀποκρούοντες διὰ τοῦ ἐντονωτέρου τρόπου τὴν προσαπτομένην κατὰ τῶν Ἰονίων συκοφαντίαν, λέγομεν ὅτι ἂν σήμερον δὲν διενεργῆται τοκογλυφία εἰς τὰς Νήσους οὐδέποτε διενεργήθη,

καθότι ἡ Ἰόνιος Τράπεζα δὲν ἐδάνεισε βεβαίως τοὺς εἰς τοιαύτην εὐρισκομένουσ οικονομικὴν κηταστροφὴν ὥστε νὰ ἔχωσιν ἀνάγκην τῆς βοθηίας τῶν τοκογλύφων. Ἀπ' ἐναντίας παρατηροῦμεν ὅτι πρὸ τῆς συστάσεως τῆς Ἰονίου Τραπεζῆς ἰδιοκτητῆς κατέχων κτήματα πενήτηντα χιλιάδων Ταλλήρων εὐκόλως ἐπ' αὐτῶν ἐδανείζετο 20, ἢ καὶ 30,000 τάλληρα. Σήμερον δὲ ἂν κατὰ δυσμυρίαν ἐγένετο τις ὀφειλέτης πρὸς τὴν Ἰόνιον Τράπεζαν μικροῦ τινος ποσοῦ 2, ἢ 3,000 ταλλήρων, θεωρεῖται ὡς πτωχεύσας, καὶ αὐτὴ ἡ Ἰόνιος Τράπεζα δὲν συνδράμει αὐτὸν ἐν στιγμῇ ἀνάγκης οὐδὲ δι' ἐνὸς λεπτοῦ νέου δανείου. Εἶναι δὲ μάλιστα περιεργείας ἄξιον ὅτι καὶ ἂν ὑποθέσωμεν ὅτι ἐν τῇ ἡμετέρᾳ πατρίδι ἀπετόλμα τις νὰ προβῇ ὡς τοκογλύφος, ὧφειλεν ὁ τοιοῦτος βέβαια νὰ ἐλεεινολογεῖται καὶ νὰ οἰκτείρεται καθὼ ἀπωλέσας πᾶν αἰσθημα αἰδοῦς καὶ φιλοτιμίας, παρὰ πάντων δακτυλοδεικτούμενος καὶ παρὰ πάντων στιγματιζόμενος ὡς τῆς Κοινωνίας τὸ ἔκτρωμα, ὡς δημοκατάρματος. Καὶ διατὶ τοσαύτη κατ' αὐτοῦ κατακραυγὴ καὶ δυσμείνεια; διότι ἡ τοκογλυφία παρ' ἡμῖν θεωρεῖται ὡς ἡ πλεον ἀθέμιτος, στυγερά καὶ ἀποτρόποιος πράξις.

Ἄλλὰ πρὸς διαφώτισίν μας ἐρωτῶμεν τοὺς Κυρίους συγγραφεῖς, τίς χαρακτηρίζεται ὡς τοκογλύφος; Ἐὰν δὲν ἀπατώμεθα ὁ ἀπολαμβάνων εἰς τὰ δάνεια μείζονα τόκον τοῦ παρὰ τοῦ Νόμου ἐπιτρεπομένου. Ὁ νόμιμος τόκος παρ' ἡμῖν εἶναι τὰ 6 0|0 ἐπὶ ἐνυποθήκων δανείων, τὰ 10 0|0 μεταπληρωτέα ἐπὶ ἀπλῶν δανείων. Ὁ ἀπολαμβάνων ἄρα 10 0|0 ἐπὶ ἐνυποθήκων δανείων, ἢ ὁ ἀπολαμβάνων 10 0|0 προσπληρωτέα ἐπὶ ἀπλῶν δανείων, χαρακτηρίζεται βεβαίως ὡς τοκογλύ-

φος καὶ δύναται νὰ καταδιωχθῇ ἐνώπιον τῶν ποινικῶν Δικαστηρίων. Ἐπειδὴ δὲ οἱ Συντάκται ἔχουν τὸ ἐλεύθερον νὰ φιλολογῶσι τὰ ἐν Ζακύνθῳ βιβλία τῆς Ἰονίου Τραπεζῆς, παρακαλοῦμεν αὐτοὺς νὰ ἀνοίξωσι καὶ ἐξετάσωσι οὐχὶ τὰς ἐμπορικὰς προσφορλήσεις, ἀλλὰ τὰ ἀπαντηθέντα δάνεια. Τί παρατηρεῖτε εἰς ταῦτα; Σιγὴ κρείττων λόγου. Περιφρουρεῖτε κεκαλυμμένα ὅσα καὶ τοι μὴ διαλανθάνοντα ἡμᾶς δὲν ἀπεκαλύψαμεν ὁμῶς οὐδὲ ἀποκαλύπτομεν μέχρις οὗ δὲν προκαλούμεθα. (α)

(α) Ἐχομεν συντεταγμένον κατάλογον τῶν καταχρήσεων ὅσας ἡ Ἰόνιος Τράπεζα διέπραξεν ἐν παραβιάσει τῶν κειμένων Νόμων πρὸς ἀπολαυτὴν ἀθεμίτων κερδῶν. Ἐπιθυμοῦντες τὴν μετριότητα καὶ ὅτε προκαλούμεθα, καὶ ὅτε χλευαζόμεθα, δὲν δημοσιεύομεν αὐτὸν, περιορίζομεθα δὲ μόνον εἰς γεγονὸς δημόσιον διότι δικαστικόν. Ἐκ τῆς ἀποφάσεως 15 Ἀπριλίου 1854 τοῦ Ἀνωτάτου Συμβουλίου, προκύπτει ὅτι ἡ Ἰόνιος Τράπεζα θανάσιμα ἐπὶ εἰδικῇ ὑποθήκῃ ἔλαβε διπλάσιον σχεδὸν τόκον τοῦ νομίμου, κατεδικάσθη δὲ εἰς τὴν ἀπόδοσιν τῶν παρανόμως εἰσπραχθέντων. Εἶναι αὖτις τοπογραφία; Καὶ ταῦτα καὶ μυρία ἄλλα γινώσκοντες ἐτηρήσαμεν ἀνασκοπὴν πρὸς Κατάστημα τὸ ὅποιον οὐδὲν εἶχε δικαίωμα νὰ ἀπαιτήσῃ ταύτην ἀπὸ ἡμᾶς. Οἱ ὑπερασπισταὶ τοῦ πρώτου ἀπεκάλισαν τοκογλύφους τοὺς Ἰόνιους, αὐτοὶ μᾶς ἐξέβρισαν, μᾶς ἐχλεύασαν, μᾶς κατεδίωξαν ἐντὸς τῆς ἰδίας πατρίδος μας. Μολαταῦτα ἐπιθυμοῦμεν πάντοτε νὰ τηρήσωμεν τὸν τίτλον ὃν δικαίως κερτήμεθα οἱ Ἰόνιοι, ἀνεκτικοὶ καὶ φιλόξενοι. Ἡ Κυβέρνησις ἐδύνατο καὶ διὰ τῶν ὑποθηκοφυλάκων νὰ κληρονομηθῇ περὶ τῶν συνωμολογηθεισῶν εἰδικῶν ὑποθηκῶν παρὰ τῆς Ἰονίου Τραπεζῆς, δι' ὧν περιβιάζετο ἐπὶ τούτῳ θεσπίσασαι τοῦ ἐπὶ τῶν ἀποικιῶν Ὑπουργοῦ ἀπαγορευόντος πρὸς τὴν Τράπεζαν τὴν συνομολόγησιν ὑποθηκῶν.

Ἄλλος δὲ λόγος δι' οὗ περιῶνται οἱ Διευθυνταὶ νὰ ἀποδείξωσι τὰς εἰς τοὺς Ἰόνιους ἐπιδαφιλευομένας ὠφελείας τῆς Ἰονίου Τραπεζῆς, καὶ τὴν γενναιότητα αὐτῆς, εἶναι ὅτι αἱ διανεμόμεναι πρὸς τοὺς μετόχους αὐτῆς ὠφελίαι εἰσι λίαν περιορισμέναι, καθότι ἐνῶ ἕτεροι Τράπεζαι διανέμουν μέχρι τῶν 20 0|0 οἱ τῆς Ἰονίου ἀπολαμβάνουν μόνον 5 0|0. Οἱ καλοὶ ἄνθρωποι ἐξαπατῶνται! Οἱ Ἰόνιοι μακρὰν τοῦ νὰ καθάπτωνται τοὺς μετόχους ὡς ἀπολαμβάνοντας μεγάλας ὠφελείας, παραπονοῦνται μάλιστα ὅτι μικραὶ διανέμονται πρὸς τούτους ὠφελίαι, διότι ἐνῶ τὰ συναγόμενα κέρδη ἀναβαίνουσι μέχρι τῶν 14 ἢ τῶν 16 0|0 ἐκ τούτων ὁμῶς ἡ Μεγάλῃ Αὐλῇ εὐαρεστεῖται νὰ διανέμῃ πρὸς τοὺς μετόχους τὰ 5 0|0 τὰ δὲ λοιπὰ καταβροχθίζονται. Ἡμεῖς δὲν ἐννοοῦμεν νὰ θέσωμεν Νόμους ἐντὸς τῆς Ἰονίου Τραπεζῆς περὶ τῆς διανομῆς τῶν κερδῶν, ἀλλ' ἐξετάζοντες τὰ αἴτια ἐξ ὧν, τὸ σύστημα αὐτῆς ἀπέβη ὀλέθριον, οὐδὲ δύναται νὰ τροπολογηθῇ, θεωροῦμεν εἰκότως ὡς ἐν τῶν κυριωτέρων τούτων ὅτι τὸ πλεῖστον μέρος τῶν κερδῶν δαπανᾶται εἰς ἐξοδα τοῦ Καταστήματος, καὶ ἐνῶ χορηγοῦνται παρὰ τῶν Ἰονίων δὲν φθάνουσι πρὸς τοὺς μετόχους. Ταῦτα ἡμεῖς, ταῦτα ἅπαντα ἡ δημοσιογραφία, ταῦτα οἱ Ἰόνιοι ἐπαναλαμβάνουσιν. Ἄλλ' οἱ διατριβογράφοι οὐδὲ καὶ ἀκροθιγῶς πως ἐφαπτόμενοι, τὴν χορδὴν ταύτην, ἐπιλαμβάνονται τῆς ὑπερασπίσεως τῶν μηδέποτε κατηγορηθέντων μετόχων. Ὅποια παράλειψις τῆς πολυφύλλου διατριβῆς! Ὅποια ἀποσιώπησις! Ὅποια τῶν κατηγοριῶν ἐντεχνος στρέβλωσις!

Δεῦτε οὖν ἀκούσωμεν ἤδη καὶ τὰς πλουτογικὰς τῶν συγγραφέων μας διδασκαλίας.

« Εἰς ἐκάστην ἐπικράτειαν μίαν μόνην Τράπεζαν πρέπει νὰ ὑπάρχη ἔχουσα τὸ δικαίωμα τῆς κυκλοφορίας γραμματίων, καὶ τότε αὕτη γίνεται τὸ κέντρον τῆς δημοσίας πίστεως, τὸ πηδάλιον τῆς ἐμπορικῆς πιστώσεως, καὶ ὁ μετριαστικὸς τοῦ πυρετοῦ τῶν τολμηρῶν κερδοσκοπιῶν. — Ἡ ἐφαρμογὴ τῶν ἰδεῶν τῆς ἐλευθερίας τοῦ ἐμπορίου πρέπει νὰ ἀποκλεισθῇ ἐκ τοῦ τραπεζικοῦ κλάδου — Δὲν ὑπάρχει μέρος τῆς Εὐρώπης ὅπου αἱ Κυβερνήσεις νὰ χορηγοῦσι προνόμιον κυκλοφορίας εἰς πολλὰς τραπεζὰς ταυτοχρόνως. — Ἐχομεν ἐν τῷ Ἰονίῳ Κράτει μίαν Τράπεζαν καὶ ταύτην πρέπει νὰ διατηρήσωμεν ».

Τοιοῦτον εἶναι τὸ μάθημα τῶν νέων μας οἰκονομολόγων οὗτινος τὴν ἀνάλυσιν ἐπιχειροῦμεν.

Ὅ,τι μὲν οἱ διατριβογράφοι ὡς οἰκονομολογικὸν ἀξίωμα παραδέχονται εἶναι ζήτημα μεγαλῶς ἀμφισβητούμενον παρὰ τῶν ἐν Εὐρώπῃ. Οἱ πλείστοι μάλιστα καὶ διασημότεροι τῶν πλουτολόγων ἀποφαίνονται περὶ τῆς ἐλευθερίας τῶν Τραπεζῶν, κανονιζομένης πλὴν διὰ Νόμων προλαμβανόντων πᾶσαν κατάχρησιν.

Ὅ,τι δὲ διαβεβαιοῦσι περὶ τοῦ ἐν Εὐρώπῃ Τραπεζικοῦ συστήματος, τοῦτο δὲν ἔχεται ἀληθείας, καὶ καταδεικνύει τὴν ἐπιστημονικὴν τῶν συγγραφέων μας πληρεστάτην ἀμάθειαν.

Οἱ ὑποστηρίζοντες τὴν μοναδικότητα τῶν Τραπεζῶν ἐν μιᾷ Ἐπικρατείᾳ, ὁμολογοῦσι καὶ αὐτοὶ οὗτοι ὅτι τότε πρέπει νὰ παραδεχθῇ τὸ μονοπωλεῖον τοῦτο, ὅτε αἱ ὠφέλειαι τῆς ἀποκλειστικότητος καὶ τῶν προνομίων, πρόκειται νὰ καταστῶσιν ὠφέλιμοι εἰς τὴν Κοινωνίαν ἢ εἰς τὸ Δημόσιον. Ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ οὗτοι ἀποβάλλουσι τὴν ἀρχὴν τῆς ἀποκλει-

στικότητος καὶ τῶν προνομίων, ὅσας τὰ ταῦτα τείνουσιν ἀπλῶς εἰς τὴν ὠφέλειαν εἴτε τῶν μετόχων εἴτε τῶν διευθυνόντων τὴν Τράπεζαν. « A condition que ce monopole sera utile à la Société. » Ταῦτα ὁ ἔνθερμος τῶν ἀρχῶν τῆς ἀποκλειστικότητος Gandillot εἰς τὸ σύγγραμά του, « La Science des Finances. »

Οἱ πρακτικώτεροι πλὴν καὶ διασημότεροι τῶν Οἰκονομολόγων, ἀποβαλλόντες τὰς ἀποκλειστικὰς ἀρχὰς ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, ἀπεφάνθησαν ὅτι τὸ ζήτημα πρέπει μᾶλλον νὰ λύεται κατὰ τὰς διαφόρους περιπτώσεις τῆς ἐφαρμογῆς ἢ κατὰ τὰς θεωρητικὰς τῆς Ἐπιστήμης ἀρχὰς, καθὼς ἀμφότερα τὰ συστήματα ἐφαρμοζόμενα δύναται νὰ ᾧσι ἐπωφελεῖ ἢ ἐπιβλαβῆ κατὰ τὰς περιστάσεις.

Ὁ Κύριος Αὐγουστῖνος « Cieszkouski » οὗτινος αἱ ἰδέαι εἰς τὰ περὶ Πιστώσεως καὶ Κυκλοφορίας, μεγίστην ἔχουσιν ἐν Εὐρώπῃ βαρύτητα, ἀρχόμενος τῆς συζητήσεως τοῦ ζητήματος ἀποφαινεται ὡς ἀκολούθως. « Τὸ ζήτημα περὶ διοργανισμοῦ τῆς Πίστεως καὶ Κυκλοφορίας ἀμφιταλαντεύεται μέχρι σήμερον ἐν μέσῳ δύο ἀντιθέτων συστημάτων, τοῦ μὲν ἀσπαζομένου τὸ Τραπεζικὸν μονοπωλεῖον, τοῦ δὲ τὸν ἐλεύθερον συναγωνισμόν. Ἀμφότερα τὰ συστήματα ταῦτα εἶναι ψευδῆ, καὶ μολαταῦτα εἰς ἀμφότερα ὑπάρχει κεκρυμμένη ἀλήθεια. Ἡ πλήρης δὲ ἀλήθεια ὑπάρχει ἐν μέσῳ τῶν δύο τούτων συστημάτων. Ἡ ἀπόλυτος ἐλευθερία δύναται νὰ καταστῇ ἐπιβλαβῆς. Ἡ ἀπαγόρευσις καὶ ἡ ἀποκλειστικότης δύναται νὰ ἀποβῇ καταστρεπτικὴ. Βοήθεια κατὰ τὰς περιστάσεις, ἀνάπτυξις, διοργάνωσις, ἰδοὺ αἱ ἀρχαὶ αἰτινες πρέπει νὰ ληφθῶσιν ὡς γνώμονες καὶ ποδηγῆται εἰς τὴν πρακτικὴν ἐφαρμογὴν. »

Προβαίνοντες και εις την γνῶσιν τῶν μαθημάτων τοῦ σοφωτέρου μεταξὺ τῶν διδασκάλων, τῆς πολυχρονίου πείρας, παρατηροῦμεν ὅτι τὸ προκείμενον ζήτημα διαφόρους ἔλαβε λύσεις εις τὰς διαφόρους Ἐπικρατείας, κατὰ τὰς ἰδιαιζούσας περιστάσεις ἐκάστης, πολλάκις δὲ καὶ ἐν τῇ ἰδίᾳ Ἐπικρατείᾳ διάφορον ἔλαβε λύσιν εις τὰς διαφόρους Ἐπαρχίας. Ὅτι ὁμως δυνάμεθα νὰ βεβαιώσωμεν τοῦτο, εἶναι, ὅτι οὔτε ἐν Ἀμερικῇ, οὔτε ἐν Εὐρώπῃ, οὔτε ἐν Ἀσίᾳ, ὑπῆρξε ἡ ὑπάρχει Τραπεζικὸν Κατάστημα περιβεβλημένον μὲ τοιαῦτα προνόμια οἷα τὰ τῆς Ἰονίου Τραπεζῆς, ἀνευ τινὸς ἀμέσου ὠφελείας τοῦ Δημοσίου ἢ τοῦ τόπου ἐν ᾧ ἐγκαθιδρύθη.

Εἰς τὴν Μεγάλῃν Βρετανίαν δὺ ἐφηρμόσθησαν συστήματα τὸ μὲν ἐν Ἀγγλίᾳ καὶ Ἰρλανδίᾳ, τὸ δὲ ἐν Σκωττίᾳ.

Ἐν Λονδίῳ ἐγκαθιδρύθη ἡ Τράπεζα τῆς Ἀγγλίας ἱδρυμα πιστωτικὸν ἅμα καὶ δημόσιον, ἐργαζόμενον ἀφ' ἐνὸς ὡς αἱ λοιπαὶ ἰδιωτικαὶ Τράπεζαι, καὶ χρησιμεῖον ἀφ' ἑτέρου ὡς ὁ Εἰσπράκτωρ καὶ διανομεὺς τῶν δημοσίων προσόδων. Τὸ Κατάστημα τοῦτο συνταυτιζόμενον οὕτως εἰπεῖν μὲ τὴν Κυβέρνησιν, ἔχει δικαίωμα ἐκδόσεως χαρτονομίσματος μέχρι ὠρισμένου ποσοῦ, τὸ δὲ προνόμιόν του περὶ ἀποκλειστικῆς κυκλοφορίας γραμματίων, περιορίζεται ἐν Λονδίῳ καὶ περιφέρειᾷ αὐτοῦ μέχρι ἐξήκοντα ἀγγλικῶν μιλίων. Ἡ Τράπεζα οὕτη μεγάλως ὠφελούσα τὸ Κράτος διὰ τὰς προσφερομένας Δημοσίας ὑπηρεσίας, οὐδέποτε ἤξίωσε νὰ ἐπεκτείνῃ τὸ προνόμιόν της ἐκτὸς τῆς πόλεως τοῦ Λονδίνου.

Εἰς τὰς Ἐπαρχίας τῆς Ἀγγλίας ἱδρύθησαν πλείσται ἄλλαι Τράπεζαι δικαίωμα ἔχουσαι κυκλοφορίας γραμματίων. Κατὰ τὰς τελευταίας Στατιστικὰς ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν συνίστατο εἰς 184.

Εἰς τὴν Ἰρλανδίαν παρεκτὸς τῆς Μεγάλῃς Τραπεζῆς, ὑπάρχουσι καὶ ἕτερα ὀκτὼ Τραπεζικὰ ἱδρύματα κυκλοφορούντα γραμματία. Τὸ δὲ προνόμιον τῆς Μεγάλῃς Τραπεζῆς περιορίζεται εἰς τὴν πρωτεύουσαν πόλιν Δουβλίον.

Εἰς τὴν Σκωττίαν ἔκαμαν ἑναρξιν μὲ τὰς ἀρχὰς τοῦ μονοπωλείου. Κατὰ τὸ ἔτος 1695 Κοινοβουλευτικὸς νόμος ἐχορήγησε πρὸς τὴν Τράπεζαν τῆς Σκωτίας τὸ ἀποκλειστικὸν δικαίωμα ἐκδόσεως καὶ κυκλοφορίας γραμματίων ἐπὶ εἰκοσαετιᾷ ὀλόκληρον. Κατὰ τὴν λήξιν τῆς προθεσμίας ταύτης ἀντιπολιτευτέως ἐγεροθείσης, ἡ προνομιούχος Τράπεζα ἠπειλήσε τὴν καταστροφὴν τῆς Σκωτίας, ὡς σήμερον μᾶς ἐπαπειλεῖται ἡ τῶν Ἰονίων Νήσων, ἀλλὰ τὸ Κοινοβούλιον μὴ ἐνδῶσαν εἰς τὸν Τραπεζικὸν πάταγον, καὶ σκεψάμενον ὅτι τὸ καθιερωθὲν προνόμιον οὐδόλως ὠφέλησε τὸν τόπον δὲν ἀναπένευσε αὐτό.

Μὴ παραδεχθείσης τῆς ἀνανεώσεως τοῦ προνομίου ἡ Τράπεζα δὲν διελύθη, ἀλλὰ καὶ ἕτεραι ἱδρύθησαν ἀκόλουθως, αἵτινες ἐλογίζοντο κατὰ τὸ ἔτος 1858 εἰς δεκαεπτὰ.

Αἱ Τράπεζαι τῆς Σκωτίας εἶναι ἅμα προεξοφλητικαὶ, καὶ δανειστικαὶ ἐπὶ ὑποθήκῃ. Τὰ καταστήματα ταῦτα ἐπεκτείναντα τὴν ἐνέργειάν των ὡς καὶ ἐπὶ αὐτῶν τῶν κωμοπόλεων, ἐπὶ τῆς μικρᾶς Γεωργίας, καὶ ἐπὶ τῆς ἐργατικῆς τάξεως, κατέστησαν ὄντως ἀγαθοεργὰ ἱδρύματα ἐξασφαλίσαντα μεγάλα εἰς τοὺς μετόχους κέρδη.

Δὲν ἀναφέρομεν τὰ τῆς Ἀμερικῆς. Ἡ τραπεζικὴ ἐργασία θεωρεῖται ἐκεῖσε ὡς πᾶσα ἄλλη Τραπεζικὴ κερδοσκοπία, μὴ ὑπαγομένη οὔτε εἰς περιορισμοὺς οὔτε εἰς ἐπιτηρήσεις. Κατὰ τὸ ἔτος 1851 ἠριθμοῦντο εἰς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας 865.

Τὸ σύστημα τοῦτο καὶ τοι θεωρούμενον ἐν Ἀμερικῇ ὡς προτιμώτερον τοῦ μονοπωλείου, παρίστησι πλείστους καὶ διαφόρους κινδύνους.

Εἰς τὸ Βέλγιον ἐσυστήθη κατὰ τὸ ἔτος 1822. Τράπεζα ὑπὸ τὸ ὄνομα « Γενικὴ Ἑταιρεία πρὸς ἐμφύχωσιν τῆς ἐθνικῆς Βιομηχανίας » Τὸ Κατάστημα τοῦτο μεγίστην μὲν ἔχαιρεν ἐν Εὐρώπῃ ὑπόληψιν, σπουδαίας δὲ πρὸς τὸν τόπον παρήγαγεν ὠφελείας ὡς ἀποκατασταθὲν ἅμα ἐμπορικὸν καὶ ἀγροτικὸν ἴδρυμα. Μολαταῦτα ἐγερθείσης σφοδρᾶς συζητήσεως κατὰ τὸ ἔτος 1835. ὡς πρὸς τὸ ζήτημα ἐὰν μία ἢ πολλαὶ πρέπει νὰ ὑπάρχωσι Τράπεζαι ἐντὶν Ἑπικρατείᾳ, ἡ Κυβέρνησις ἐνδίδουσα εἰς τὴν ἐκφρασθεῖσαν κοινὴν γνώμην, καὶ θέλουσα νὰ συμβιβάσῃ τὰ πάντα, ἐπρότεινε τὴν σύστασιν νέας Τραπεζῆς ἣτις καὶ ἐγκαθιδρύθη κατὰ τὴν 24 Φεβρουαρίου 1835 ὑπὸ τὸ ὄνομα « Τράπεζα τοῦ Βελγίου », ἔχουσα καὶ αὕτη τὸ δικαίωμα κυκλοφορίας γραμματίων. Εἰς τὴν χώραν ταύτην τοιοῦτοτρόπως ἰδρύθησαν δύο προνομιοῦχοι Τράπεζαι. Συμβάσεως δὲ ἐπελθούσης κατὰ τὸ ἔτος 1848, μεταξὺ τῶν δύο Τραπεζῶν καὶ τῆς Κυβερνήσεως, ἐσυστήθη ἡ ἐθνικὴ Τράπεζα τοῦ Βελγίου πρὸς τὴν ἐχορηγήθη ἀποκλειστικῶς τὸ δικαίωμα τῆς ἐκδόσεως Τραπεζογραμματίων. Ἡ Ἑθνικὴ αὕτη Τράπεζα ἐσυστήθη παρὰ τῶν δύο Καταστημάτων τοῦ μὲν λαβόντος μετοχὰς μέχρι δέκα ἑκατομμυρίων, τοῦ δὲ μέχρι δεκαπέντε. Μολονότι δὲ συνεκεντρώθη τὸ δικαίωμα κυκλοφορίας εἰς Ἑθνικὴν Τράπεζαν, τοῦτο ἐγένετο κοινὴ βουλήσει τῶν ἤδη διατηρηθεισῶν Ἑταιρειῶν, καὶ πρὸς ἀμοιβαίαν ὠφελίαν καὶ διευκόλυνσιν ἐργασιῶν.

Εἰς Γαλλίαν ἐχορηγήθη τὸ ἀποκλειστικὸν προνόμιον κυ-

κλοφορίας γραμματίων ἐντὸς τῆς πόλεως τῶν Παρισίων πρὸς τὴν Ἑθνικὴν Τράπεζαν, ὑπὸ τὸν ὅρον νὰ ἐκλέγῃ ἡ Κυβέρνησις τόντε Διοικητὴν καὶ τοὺς ὑποδιοικητάς. Εἰς τὰς Ἑπαρχίας πλείσταί Τράπεζαι ἐσυστήθησαν κυκλοφοροῦσαι γραμμάτια μέχρι τοῦ ἔτους 1848. Οἱ πολιτικοὶ καὶ οἰκονομικοὶ περισπασμοὶ τοῦ ἔτους ἐκείνου, διεκινδύνευσαν τὴν ὑπαρξίν τῶν Ἑπαρχιακῶν Τραπεζῶν ὧν ἠπειλεῖτο ἡ πτώχευσις. Ἴνα δὲ αὕτη προληφθῇ, ἐγένετο ἡ συγχώνευσις αὐτῶν μετὰ τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζῆς, ἡ συγχώνευσις αὕτη πλὴν δὲν ἐμπόδισεν ἀκολούθως τὴν Κυβέρνησιν νὰ προβῇ εἰς τὴν σύστασιν ἄλλων Τραπεζικῶν Καταστημάτων, καὶ ἰδίως τῶν ἀγροτικῶν Τραπεζῶν μετὰ δικαίωμα κυκλοφορίας γραμματίων, ὡς δείκνυται ἐκ τοῦ Νόμου 28 Φεβρουαρίου 1852.

Τῶν δύο Τραπεζῶν τῆς Γενεύης καὶ Τουρίνου συγχωνευθεισῶν εἰς μίαν ἐθνικὴν Τράπεζαν διὰ τοῦ νόμου 14 Δεκεμβρίου 1849, τὸ Κοινοβούλιον δὲν παρητήσατο τοῦ δικαίωματος τῆς ἐξουσιοδοτήσεως ἄλλων Τραπεζῶν, διὸ κατὰ τὸ ἔτος 1852. 26 Ἀπριλίου ἐσυστήθη μικρὰ τις Τράπεζα ἣς τὸ παρκαταθὲν κεφάλαιον δὲν ὑπερέβαινε τὰ Τάλληρα 120,000. καὶ ἐργαζομένη εἰς ἀπασχολοῦσα δὲ γραμμάτια ὡς ἡ ἐθνικὴ Τράπεζα.

Ἐν Ἑλλάδι ἐπρόκειτο νὰ ἐμφυχωθῇ ἡ Γεωργία πρὸς καλλιέργιαν τῶν τοσοῦτων ἀκαλλιεργήτων γαιῶν. Ἀνάγκη ὑπηγόρευε διὰ τινος ἐξαιρετικῆς διατάξεως νὰ ἐπισωρευθῶσι κεφάλαια πρὸς σύστασιν μιᾶς Τραπεζῆς. Ἐγκαθιδρύθη διὰ νόμου ἡ Ἑθνικὴ Τράπεζα, ἀλλ' ὑπὸ τοὺς ὅρους νὰ ἐπασχολήσῃ τὰ 2/3 τῶν κεφαλαίων τῆς ἐπὶ τῶν ὑποθηκῶν ἰδανείων καὶ νὰ μετριάσῃ τὸν τόκον διατηρούμενον τότε εἰς τὰς

συναλλαγὰς μέχρι τοῦ 12 ἢ 14 0]0. Ἡ Τράπεζα ἐσυστήθη καὶ μεγάλως τὴν Γεωργίαν καὶ τὸ ἐμπόριον ὠφελήσασα, ἐπιζητεῖ ἀνανέωσιν προνομίων τὴν ὁποίαν ἡ Κυβέρνησις δὲν εἶναι διατεθειμένη νὰ προτείνῃ εἰς τὸ Κοινοβούλιον ἐὰν νέους ἐπωφελέστερους ὄρους δὲν παραδεχθῶσι οἱ μέτοχοι τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς, καὶ τοι ἐντοπίου τοῦ ἰδρύματος, ἐν Ἀθήναις διοικουμένου, καὶ διὰ Βασιλικοῦ Ἐπιτρόπου τῶν ἐργασιῶν τοῦ Συμβουλίου τῆς Τραπεζῆς ἐπιτηρουμένων.

Ἐκ τῶν προλεχθέντων ἐξίγεται ὅτι οὔτε ἡ Ἐπιστήμη οὔτε τὰ παραδείγματα τῶν λοιπῶν Ἐθνῶν ὑποστηρίζουσι τὸ σύστημα τῆς Ἰονίου Τραπεζῆς, παραδεχόμενον ἀόριστον καὶ ἀποκλειστικὸν προνόμιον, ἀνευ ὄρου καὶ ἀνευ συνθήκης τινός, ἀνευ ἐγγυήσεων, ἀνευ πραγματικῆς τινός τοῦ τόπου ἢ τῆς Κυβερνήσεως ὠφελείας, καὶ ἀναγνωρίζον διεύθυνσιν ὑπεκφεύγουσαν καὶ τὴν ἀρμοδιότητα καὶ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν Ἰονίων Ἀρχῶν.

Ἄν δὲ ἐρωτώμεθα τίς ἔσται ἡ καταλληλοτέρα καὶ ἐπωφελεστέρα τοῦ ὑφισταμένου ζητήματος λύσις, δυσκόλως ἐδυνάμεθα μετάπειθοιθῆσεως καὶ ὀριστικότητος νὰ ἀπαντήσωμεν. Ἐπιθυμοῦντες νὰ διαμεῖνῃ παρ' ἡμῖν ἡ Ἰόνιος Τράπεζα καὶ μετὰ τὴν παῦσιν τῶν προνομίων τῆς, εἶναι ἀνάγκη νὰ γνωρίζωμεν τὰς σταθερὰς καὶ ἀμετατρέπτους ἀποφάσεις τῶν μετόχων αὐτῆς, καὶ ταύτας ἀνευ ἐπιφυλάξεως τινός. Θέλομεν προτείνειν τὴν σύστασιν ἑνὸς ἢ πλειόνων Τραπεζικῶν Καταστημάτων; Ἡ Ἐταιρία ἢ Ἐταιρεῖαι αὗται τίνα θέλουν ἔχει κεφάλαια; τίς ὁ τρόπος τῆς συστάσεώς των, καὶ τίνας θέλουν ζητηθῆ Νομοθετικαὶ προβλέψεις, παρὰ τοῦ Κοινοβουλίου; Πάντα ταῦτα συνδέονται καὶ ἐξαρτῶνται ἐκ τῆς ἀπο-

φάσεως ἣν θέλει λάβει ἡ Ἰόνιος Τράπεζα μετὰ τὴν παῦσιν τῶν προνομίων τῆς. Ταύτην δὲ ὀφείλει ἐγκαίρως ἡ Κυβέρνησις νὰ προκαλέσῃ, κοινοποιῶσα πρὸς τοὺς Διευθυντὰς ἀφ' ἑνὸς μὲν ὅτι τὰ προνόμια δὲν δύνανται νὰ διατηρηθῶσι, ἀφ' ἑτέρου τὸν πόθον τῶν Ἰονίων τοῦ νὰ συμβιβασθῇ ἡ ἐξακολουθήσις τῶν ἐργασιῶν αὐτῆς, μετὰ συναγωνισμοῦ κανονιζομένου καὶ περιοριζομένου δι' ἐπὶ τούτῳ Νόμου.

Τίς δὲ ἡ λύσις κατὰ τὴν γνώμην τῶν συγγραφέων μας; Μία μόνη. Νὰ διατηρήσωμεν τὴν Ἰόνιον Τράπεζαν ὡς ὑπάρχει, νὰ μὴ παρεμβάλλωμεν κώλυμα τί εἰς τὴν ἀνανέωσιν τῶν προνομίων τῆς, νὰ δεχθῶμεν καὶ νὰ ὑποκύψωμεν εἰς ὅλας τὰς συνεπείας τοῦ Καταστήματος τούτου διὰ τὸν μόνον λόγον ὅτι ἐσυστήθη κατὰ τὸ ἔτος 1838 καὶ διατηρεῖται μέχρι σήμερον.

Ὅτι καλὸν νὰ διατηρήσωμεν τὴν Ἰόνιον ὡς καὶ πᾶσαν ἄλλην ξένην Τράπεζαν εἰς τὰς Νήσους μας, οὐδεὶς ὁ ἀντιλέγων. Πλὴν τὸ ζήτημα εἶναι ἐὰν πρέπη νὰ διατηρήσωμεν αὐτὴν ἀποκλειστικῶς, ἐὰν πρέπη νὰ ἀναγνωρίσωμεν αὐτὴν ὡς δυναμένην νὰ μᾶς ἐπιβληθῇ παρὰ τὴν θέλησίν μας, καὶ νὰ ὑπαγορεύσῃ τοὺς ὄρους τῆς ὑπάρξεώς τῆς, ἐὰν ἡ Ἰόνιος Τράπεζα θέλει ὑπαγορεύσει τοὺς Τραπεζικοὺς Νόμους παρ' ἡμῖν ἢ τὸ Κοινοβούλιον τῆς Ἑπτανήσου. Αὕτη εἶναι ἡ ἀληθὴς ἔσφοψις τοῦ ζητήματος.

Ἐρωτώμεν νῦν ἐπὶ τίνι δικαιώματι καὶ ἐπὶ τίνι λόγῳ οἱ Διευθυνταὶ τῆς Ἰονίου Τραπεζῆς ἀπαιτοῦν νὰ καθορισθῇ ἀόριστον καὶ ἀποκλειστικὸν προνόμιον οἷον οὐδέποτε πρὸς οὐδέμίαν τῶν ἐν Εὐρώπῃ Τραπεζῶν ἐχορηγήθῃ; Ἐν τίνι δικαιώματι οἱ Διευθυνταὶ τῆς Ἰονίου Τραπεζῆς ἀξιοῦσι δι' ἀπλοῦ

διατάγματος, πάντα μὲν Νόμον καταστρέφοντας, πᾶσαν δὲ Συνταγματικὴν τοῦ δικαίου ἀρχὴν, ἀθετοῦντος, νὰ ἀφαιρεθῶσι τὰ δικαιώματα τῶν Ἰονίων ἀπάντων, ἐνῶ οἱ μὲν Βασίλισσα τῆς Ἀγγλίας ὡς καὶ αὐτὸ τὸ περιορισμένον προνόμιον τῆς ἀγγλικῆς Τραπεζῆς προτείνει ἐνώπιον τοῦ Κοινοβουλίου, ὁ δὲ Βασιλεὺς τῆς Ἑλλάδος χορηγῆσας ἀφ' ἑαυτοῦ τὰ πρόνομια τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς πρὸ τῆς Συνταγματικῆς ἐποχῆς, προτίθεται ἤδη νὰ υποβάλλῃ ἐνώπιον τῶν Βουλῶν τὴν ἀπαιτουμένην ἀνανέωσιν; Ἐπὶ τίνι δικαιώματι ἀπαιτοῦν νὰ ἀπονεκρωθῇ τὸ ἐν τῷ Ἰονίῳ ἀναζωπυρούμενον πνεῦμα τοῦ συνεταιρισμοῦ, καὶ νὰ στερηθῶσιν οἱ Ἰόνιοι τὰ εὐεργετήματα τῶν ἐν τῇ Εὐρώπῃ ἀπάσῃ τοσοῦτον ἐπωφελῶς ἐργαζομένων διὰ τε τὴν Ἐμπορίαν καὶ Γεωργίαν Ἑταιρειῶν; Ἐπὶ τίνι δικαιώματι ἀντενεργοῦσιν ὅπως καταστήσῃσι γράμμα νεκρὸν τὸν περὶ συστάσεως Ἀγροτικῶν Τραπεζῶν Νόμον τοῦ 1. Κοινοβουλίου;

Μὴ ταῦτα πάντα ἀξιοῦσι διότι καὶ κατὰ τὸ ἔτος 1839. ἐπέτυχον διὰ τῆς βίας τὴν ἐκδοσιν Κυβερνητικῆς ἀντισυνταγματικῆς ἀποφάσεως; Ἄλλ' ἐὰν τότε ἐπεκράτει ὁ ἀπροκάλυπτος Κυβερνητικὸς δεσποτισμὸς, σήμερον τοῦλάχιστον ἡ Κυβέρνησις κηρύσσει τὴν νομιμότητα, τὸ σέβας τῶν δικαιωμάτων τῆς Βουλῆς, τὴν εἰλικρίνειαν εἰς τὰς χορηγηθείσας μεταρρυθμίσεις. Ἄλλὰ τότε τοῦλάχιστον ὁ Ἀρμοστής προτείνας τὴν σύστασιν τῆς Τραπεζῆς ἐνώπιον τῆς Βουλῆς, καὶ τῆς συστηθείσης ἐπιτροπῆς ἀπορρίψασθαι αὐτήν, ἐλήφθη πρόνοια τῆς διαλύσεώς της πρὶν ἢ ἀποφανθῇ ἐπὶ τοῦ ζητήματος, σήμερον δὲ ὑπάρχει ἀπόφασις ὁμόθυμος τῆς Βουλῆς περὶ τῆς μὴ ἀνανέωστος τῶν προνομίων. Ἄλλὰ τότε δὲν ὑπῆρ-

χε πλήρης ἐν τῷ Κράτει Νομοθεσία, σήμερον δὲ αὕτη ἰσχύει ἐξασφαλίζουσα ἀφ' ἐνός τὸ δικαίωμα πρὸς πάντα πολίτην ἡ ἑταιρειὰν τοῦ ἐκδίδειν γραμμᾶτια, διαγράφουσα δὲ τὰ δικαιώματα τῆς Γερουσίας εἰς τὰ περὶ συστάσεως ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν καὶ περιορίζουσα ταῦτα εἰς τὴν ἔγκρισιν τῶν Καταστατικῶν αὐτῶν Συμβολαίων.

Μὴ ἡ ἀξίωσις τῶν Κ. Διευθυντῶν στηρίζεται ἐπὶ τῶν ἐλπίδων προαγωγῆς τῆς Βιομηχανίας καὶ ἐμφυχώσεως τῆς Γεωργίας; Ἄλλὰ τοιαύτας ἐλπίδας ἐδύνατο νὰ συλλάβῃ τις κατὰ τὸ ἔτος 1839, μετὰ δὲ τὴν ἐπὶ ὀλόκληρον εἰκοσαετιὰν γενομένην πείραν, τὰ πράγματα κατέδειξαν ὅτι αἱ γενόμεναι ὑποσχέσεις ἦσαν χλευασμὸς, ἀπάτη, προσποιήσις.

Μὴ τάχα τοιαύτας ἔχουν ἀξιώσεις οἱ Διευθυνταὶ διότι καὶ τὸ δεσποτικὸν τῆς Γερουσίας διάταγμα παραβιάσαντες οὐδέποτε ἐδημοσίευσαν λεπτομερῆ τῆς καταστάσεως ἰσολογισμὸν, καὶ τὰ περὶ τῶν μετόχων παρακαταταθέντα κεφάλαια ἐφυγάδευσαν εἰς τὴν ἀλλοδαπήν ἢ μετεχειρίσθησαν ἐντὸς τῆς Ἀγγλίας πρὸς ἀγορὰν δημοσίων χρεωγράφων;

Μὴ αἱ παράτολμοι ἀξιώσεις ἐρείδονται ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ἡ ἀνθηρὰ οἰκονομικὴ θέσις τῆς Ἑταιρείας ἐπιτρέπει εἰς αὐτὴν νὰ καταστῇ ὠφέλιμος εἰς τὸν τόπον; Ἄλλ' ἡ ἐκθεσις τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους γενομένη κατὰ τὴν ἐν Λονδίῳ συγκροτηθεῖσαν συνεδρίασιν, καὶ ἡ μεγίστη τῆς ἀξίας τῶν μετοχῶν ἔκπτωσις, πείθουσι πάντα ἕκαστον ὅτι ἡ Τράπεζα πρέπει μᾶλλον νὰ σκεφθῇ πρὸς διατήρησίν της ὑπεραυξάνουσα τὰ κέρδη αὐτῆς, ἢ νὰ ἀναδειχθῇ ἐλευθέρως πρὸς ὠφέλειαν τῆς Ἑπτανήσου.

Μὴ αἱ ἀξιώσεις αὗται ἐρείδονται ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι οἱ Ἰόνιοι

οὔτε δύνανται οὔτε γινώσκουσι νὰ ἰδρῦσωσι καὶ νὰ διαχειρισθῶσι Τραπεζικὰ Καταστήματα ; Ἀλλὰ τοιαῦται προφάσεις ἐδύναντο μὲν νὰ ἔχωσι τί εὐλογοφανές κατὰ τὸ ἔτος 1839, οὐχὶ δὲ καὶ σήμερον μετὰ τὴν ἰδρυσιν καὶ ἐπιτυχίαν τοσούτων ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν, καὶ τοὶ μὴ ἐμψυχουμένων ἀλλὰ μᾶλλον ὑφισταμένων παντοῖα προσκόμματα καὶ ἀντιδράσεις.

Μὴ ἀξιοῦσιν οἱ Διευθυνταὶ τῆς Ἰονίου Τραπεζῆς δικαιώματα ἐπὶ τῆς Κυβερνήσεως δι' ἐπαγγελλομένης συνδρομᾶς ; Ἀλλ' ἐν τῷ διαστήματι τῆς εἰκοσαετίας ἅπαξ μόνον ἐδάνεισαν τὴν Κυβέρνησιν μὲ τόκον 5 0|0 οἷον οἱ ἰδιῶται παρ' αὐτῆς ἀπολαμβάνουσι, καὶ περὶ οὗ ἐν τῇ διατριβῇ των ἐπὶ τοσοῦτον κομπάζουσι, δεκάκις μὲ τόκον ἀνώτερον, τρίς ἐξηυτέλισαν αὐτὴν ἀποπονηθέντες μικρὸν δάνειον, καὶ ἅπαξ παρέπεμψαν εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν ἵνα ἀπαντήσῃ χρέος μεθ' ὑπερόγκου ἀναξιοπρεποῦς τόκου.

Τίνες εἶναι οἱ τίτλοι ἐρωτῶμεν καὶ αὐθις καὶ τινα τὰ δικαιώματα ἐφ' ὧν στηριζόμενοι οἱ Διευθυνταὶ, ἀπαιτοῦσι νὰ διαιωνισθῇ τὸ ἔκτρομα τῶν Τραπεζικῶν Καταστημάτων τὸ, ἐκ Λονδίνου διευθυνόμενον, εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν κυκλοφοροῦν τὰ κεφάλαιά του, ἐν δὲ τῷ Ἰονίῳ ὑπάρχον πρὸς ἀπολαυτὴν ἀποκλειστικῶν προνομίων καὶ καταστροφὴν πάσης Ἑπτανήσιου ἐνεργείας ;

Αἱ δὲ ἀξιώσεις τῶν Κυρίων Διευθυντῶν δέν περιορίζονται εἰς ταῦτα μόνον. Ἀλλ' ἐὰν πολῖται ἀνεξάρτητοι πάσης Τραπεζικῆς ἐπιρροῆς, ἐξέφρασαν ἔντιμον ἐπὶ τοῦ ζητήματος γνώμην, ἢ ἐὰν ἄλλοι ὡς ἐκ τῶν καθηκόντων των ἐσυζήτησαν ἀπαθῶς καὶ μετὰ κοσμιότητος ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου, καὶ ἐὰν ἕτεροι ἐξ ἀγνοῦ πατριωτικοῦ κινούμενοι αἰσθήματος παρευρέ-

θησαν εἰς τὰς συγκροτηθείσας ὁμηγύρεις ἢ ἀπαρτίζουσαν μέρος τῶν συστηθειῶν ἐπιτροπῶν, ἢ ἐὰν οἱ τὴν δημοσιογραφίαν διευθύνοντες ἐδημοσίευσαν τὰς γνώμας τοῦ Ἰονίου λαοῦ, ἅπαντες οὗτοι περιυβρίζονται, ἅπαντες χλευάζονται, καὶ ἐὰν δυνατόν καταδιώκονται. Οὗτοι εἰσὶν οἱ ἐμπαθεῖς, ἐκεῖνοι οἱ ραδιοῦργοι, ἄλλοι κακόβουλοι, ἕτεροι πάλιν τοκογλύφοι, οἱ λοιποὶ ἐπιδιώκουν ἰδιαίτερα συμφέροντα, ἢ ἐποφθαλμιῶσι τὰς θέσεις καὶ τοὺς μισθοὺς τῶν Διευθυντῶν τῆς Τραπεζῆς, καὶ ἅπαντες ἀγνώμονες διότι ἀποτολμῶσι νὰ ὑψώσωσι φωνὴν, ἢ ἀπλὴν παρατήρησιν κατὰ τῶν ἀπαιτήσεων τῆς Ἰονίου Τραπεζῆς. Ταῦτα εἰς τὴν πρώτην τῆς διατριβῆς σελίδα ἀναγιγνώσκονται, ταῦτα εἰς τὴν τελευταίαν, ταῦτα εἰς τὰς λοιπὰς ἀπάσας. Τὸ πρόσωπον τῆς Τραπεζῆς πρέπει νὰ ἦναι ἐν τῷ Ἰονίῳ ἀνεύθυνον, ἀπαραβίαστον, ἀπρόσβλητον, ἱερὸν ὡς ἐκεῖνο τῶν Μοναρχῶν εἰς τὰς Εὐρωπαϊκὰς Αὐτοκρατορίας.

Ἀλλ' οἱ σοφοὶ ἡμῶν Διδάσκαλοι τηροῦντες ἀκριβῶς τὸ παράγγελμα τοῦ Ὁρατίου, *utilia misceant dulcis*, ἵνα μὴ ἰλιγγιᾷ ὁ νοῦς ἡμῶν τῶν δυσκόλως καὶ ἐν ἀγωνίᾳ παρακολουθούτων τὸ δυσανάβατον ὕψος τῶν ὑπερβατικῶν ἐννοιῶν των, ἵνα μὴ σκοτοδινιῶντες εἰς τὰς μεταρσιολεσχίας των ἐγκαταλείψωμεν αὐτοὺς ἐν μέσῳ τῆς παραδόσεως τῶν οἰκονομολογικῶν θεωριῶν των, κατέχουσι θαυμασίως τὴν τέχνην τοῦ νὰ μᾶς σαγηνεύσωσι, μετριάζοντες τὴν ψυχικὴν ἡμῶν ἀχλὺν καὶ ναυτίαςιν διὰ τῆς κατὰ καιρὸν συγκεράσεως καὶ ἀναμίξεως τερπνῶν τινῶν διηγημάτων. Τοιαῦτα δὲ ἀναντιρρήτως εἶναι τὰ χωρία ἐκεῖνα τῆς διατριβῆς, ἅτινα εἴτε ἀμέσως εἴτε ἐμμέσως διαλαμβάνουσι τῶν παρὰ τοῦ Δικηγόρου Ἰ. Σκαλτσούνη τεκταινομένων σχεδίων. Προσφυῶς τῶντι ἐπρο-

τιμήσατε να απευθύνετε ιδιαίζόντως τὰ ὀξέα βέλη σας κατὰ τῆς ἀτομικότητος τοῦ Κυρίου τούτου, ἔσθ' ὅτε εἰκονισμένα καὶ διὰ τοῦ πικροῦ σαρκασμοῦ καὶ εἰρωνείας. Ἐπετύχετε θαυμασίως τοῦ σκοποῦ σας, καθότι τοσοῦτον κατεθορυβήθη ὑπὸ τῶν λόγων σας, ὥστε ἀναγνοὺς τὴν Σταυροφορίαν ὀλίγον ἐδέησε ὅπως κατασυντρίψῃ τὸν κάλαμόν του εἰπὼν ἀποθροβυρόμενος, ὅτι δὲν ἔχει πλέον τὴν καρτερίαν ἄνισον νὰ ὑποστηρίξῃ πάλην.

Ἐπειδὴ δὲ περὶ τῶν σχεδίων ἐκείνων δὲν ἔχετε ἀκριβῆ γινῶσιν, θέλομεν ἡμεῖς λάβει τὸν κόπον νὰ σᾶς τὰ ἀποκαλύψωμεν, ἵνα ἔτι μᾶλλον πεισθῆτε περὶ τῆς ἐμπαθείας καὶ μοχθηρίας ὑφ' ὧν ταῦτα ὑπηγορεύθησαν.

Τὸ Ἰ. Κοινοβούλιον παρεδέξατο νόμον κατὰ τὴν 13 Ἰουλίου 1852. πρὸς « Σύστασιν δανειστικῶν Τραπεζῶν καὶ Καταστημάτων Κτηματικῆς Πιστώσεως ».

Ἰδοὺ τὸ ἀ. ἄρθρον τοῦ νόμου τούτου.

« Θέλει συστηθῆ εἰς ἐκάστην Νῆσον τοῦ Κράτους τούτου Κατάστημα κτηματικῆς πιστώσεως, καὶ δανειστικῆς Τραπεζῆς, πρὸς περίθαλψιν καὶ ἐπικουρίαν τῶν ιδιοκτητῶν καὶ γεωργῶν ».

Ὅπως προπαρασκευασθῆ ἡ ἰδρυσις τοιούτων Καταστημάτων, ἐσυστήθη παρὰ τῆς Γερουσίας Ἐπιτροπὴ, ἵνα μελετήσασα προτείνῃ τὸν τρόπον τῆς συστάσεως τοιούτων Καταστημάτων. Ὁ Κύριος Σκαλτσούνης ἦν ἐκ τῶν μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς.

Ὁ Κύριος οὗτος ἐπίστευσε φαίνεται ὅτι ὁ νόμος τοῦ Ἰ. Κοινοβουλίου ἐξεδόθη ὅπως ἐκτελεσθῆ, ἀλλ' ἐπιλαθόμενος τὴν ἐν τῷ Ἰονίῳ ὑπαρξίν Καταστήματος ἀνωτέρου καὶ αὐ-

τοῦ τοῦ Κοινοβουλίου, καὶ δυναμένου πάντα μὲν Νόμον νὰ καταργήσῃ πᾶσαν δὲ διάταξιν του νὰ ματαιώσῃ, ἐνησχολήθη μετὰ σπουδῆς εἰς τὴν ληθθεῖσαν παρὰ τῆς Γερουσίας ἐντολήν. Ὅποια θρασύτης! Ἐπίστευσεν ὅτι τῆς Ἰονίου Τραπεζῆς ὑπαρχούσης, ἐδύνατο νὰ συστηθῶσιν ἐν τῷ Ἰονίῳ Ἀγροτικαὶ Τράπεζαι, καὶ τοῦτο διότι τὴν σύστασιν ταύτην ἀπεφάσιζε τὸ Κοινοβούλιον ἢ προπαρασκεύαζεν ἡ Γερουσία!

Ἐπὶ τοιαύτης παρατόλμου ἐμπνεόμενος ιδέας, ἐμόρφωσε σχέδιον πρὸς σύστασιν Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς ἐν Κεφαλληνίᾳ, τὸ ὁποῖον ὑπέβαλεν εἰς τὸ Κοινοβούλιον μετὰ πονήματος ὀλοκλήρου, ἐκθέτοντος μετὰ πάσης λεπτομερείας τὰ περὶ τῶν Ἀγροτικῶν Τραπεζῶν ἐν γένει ἰδίως δὲ τῆς τότε σχεδιαζομένης.

Αἱ ἀναβολαὶ, καὶ διαλύσεις τοῦ Ἰ. Κοινοβουλίου ἔπεισαν τέλος τὸν Κ. Σκαλτσούνην, ὅτι καὶ Συντάγματα καὶ Νόμοι δὲν ἰσχύουν ἐνώπιον τῆς βουλήσεως τῆς Ἰονίου Τραπεζῆς.

Ἡ Τράπεζα εἶπεν, ἅς μὴ συστηθῶσιν Ἀγροτικαὶ Τράπεζαι ἐν τῷ Ἰονίῳ, καὶ ἐγένετο. Ἡ Κυβέρνησις ἐναπέθεσε τὸν νόμον τοῦ Ἰ. Κοινοβουλίου εἰς τὸ χαρτοφυλάκιον τῶν ἐγγράφων ἀνευ ἀντικειμένου.

Καὶ μολαταῦτα ὁ Κ. Σκαλτσούνης ἐπέμενε πάντοτε εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ Νόμου.

Κατὰ τὸ ἔτος 1854 οἱ ἐν Κεφαλληνίᾳ ἔμποροι ἐσύστησαν τὴν Ἀσφαλιστικὴν Ἐταιρίαν « ὁ Ἀρχάγγελος, » βουλόμενοι δὲ νὰ ἐκλέξωσιν ὡς Γενικὸν Διευθυντὴν τινὰ μὴ ἀνήκοντα εἰς τὴν Ἐπορικὴν ἀξίαν, ἐπρότειναν εἰς τὸν Κ. Σκαλτσούνην νὰ παραδεχθῆ τὴν Διεύθυνσιν ταύτην. Ὁ Κύριος οὗτος προθύμως παρεδέχθη. Πλὴν ὀλίγος παρήλθε καιρὸς ὁ-

πότε ἤδη ἀπεκαλύφθη ὅτι ἀναδεχόμενος τὴν Διεύθυνσιν σκοπὸν προετίθετο ὄχι ἀπλῶς νὰ περιορισθῆ εἰς μίαν Ἀσφαλιστικὴν Ἑταιρίαν, ἀλλὰ νὰ προπαρασκευάσῃ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ Νόμου τοῦ Ι'. Κοινοβουλίου, νὰ συστήσῃ δηλονότι ἐν Κεφαλληνίᾳ Ἀγροτικὴν Τράπεζαν πρὸς ἐπικουρίαν τῶν ἰδιοκτητῶν.

Καὶ τῶνόντι. Τοῦ πρώτου ἔτους παρελθόντος, ἐπρότεινε τὴν εἰς τὴν Ἑταιρίαν σύστασιν ἐνὸς ἰδιαίτερου Τραπεζικοῦ τμήματος, χωριστὰς ἔχοντος μετοχὰς, χωριστὰ συμφέροντα, καὶ διαφόρους ἐργασίας τῶν Ἀσφαλιστικῶν. Ἐπέτυχε δὲ τὴν σύστασιν τοῦ Β' τμήματος τῆς Ἑταιρείας ὁ Ἀρχάγγελος.

Μόλις τοῦ δευτέρου ἔτους λήξαντος ἐπειδὴ τὰ κεφάλαια τοῦ Β' τμήματος ὑπερηύξησαν, ὁ Διευθυντὴς ἐπενόησε νὰ προτείνῃ τὴν ἐκδοσιν γραμματίων τοκοφόρων, ὅπως ἐτι μᾶλλον τὴν κυκλοφορίαν τῆς Ἑταιρείας ἐπεκτείνῃ. Τὴν ἀπόφασιν δὲ τῶν μετόχων ὑποβλήθεισαν εἰς τὴν Κυβερνητικὴν ἔγκρισιν ἡ Γερουσία ἐπεδοκίμασεν.

Τότε δὴ ὁ ἄγρυπνος τῆς Ἰονίου Τραπεζῆς Ἐπιτηρητὴς ὁ πανόπτης Ἄργος διεῤῥήξατο τὰ ἱμάτια αὐτοῦ βοῶν καὶ διαμαρτυρόμενος κατὰ τῶν προσπαθειῶν τῆς Ἑταιρείας. Προσήγαγεν ἔγγραφον ὑπόμνημα πρὸς τὸν Ἀρμοστήν, δι' οὗ ἐξυβρίζων, τὴν Ἑταιρίαν ὁ Ἀρχάγγελος ὡς ἀποτολμοῦσαν ἐντὸς τῶν Ἰονίων Νήσων νὰ προβαίνῃ εἰς τὴν ἀνάπτυξιν Τραπεζικῶν ἐργασιῶν, παρετήρει ὅτι ἡ ἀπόφασις τῶν μετόχων καὶ ἡ τῆς Γερουσίας καὶ τοι μὴ ἀντικείμεναι εἰς τὸ πρόνομιον τῆς Ἰονίου Τραπεζῆς, ὡς μὴ προκειμένου περὶ ἐκδόσεως ἀπλῶν Τραπεζογραμματίων, ἠδύναντο ὁμῶς νὰ φέρωσιν ἔμμεσον τινὰ προσβολὴν εἰς τὰ συμφέροντα αὐτῆς.

Εἶναι περιττὸν νὰ εἴπωμεν πάντα τὰ κατὰ τὴν περίπτωσιν ἐκείνην διενεργηθέντα. Τὸ ἀποτέλεσμα τῶν προσπαθειῶν τοῦ Ἐπιτηρητοῦ ἐτελεσφόρησε σχεδὸν πληρέστατα, καθότι ἡ Γερουσία ἐπανερχομένη εἰς τὰ προαποφασισθέντα, τοιαύτας ἐπήνεγκεν τροπολογήσεις, ὥστε ἐκρίθη προτιμώτερον νὰ μὴ ἐκτελεσθῇ ἡ ἀπόφασις τῶν μετόχων.

Οὕτως εἶχον τὰ πράγματα, ὅτε οἱ Διευθυνταὶ τῆς Ἰονίου Τραπεζῆς ἀνήγγειλον ὅτι θέλουν αἰτήσῃ τὴν ἀνανέωσιν τῶν προνομίων ταύτης. Ὁ Διευθυντὴς τῆς Ἑταιρείας ὁ Ἀρχάγγελος, προσήγαγεν ἀναφορὰν ἐνώπιον τῆς Ἐκλαμπροτάτης Γερουσίας, δι' ἧς καὶ τοι μὴ ἀναγνωρίζων πρὸς ταύτην τὸ δικαίωμα τοῦ χορηγεῖν πρόνομια, ἐπρότεινε μετὰ ῥητῆς ἐπιφυλάξεως τὴν ἀκόλουθον αἴτησιν.

« Ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἡ Γερουσία ἤθελε κρίνει κατάλληλον νὰ ἐνασχοληθῇ ἐπὶ τῆς ἀνανέωσεως τοῦ προνομίου τῆς Ἰονίου Τραπεζῆς, καὶ ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἤθελε κηρυχθῇ πρὸς τοῦτο ἀρμοδία, ἡ Ἑταιρεία ὁ Ἀρχάγγελος ἐξαιτεῖται.»

« Νὰ ἀναγνωρισθῇ εἰς τὸ β'. Τμήμα τὸ δικαίωμα τοῦ ἐκδίδειν γραμμᾶτια, μέχρι Λ. Σ. 12,000. »

Ἄμα τὴν παράτολμον ταύτην αἴτησιν ἐπληροφορήθη ὁ Κ. Λώφναν ἐξονέστη κατ' αὐτῆς. Δὲν ἐδύνατο πλέον νὰ ἐπικαλεσθῇ τὸ χορηγηθὲν πρὸς τὴν Ἰόνιον Τράπεζαν ἐπὶ εἰκοσαετίαν πρόνομιον, καθότι ἡ αἴτησις ἐκδόσεως ἀνεφέρετο εἰς τὴν μετὰ τὴν λήξιν τῆς προθεσμίας ἐποχὴν, ἀλλὰ δεσποτικῶς ἐπεζήτηε τὴν ἀποβολὴν πάσης παρ' οἰαςδήποτε Ἑταιρίας γενομένης αἰτήσεως, ἐπαπειλῶν δημοσίᾳ τὴν διάλυσιν τῆς Ἰονίου Τραπεζῆς, ἐν περιπτώσει τῆς μὴ ἀνανέωσεως τῶν ἀποκλειστικῶν καὶ ἀπεριοριστῶν προνομίων αὐτῆς.

Τότε δὴ ὁ Κ. Σκαλτσούνης ἀποβαλὼν τὴν μετριопάθειαν τῶν προσπαθειῶν του καὶ μεταβὰς εἰς Κέρκυραν, ἠνώθη μετὰ τῶν λοιπῶν γνωστῶν ἐν πάσῃ τῇ Ἐπτανήσῳ ραδιούργων, καὶ ἐνήργησεν ὅσα ὑμεῖς ΚΚ. οἴδατε καθότι οἱ ταῦτα διενεργούντες ἀναιδεῖς καὶ θρασύστομοι ὄντες, παρρησία ἐλάλησαν καὶ διὰ τοῦ τύπου ἐδημοσίευσαν ἀπάσας τὰς ἀντεθνικὰς πράξεις των.

Ὅθεν καὶ τοι παρὰ πάντων κατακρινομένης τῆς τοῦ Κ. Σκαλτσούνῃ διαγωγῆς, μᾶλλον δ' εἰπεῖν ἀναγνωριζομένης ἐγκληματικῆς καὶ ἀξίας Τραπεζικῆς καταδιώξεως, οὐδεὶς ὅμως δύναται νὰ ἀρνηθῇ τὴν ἀλήθειαν ταύτην, ἣν τινα καὶ ὑμεῖς αὐτοὶ ἀνάγκη πᾶσα νὰ ὁμολογήσητε.

Ὁ Κ. Σκαλτσούνης οὐδέποτε συνέλαβε τὴν ἰδέαν νὰ προσβάλλῃ αὐτὴν τὴν ὑπερξίν τῆς Ἰονίου Τραπεζῆς. Ἀπ' ἐναντίας ὁ μόνος καὶ ἀποκλειστικὸς σκοπὸς ὅστις ἐδέσποζεν ἅπαντα τὰ διανοήματα καὶ σχέδιά του, τὸ μόνον σημεῖον εἰς θ' ἀνευδότης ἀπεύθυνε τὰς ἐντόνους προσπαθήσεις του καὶ τὴν συστηματικὴν του ἐνέργειαν, ἐχρημάτισεν αἰετοτε ἢ ἐν Κεφαλληνίᾳ προαγωγή τοῦ παρ' αὐτοῦ διευθυνομένου Καταστήματος, ὅπως διὰ τοῦ Β'. αὐτοῦ Τμήματος ἀποκαταστήσῃ ἐν τῇ Νήσῳ ἐκείνῃ ἀγροτικὴν Τράπεζαν συνυπάρχουσαν μετὰ τῆς Ἰονίου Τραπεζῆς, τοῦθ' ὅπερ ἤθελον βεβαίως ἀκολουθήσει καὶ εἰς τὰς λοιπὰς Νήσους. Πάντα τὰ σχέδιά του ἐν ἐνὶ λόγῳ περιστρέφοντο ἐντὸς τοῦ νόμου τοῦ Ι'. Κοινοβουλίου, ὅστις καὶ διαρκούσης τῆς προθεσμίας τῶν προνομίων τῆς Ἰονίου Τραπεζῆς, παρεδέξατο τὴν σύστασιν τοιούτων Καταστημάτων. Ἡ γενομένη παρὰ τοῦ Κ. Ἐπιτηρητοῦ παράλογος καταδίωξις κατὰ παντὸς πατρίου Καταστήματος, αἱ διακω

δωνιζόμεναι ἀπειλαὶ διαλύσεως, οἱ ἐπιβαλλόμενοι πρὸς τὴν Κυβέρνησιν ὄροι, ἡ δεσποτικὴ καὶ ἀκαμπτος βούλησις τῶν διαχειριζομένων τὰ τῆς Ἰονίου Τραπεζῆς, ἡ ἀθυμία ἢ κατακυριεύουσα τὴν ψυχὴν καὶ αὐτοῦ τοῦ πλέον καρτερόφρονος πολίτου, ἡ ἐπιζητούμενη ἀνήκουστος ἀδικία τοῦ νὰ θυσιασθῶσι τὰ πάντα ἀπέναντι τῶν ἀπολύτων προνομίων τῆς Ἰονίου Τραπεζῆς, δι' ὧν καὶ πᾶσα περὶ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ νόμου τοῦ Ι'. Κοινοβουλίου ἐλπίς ἐκτελέσεως παρήρηχτο, ἐπόμενον ἦτο βεβαίως νὰ ἐπιφέρωσι τὴν ἐκκρηξίν ἐκείνην ἣν οἱ διενεργούντες οὐδέποτε διενεούοντο νὰ προκαλέσωσι, μέχρις οὔ ἤλπιζον ὅτι μετὰ τὰν εἰκοσαετίαν ἢ Ἰόνιος Τράπεζα ὄφειλε νὰ μὴν ἀναδειχθῇ ἐπὶ τοσοῦτον ἀπαιτητικὴ καὶ ἀποκλειστικὴ ὅσον κατὰ τὸ ἔτος 1838, ὅτε οὐδὲν πάτριον Τραπεζικὸν Κατάστημα ὑπῆρχεν ἐν τῷ Ἰονίῳ, καὶ αἱ ἀπαιτήσεις τῆς ἐὰν μὴ δίκαιαι ἐδύναντο καὶ νὰ θεωρηθῶσιν ὡς εὐπρεπεῖς. (α)

(α) Ὅτε κατὰ τὸ παρελθόν ἔτος διαρκούσης τῆς ἐν Βυρώπῃ οἰκονομικῆς κρίσεως ἀνεφάνη παρ' ἡμῖν κινήσις τις πρὸς ἐξαργύρωσιν τῶν Γραμματίων τῆς Ἰονίου Τραπεζῆς, ὁ Διευθυντὴς τῆς Ἐταιρίας ὁ Ἀρχάγγελος τινὰς συνεβούλευσεν, ἄλλους προέτριψε, καὶ πολλοὺς παρεκάλεσε νὰ μὴ προβῶσιν εἰς τὴν ἐξαργύρωσιν ἢ εἰς τὴν αἴτησιν πρὸς ἀπόδοσιν παρακαταθέσεων, τούτων δὲ ἔχομεν ἀκριβῆ κατάλογον ὄν, ἐὰν ἡ ἀνάγκη ἀπαιτήσῃ, θέλομεν δημοσιεύσει. Ἐδῶκε δὲ ὁδηγίαν πρὸς τὸν Ταμίαν τῆς Ἐταιρίας, ἅμα ἢ πρὸς ἐξαργύρωσιν κινήσις προοδεύσῃ, νὰ μεταφέρῃ ὀλίγον κατ' ὀλίγον ὄλον τὸ χρηματικὸν τῆς Ἐταιρίας μετὰ τῆς μεγαλητέρας δημοσιότητος, καὶ ἀνταλλάξῃ μὲ Τραπεζογραμμάτια ἕνα διατηρήσῃ τὴν πίστιν τῆς Ἰονίου Τραπεζῆς.

Τοιαύτην οἱ ραδιούργοι καὶ ἐμπαθεῖς Ἰόνιοι ἀντέτεινον ἀντεκδίκησιν εἰς τὰς τοσαύτας καταδιώξεις τῆς Ἀγγλικῆς Τραπεζῆς!

Καὶ ταῦτα μὲν ὡς πρὸς τὸν τολμητῖαν Κ. Σκαλτσούνη, περὶ δὲ τῆς ὑπερασπίσεως τῆς Ἰονίου Τραπεζῆς, ὀλίγα ἔτι θέλομεν προσθέσει ἐπὶ τοῦ παρόντος.

Λαβόντες μέρος ἀπ' ἀρχῆς εἰς τὴν ὑφισταμένην περὶ Ἰονίου Τραπεζῆς συζήτησιν, σκοπὸν προεθέμεθα νὰ περιορίσωμεν ταύτην ἐντὸς τῶν ὄρων μιᾶς οἰκονομικῆς καὶ συνταγματικῆς συζητήσεως. Ἄλλ' ἤδη καὶ διὰ ἄλλης ὁδοῦ προκαλούμεθα παρὰ τῶν διατριβογράφων, ἤδη κατηγορούμεθα ὡς καταδιώκοντες τὴν Ἰόνιον Τράπεζαν διότι δῆθεν οἱ μέτοχοι αὐτῆς εἰσὶν Ἄγγλοι, ἤδη μᾶς παρουσιάζεται ὁ Βασιλικὸς Χάρτης, ὅπως δὲ αὐτοῦ οἱ μὲν καταλαγόντες μείνωσιν ἐμβρόντητοι, οἱ δὲ παρηγορηθέντες ἀναλάβωσι θάρσος καὶ ἔπαρσιν. Ἀνάγκη λοιπὸν νὰ τραπῶμεν τὴν ὁδὸν ἐκείνην εἰς ἣν καλούμεθα.

Διαβεβαιούσιν οἱ συγγραφεῖς ὅτι κατὰ τὴν σύστασιν τῆς Ἰονίου Τραπεζῆς ἢ Κυβέρνησις τῆς Αὐτῆς Μεγαλειότητος ἐξέδοτο χάρτην, δι' οὗ πρὸς τοῖς ἄλλοις ὑποβάλλονται οἱ μέτοχοι ἐν περιπτώσει πτωχεύσεως τῆς Ἰονίου Τραπεζῆς εἰς ἐγγύσιν ἴσην τῶν μετοχῶν ἐκάστου ἀξίας, κατ' αὐτῶν δὲ οἱ ἐνδιαφερόμενοι δύνανται νὰ κινήσωσι καὶ προσωπικὴν ἀγωγὴν.

Ἄλλὰ ποῦ θέλομεν ἀνεύρει τούτους; ἐρωτᾷ ὁ Μουστοξύδης « Si dovrà forse correre nelle Indie Orientali, e Occidentali, al Paraguai, al Messico, o nell' Isola di Teneriffa? » Εἰς Ἀγγλίαν ἀπαντῶμεν ἡμεῖς, ἐν Λονδίῳ μάλιστα, ὑποθέσωμεν αὐτοὺς ἀπαντας ἀγεληδὸν συνειγμένους. Καὶ ὅμως ἠθέλαμεν συμβουλεύσει πάντα Ἰόνιον ἂν ἔχη φρόνησιν ὡσπερ κόκκον σὺν ἄπεως, νὰ παραιτηθῇ ἀπὸ τοῦδε πάσης ἀγωγῆς, ἵνα μὴ δια-

κινδυνεύσῃ ἐν μέσῳ τῆς δαιδαλείου Ἀγγλικῆς διαδικασίας καὶ τὸ ὑπόλοιπον τῆς περιουσίας του.

Πλὴν τίς εἶναι ὁ Βασιλικὸς οὗτος Χάρτης; Πότε ἐξέδοτο αὐτὸν ἢ Ἀγγλικὴ Κυβέρνησις καὶ τίνα ἔχει ἰσχὺν διὰ τοὺς Ἰόνιους; Πιστεύομεν ὅτι πάντα ἐλήφθησαν τὰ πρόσφορα καὶ κατάλληλα μέτρα πρὸς ἐξασφάλισιν τῶν Ἀγγλικῶν συμφερόντων, ἀλλὰ περὶ τῶν Ἰονίων; ἓνα μόνον γινώσκομεν Νόμον, τὸν ἀκόλουθον.

L'asse tutto della Società sarà tenuto responsabile per le conseguenze di ogni giudizio, o decreto ottenuto a peso della società, ma i soej individualmente non sono soggetti che alla perdita di quanto importa il loro interesse nella società, ossia il valore delle loro azioni »

(Ἀπόφασις 23 Ὀκτωβρίου 1839.)

Ἐν περιπτώσει πτωχεύσεως, τὰ ἡμέτερα Δικαστήρια ἔθετον ἐφαρμῶσει τὴν ἀπόφασιν ταύτην ἢ τὸ βασιλικὸν δόγμα;

Ἀλλὰ ὅποια γίνονται πρὸς ἡμᾶς παρὰ τῶν συγγραφέων ἀποκαλύψεις! Ἐπρόκειτο περὶ συστάσεως Ἰονίου Τραπεζῆς ἐν τῷ Ἰονίῳ, καὶ ἐν τοσοῦτῳ, ἐξεδίδετο βασιλικὸς χάρτης ἐν Λονδίῳ! Ἐγινώσκομεν μέχρι τοῦδε ὅτι μία Ἰόνιος Ἀρχὴ ἐσφετερίσθη τὰ δικαιώματα τοῦ ὄλου Κοινοβουλίου, ἐκδώσασα τὸ θέσπισμα τοῦ ἔτους 1839, καὶ ἤδη μανθάνομεν ὅτι καὶ ἡ Βασίλισσα τῆς Ἀγγλίας ἐκδίδει διατάγματα διευθετίζοντα μὲν τὴν ἐσωτερικὴν τῆς Ἑπτανήσου διαχείρισιν, πλὴν ἡμῖν ἀγνωστα καὶ ἀπόκρυφα· ὦ πόσον διέσυρον καὶ ἐξηυτέλισαν τὴν ἀξιοπρέπειαν τοῦ Βασιλικῆ Στέμματος!

Ἄλλὰ μήπως ὁ Χάρτης οὗτος ὁμοιάζει τὸν ἐν ἔτει 1600 ἐκδοθέντα; Μικρὰ τις ἐμπορικὴ Ἑταιρία κατηρτίσθη κατὰ

τὴν ἐπόχην ἐκείνην εἰς Ἀγγλίαν, πρὸς διενέργησιν τῆς ἐμπορίας πέραν τοῦ Ἀκρωτηρίου τῆς Καλῆς Ἐλπίδος ἧς τὸ κεφάλαιον δὲν ὑπερέβαινε τὰς Λ. Σ. 60,000. Ἡ Ἐλισάβετ ἐχορήγησε πρὸς τὴν Ἑταιρίαν τὸ ἀποκλειστικὸν προνόμιον, τὸ ὁποῖον μετὰ ἓνα σχεδὸν αἰῶνα ἐπέτυχε ἄλλη Ἑταιρία παρ' ὄλου τοῦ Ἀγγλικοῦ Κοινοβουλίου. Ἐνεκατέστη εἰς τὰς Ἰνδίας ἡ τελευταία αὕτη, καὶ ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἀπέβη ἐπὶ τοσοῦτον ἀναγκαία διὰ τὸν τόπον, ὥστε ἀνέλαβε καὶ τὰς ἡνίας τῆς Κυβερνήσεως, καὶ τὰ δημόσια διεχειρίζετο ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν. Ἡ Ἀγγλία διοικεῖ τὰς Ἰνδίας μέσον τῆς Ἐμπορικῆς προνομιοῦχου Ἑταιρίας μέχρις οὗ προσήρτισε τὰς χώρας ἐκείνας εἰς τὸ Βρεττανικὸν Βασίλειον.

Τίνες εἶναι ἤδη αἱ ἀξιώσεις τῆς Ἰονίου Τραπεζῆς ἐν Ἑπτανήσῳ μετὰ παρέλευσιν δεκαευνέα μόλις ἐτῶν; Οἱ Διευθύνται αὐτῆς δὲν ὑποκρύπτουσι ταύτας. « Νὰ καταστῆ τὸ κέντρον τῆς δημοσίας πίστεως, τὸ πηδάλιον τῆς ἐμπορικῆς πιστώσεως, ὁ μετριάστῆς πάσης κερδοσκοπίας. » (Σελ. 16). Ἐπιζητοῦν νὰ ἐπιτεθῶσιν ἐπὶ τῶν Ἰονίων ὑπαγορευόντες αὐτοὶ οὔτοι τοὺς ὄρους τῆς ὑπάρξεως τῆς Ἑταιρίας, θέλουσιν νὰ τεθῶσιν ὑπεράνω τῆς Βουλῆς ἀποφασισάσης τὴν μὴ ἀνανέωσιν τῶν προνομίων, ἀναδεικνύονται ἀνώτεροι τῆς Ἰονίου Κυβερνήσεως ἐπιβάλλοντες αὐτῇ Νόμους ἢ ἀποφάσεις κατὰ τὸ δοκοῦν, περιφρονοῦσι τοὺς κειμένους Νόμους καὶ τὰ θεσπίσματα τῆς Γερουσίας τοῦ ἔτους 1839, τοὺς μὲν ἀθετοῦντες, τὰ δὲ παραβιάζοντες, καὶ κηρύσσουσιν ἐπὶ τέλος ὅτι ἐξ αὐτῶν ἤρτηται ἡ ὑπαρξίς ἢ ἡ καταστροφή τῶν Ἰονίων ἀπάντων, ἐὰν δέτις φωνῆν ὑψώσῃ κατὰ τοιαύτης ἀπολύτου δεσποτείας, ἐπιπίπτουσι κατ' αὐτοῦ χλευάζοντες, ἢ ἐξυβρίζοντες,

ἢ καταδιώκοντες. Εἰς Ἀμερικὴν διηγέρθη ἀντιπολίτευσις κατὰ τὸ ἔτος 1835 κατέναντι τῆς Μεγάλῃς Τραπεζῆς τῶν Ἑνωμένων Πολιτειῶν, οὐδὲν ἕτερον ἔχουσα προνόμιον ἀπέναντι τῶν λοιπῶν Τραπεζῶν, εἰμὴ τοῦ νὰ ἦναι ὁ Θεματοφύλαξ τῶν Δημοσίων προσόδων, καὶ ἡ ἀντιπολίτευσις ἐξήλθε νικήτρια. Πολλάκις καὶ εἰς διαφόρους ἐποχὰς διηγέρθη ἀντιπολίτευσις κατὰ τῆς Δημοσίας Ἀγγλικῆς Τραπεζῆς, ἀπολαύουσης ἀποκλειστικὸν προνόμιον ἐν μιᾷ μόνῃ τῶν πόλεων τοῦ Ἑνωμένου Βασιλείου, καὶ τὸ σύστημα αὐτῆς μετερρύθμισθη. Εἰς τὴν Σκωτίαν, ἐγερθεῖσις ἀντιπολιτευσεως κατὰ τῆς προνομιοῦχου Τραπεζῆς, τὸ Κοινοβούλιον κατήργησε τὸ ἀποκλειστικὸν προνόμιον. Εἰς τὸ Βασίλειον τῆς Ἑλλάδος, ἐπιζητούσης τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τὴν ἀνανέωσιν τῶν προνομίων τῆς, ἡ Κυβέρνησις ἐπιβάλλει πρὸς αὐτὴν τοὺς ὄρους καὶ συνθήκας τῆς διατηρήσεώς τῆς. Ἄλλ' εἰς τὴν Ἑπτανήσον, οὐδεὶς εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ ἐγερθῆ κατὰ τοῦ καταστρεπτικοῦ συστήματος τῆς Ἰονίου Τραπεζῆς, εἰς τὴν Ἑπτανήσον ἅπαντες ἔπρεπε νὰ σιγήσωσι καὶ κύψωσι γόνυ ἐνώπιον τῶν βουλήσεων τῶν Αὐτῶν Μεγαλειοτήτων τῆς αὐλῆς τῶν Διευθυντῶν, εἰς τὴν Ἑπτανήσον εἶναι ῥαδιοῦργος, τοχογλύφος, ἐμπαθῆς, τολμητίας, φανταστικὸς, ὁ ἀποτολμῶν νὰ ἐκφράσῃ τὰς ἰδέας του κατὰ τῆς Ἰονίου Τραπεζῆς. (Σελ. 5—28—32).

Καὶ ταῦτα λέγοντες, καὶ δημοσιεύοντες, καὶ πράττοντες, προβαίνουσιν ἐτι περαιτέρω συκοφαντοῦντες τοὺς Ἰονίους, ὡς καταφερομένους δῆθεν κατὰ τῆς Τραπεζῆς, ὄντων Ἀγγλῶν τῶν μετόχων αὐτῆς. (Σελ. 8.)

Αἱ Κύριοι διατριβογράφοι! Ἐὰν χαμερπῆ καὶ ἀνανδρα

αισθήματα είνουον τοὺς Ἴονίους ἅπαντας, διεγερθέντας ὡς εἰς ἄνθρωπος κατὰ τοῦ συστήματος τῆς Τραπεζῆς τὴν ὁποίαν ὑπερασπίζεσθε, ἐστὲ βέβαιοι ὅτι σήμερον δὲν ἠθέλατε δημοσιεύει τὸν πανηγυρικόν, ἀλλὰ τὰ ἐπικήδεια τῆς Ἰονίου Τραπεζῆς. Καθότι ὡς ἤδη παρατηρεῖτε, αὐτοὶ ἐκεῖνοι οἵτινες ἐτέθησαν ἐπὶ κεφαλῆς τῆς ὁμοθύμου τῶν Ἰονίων γνώμης εἶναι οἱ ἴδιοι οἱ διατηροῦντες τὰς χρηματικὰς παρακαταθήκας τῶν εἰς τὰ Ταμεία τῆς Τραπεζῆς, εἶναι οἱ ἴδιοι οἱ διατηροῦντες τὴν πίστιν τῶν Τραπεζογραμματίων αὐτῆς. Ὡς δὲ καλῶς γινώσκετε ἀρκεῖ ἡ κακοβουλία ὀλίγων ἀτόμων, ἵνα κλονίσῃ τὰς βάσεις ἐφ' ὧν τὸ Κατάστημα ἰδρύεται.

Πλὴν ὑμεῖς προστίθετε εἰς τὰς ὕβρεις τὴν συκοφαντίαν καὶ τὸ ψεῦδος. Γινώσκετε ὅτι οὔτε εἰς τὰς ἀποφάσεις τῆς Βουλῆς, οὔτε εἰς ἐκείνας τῶν ἰδιαιτέρων δημηγύρεων, οὔτε εἰς τὰς ἀτομικὰς ἐνεργείας, ὑπῆρξε τι ἐμπαθὲς ἢ ἐχθρικόν κατὰ τῆς Ἰονίου Τραπεζῆς. Ἄπαντες ἐξέφρασαν τὴν ἐπιθυμίαν τῶν, ἅπαντες διεξήγησαν τὰς τάσεις τῶν, προφανῶς καὶ ἀπαράκαλύπτως. Νὰ ὑπάρξῃ, νὰ διατηρηθῇ ἡ Ἀγγλικὴ Τράπεζα παρ' ἡμῖν, ἀλλ' ὡς ἐκ τούτου νὰ μὴ ἀποσβεσθῇ πᾶσα Ἐπτανήσιος ἐνέργεια, νὰ μὴ καταστραφῇ ὁ Τόπος ἐν ᾧ χαίρει τοσαῦτα προνόμια. Τινὲς δὲ, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ἡμεῖς συγκαταριθμούμεθα, ἐκήρυξαν δημοσίᾳ. Προσέλθετε Κύριοι Διευθυνταὶ καὶ κατέβητε ὀλίγας βαθμίδας ἐκ τῆς ἀγερῶχου θέσεως εἰς ἣν ἐτέθητε. Ἀναγνωρίσατε τὴν ὑπαρξίν τοῦ Συντάγματος ἐν Ἐπτανήσῳ καὶ τὰ δικαιώματα τῆς Ἰονίου Βουλῆς. Προσδιορίσατε κατὰ τὰς ὑποσχέσεις σας ὡς ἔδραν τῆς Ἐταιρίας τὴν Ἐπτανήσον, ἵνα μὴ ἡ Διεύθυνσις

ὑπεκφεύγῃ καὶ τὴν ἀρμοδιότητα καὶ τὴν ἐπιτήρησιν τῆς Ἰονίου Βουλῆς καὶ τῶν λοιπῶν τοῦ Κράτους Ἀρχῶν. Φέρετε τὰ κεφάλαιά σας ἐντὸς τῆς Ἐπτανήσου, ἵνα πραγματιῶσθε τὰ Ἐπτανησιακὰ κεφάλαια στραφῶσιν εἰς ἄλλας ἐπιχειρήσεις ἢ διὰ τῆς πολλαπλασιασέως τῶν ἀποκαταστῶσι προσιτὰ εἰς τὴν βιομηχανίαν καὶ Γεωργίαν. Ἐλαττώσετε τὰ ὑπέρρογκα καὶ ὅλως ἀκατάλληλα ἔξοδα τῆς Ἐταιρίας σας, ἵνα εὑρεθῆτε εἰς θέσιν νὰ ἐλαττώσῃτε τὸν τόκον τῶν δανείων. Παραδέχθητε μέτρα πρὸς διευκόλυνσιν τῶν ἐπὶ τῆς ἰδιοκτησίας δανείων, ἐπαπειλοῦντων τὴν καταστροφὴν τῶν ὀφειλετῶν τῆς Ἐταιρίας σας. Συμμορφωθῆτε μὲ ὅσα γίνονται καὶ ἐκτελοῦνται παρὰ τῶν ἐν Εὐρώπῃ καὶ ἐν Ἑλλάδι Τραπεζῶν. Ἀποβάλλετε πᾶν ὅ,τι εἴτε οἰκονομικῶς εἴτε πολιτικῶς δύναται νὰ καταστῇ ἐπίφοβον καὶ ὀλέθριον μετὰ τὰς τελευταίας μάλιστα ἀπειλάς σας, καὶ παρουσιασθῆτε τότε εὐτολμοὶ ἐνώπιον τοῦ Κοινοβουλίου ζητοῦντες διευκολύνσεις, καὶ προνόμια, καὶ ἀποκλειστικότητας. Ἀγνοοῦμεν τίνες ἠθέλον εἶσθαι αἱ ἀποφάσεις τῆς Βουλῆς καὶ τίνες αἱ τῶν Ἰονίων ιδεαὶ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, ὅσον τὸ κατ' ἡμᾶς ἠθέλαμεν κηρυχθῆ οἱ πλέον ἐνθερμοὶ καὶ ἐνθουσιώδεις ὑπερασπισταὶ τοῦ Καταστήματός σας, καὶ ἠθέλαμεν περιβάλλει αὐτὸ μὲ τὸ ἐντιμον ὄνομα τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τοῦ Ἰονίου, πεποιθότες ὅτι τὰ ὄντως Ἐθνικὰ Καταστήματα δὲν εἶναι τὰ διευθυνόμενα παρ' ἰθαγενῶν, ἢ διατηρούμενα διὰ πατρίων κεφαλαίων, ἀλλὰ τὰ ὠφελοῦντα τὸν Τόπον, τὰ ἐμψυχοῦντα καὶ προάγοντα τὴν πάτριον Ἐμπορίαν καὶ Γεωργίαν, τὰ ἐρεϊδόμενα τέλος ἐπὶ ἐθνικῶν ἀρχῶν.

Ταῦτα εἶπομεν, ἐπαναλαμβάνομεν, ταῦτα θέλομεν ὑπερα-

σπισθῆ καθ' οἰονδήποτε χρόνον. Οἱ δὲ Κύριοι Διευθύνται τὰ πάντα περιφρονούτες καὶ τὴν Δικαιοσύνην, καὶ τὴν κοινὴν γνώμην τῆς Ἐπτανήσου, καὶ τὰς ἀποφάσεις τῆς Ἰονίου Βουλῆς, δὲν λύουσι τὴν σιωπὴν εἰμὴ ἢ διὰ τὰ ζήτησιν προνόμια παρὰ τῆς Γερουσίας τὴν ὁποῖαν θέλουν νὰ ὑποδουλώσουν καὶ ἐξευτελισμένον ὄργανον τῶν ὀρεξέων των νὰ ἀποκαταστήσουν, ἢ διὰ τὰ χλευάσουν καὶ ἐξυβρίσουν τοὺς Ἰόνιους

Ὡς ἤθελε διατεθῆν ὁ λαὸς τῆς Ἀγγλίας ἢ Σκωτίας ἢ Ἰρλανδίας, ἐὰν τὸ Ἀγγλικὸν ὑπουργεῖον ἐπὶ τοσοῦτον ἐμαίνετο ὥστε νὰ χορηγήσῃ ἀποκλειστικὸν προνόμιον Τραπεζικῆς ἐμπορίας εἰς τοὺς ἐν Λονδίῳ ἐνδημοῦντας Ἕλληνας, ἢ Γάλλους, ἢ Ἀμερικανούς; Οἱ ὑπουργοὶ τῆς Α. Μ. ἤθελον βεβαίως παρουσιάσῃ ὡς κακοῦργοι ἐνώπιον τοῦ ἐκτάκτου ποινικοῦ Δικαστηρίου, καὶ ἐὰν αἱ Βουλαι ἀπεσιώπουν, τὸ Ἀγγλικὸν Ἔθνος σύσσωμον ἐγερθὲν κατέστρεφεν ἀναμφιβόλως καὶ Θρόνον, καὶ Λόρδους, καὶ Βουλευτάς. Ἐν δὲ τῷ Ἰονίῳ τοιούτων καθοσιουμένων προνομίων, ἀνευ ἐγγυήσεων, ἀνευ ὠφελείας τινός, καὶ πρὸς καταστροφὴν μάλιστα τοῦ τόπου, τῶν δὲ Ἐπτανήσιων μετὰ τῶν πατρίδος, καὶ τῶν κεφαλαίων των καὶ τῆς πίστεώς των διαχειριζομένων πρὸς βλάβην τῆς Ἰονίου Πολιτείας, οἱ ὑπερασπισταὶ συγγραφεῖς δὲν ἀνέχονται οὐδὲ ἀπλὴν σκέψιν, οὐδὲ ἀπλὴν παρατήρησιν, οὐδὲ τὴν ἐλαχίστην κατὰ τῆς βιαιοπραγίας καταμύνησιν κατ' αὐτοὺς δὲ μάλιστα « εἶναι ἄφρονες καὶ ἀπερίσκεπτοι οἱ παρεμβάλλοντες προσκόμματα εἰς τὴν ἀνανέωσιν τῶν προνομίων τῆς Ἰονίου Τραπεζῆς. » (σελ. 32).

Συνηγόροι τῆς Ἰονίου Τραπεζῆς! Καταπαύοντες ἤδη τὴν

συζήτησιν πρὸς ὑμᾶς ἀποτεινόμεθα. Ἀναδέχθητε τὴν ὑπεράσπησιν Καταστήματος οὔτινος τὰ συμφέροντα στενωῶς συνδέονται μετὰ τῶν ὑμετέρων. Καλῶς ἐπράξατε καὶ σᾶς εὐγνωμονοῦμεν, ὅτι ἐμψυχώσατε τὴν ἐγερθεῖσαν σπουδαίαν συζήτησιν ἐν Ἐπτανήσῳ, ὅτι ὑπεβλάτετε τοὺς λόγους ἐφ' ὧν ἐπεριδόμενοι οἱ Διευθύνται ἐξαιτοῦνται τὴν ἀνανέωσιν τῶν προνομίων. Ἀκολουθήσατε ἐμμόνως τὴν ὁποῖαν ἀνεδέχθητε ὑπεράσπησιν, ἀντιτάσσοντες εἰς τὴν ἀνασκευὴν μας ταύτην ἀπάντησιν ἀληθῆ καὶ ἔλλογον. Ναί! Προβῆτε μετὰ παρρησίας καὶ θάρρους ἐνώπιον τοῦ Δημοσίου, πόρρω ἀπέχοντες τῶν προσβολῶν καὶ τῶν ὕβρεων, ἵνα μὴ ἕτεροι ἡμῶν ἀκραιτέστεροι φέρωσι τὴν συζήτησιν ἐκεῖ ὅπου διὰ ὑμᾶς καὶ διὰ τὸ Κατάστημα οὔτινος προασπισταὶ ἀναφαίνεσθε, ἤθελεν ἀποβῆ λίαν δυσάρεστος. Ὁ ἄργυρος μόνος ἢ τὰ προσωπικὰ συμφέροντα ἀποκρύπτονται ἀπὸ τὰ ὄμματα τοῦ Δημοσίου, καὶ διαλανθάνουν τὰς διασκέψεις του. Τὰ αἰσθήματα καὶ αἱ πεποιθήσεις εὐτολμοὶ ἐκτίθενται εἰς τὴν Δημοσιότητα. Οἱ Ἰόνιοι ἅπαντες ὑπὸ τῶν αἰσθημάτων τούτων καὶ τῶν πεποιθήσεων κινούμεθα, ὁ δὲ κάλαμος καὶ ἡ φωνή μας ἐμπνέονται ὑπὸ τῆς συναισθήσεως τοῦ ὅτι ἐκπληροῦμεν ἱερὸν πρὸς τὴν πατρίδα καθήκον. Τὴν σιωπὴν ὑμεῖς ἐλύσατε, οὐδὲ δύνασθε πλέον νὰ καλυφθῆτε ὑπὸ τὸν σκοτεινὸν αὐτῆς πέπλον, διότι ἡμεῖς θέλομεν σᾶς σύρει ἐνώπιον τοῦ Δικαστηρίου τῆς Κοινῆς Γνώμης μέχρις οὔ, ἢ ἡ βία πρὸς καταστροφὴν τοῦ Ἰονίου Λαοῦ λύση τὸ ζήτημα, ἢ ἡ Δικαιοσύνη ἐξέλθῃ νικητρία πρὸς ὠφέλειαν τῶν Ἰονίων καὶ ἀπελευθέρωσιν αὐτῶν ἐκ τῆς μάστιγος τοῦ ἐπικρατοῦντος Τραπεζικοῦ συστήματος ἐπαπειλοῦντος τὴν πλήρη ἐξόντωσιν καὶ ὑποδούλωσιν των.

Πᾶν στελόμενον εἰς τὴν ΘΕΛΞΙΝΟΗ πρέπει νὰ διευθύνεται κατ' ὄνομα εἰς τὸν ἐκδότην Κ. Ἰωάννην Ῥαζῆν, αἱ δὲ ἐπιστολαὶ αἵτινες ἤθελε φθάσωσιν ἀπὸ τὸ ἐξωτερικὸν πρέπει νὰ πληρόνωνται, ἄλλως εἶναι ἀπαράδεκτοι.

— Ὁ Προμηθεύων ἐξ νέους Συνδρομητᾶς, μετὰ τὴν εἰσπραξίν τῶν χρημάτων, θέλει λαμβάνει τὴν ΘΕΛΞΙΝΟΗΝ δωρεάν.

— Πᾶσα διατριβὴ μὴ ἀντιβαίνουσα τὴν φιλολογικὴν πορείαν τῆς ΘΕΛΞΙΝΟΗΣ, θέλει καταχωρεῖται.—αὕτη δὲ θέλει διευθύνεται εἰς τὸν ἐκδότην.

— Ἡ ΘΕΛΞΙΝΟΗ ἀνταλλάσσεται διὰ τῶν λοιπῶν περιοδικῶν Συγγραμμάτων, καὶ Ἐφημερίδων.—Προσέτι δὲ θέλει ἀναγγέλει δωρεάν πᾶν νεοφανὲς βιβλίον, οὐδὲ Συντάκτης ἤθελε πέμψει ἐν ἀντίτυπον εἰς τὸν ἐκδότην αὐτῆς.

— Τιμὴ συνδρομῆς: διὰ μὲν τοὺς ἐντὸς τοῦ Κράτους, καθ' ἕμνηνον, δραχμᾶς ἐξ διὰ δὲ τοὺς ἐκτὸς δραχμᾶς 8.

Πᾶσα ἐν τῇ Θελξινόῃ ἐμπεριχομένη ὕλη εἶναι ἰδιοκτησία αὐτῆς, καὶ ἡ μετατύπωσις ἀπαγορεύεται.

(Ἐκδίδεται ἀπαξ τοῦ Μηνός.)

